

๕๑๘.๑๑๘๓

๖๑๗๓๑๗

๖.๓

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยและความสนใจในวิธีสอนฟัง
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟัง
จากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู

ปริญญานิพนธ์
ของ
ไฉรินทร์ โห้โก้

๒๓๖๑๑

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กันยายน ๒๕๓๓

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปฏิญานีพันธฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอก
การมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน
(ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(ผศ.สุมานัน รุ่งเรืองธรรม)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.โชติ เพชรชื่น)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(อ.เสริมศักดิ์ สุรวัลลภ)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปฏิญานีพันธฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่ 12..เดือน...ตุลาคม.....พ.ศ. 2533

ท 36611 ร.2

ประกาศคุณผลการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.โชติ เพชรชื่น และอาจารย์เสริมศักดิ์ สุรวัลลภ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและช่วยเหลือผู้วิจัยอย่างดียิ่ง ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอกราบขอบพระคุณ เป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ คณะอาจารย์ โรงเรียนพระจันทราชฎ์บำรุง ปราชินบุรี และโรงเรียนพระแม่มาลี ถนนจันทน์ กรุงเทพฯ ขอบังนักเรียนทั้งสองโรงเรียน ที่กรุณาช่วยเหลือ ให้ความร่วมมือในการทดลองและเก็บข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอาจารย์เพลิน โพธิ์วัฒน์ และอาจารย์ขจร เหลืองบงกช ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือ ด้านการบันทึกเสียง เครื่องมือ จัดทำ และคัดเลือกเครื่องมือ ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นอย่างดี

ขอบคุณเพื่อน ๆ นิสิตปริญญาโท เอกการมัธยมศึกษา รหัส 31 ทุกท่าน ที่เป็นกำลังใจ โดยเฉพาะซิสเตอร์ รัชนิดา รัชนิลัดดาจิต ที่ให้ความช่วยเหลือในด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ

การทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้ ได้รับความช่วยเหลือ และกำลังใจจาก คุณพ่ณีย์ สุปะวะโรทัย ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง เป็นที่สุด

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณ บิดา มารดา และครูอาจารย์ทุกท่าน
ของผู้วิจัย

ไตรเทพ โพธิ์กำ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1	บทนำ 1
	ภูมิหลัง 1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า 4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า 5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า 5
	นิยามศัพท์เฉพาะ 6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 10
	หลักสูตรวิชาภาษาไทย 10
	ความสำคัญของการฟัง 11
	ความสำคัญของแถบบันทึกเสียง 20
	การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง 22
	ความสำคัญของการฝึกต่อการเรียนภาษา 30
	ลักษณะของแบบฝึกที่ดี 31
	หลักการสร้างแบบฝึก 31
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 33
	สมมติฐานของการวิจัย 46
3	วิธีดำเนินการวิจัย 47
	การเลือกกลุ่มตัวอย่าง 47
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า 48

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง	51
วิธีดำเนินการทดลอง	52
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	53
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	59
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	65
จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	65
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	65
วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	66
สรุปผลการศึกษาค้นคว้า	67
อภิปรายผล	68
ข้อเสนอแนะ	69
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	70
บรรณานุกรม	71
ภาคผนวก	77
ประวัติย่อของผู้วิจัย	184

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	60
2	เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง . . .	61
3	เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม . . .	62
4	เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง	63

บทที่ 1

บทนำ

กัมมหลัง

ในปัจจุบันทักษะการฟัง เป็นทักษะทางภาษาที่สำคัญทักษะหนึ่ง เพราะการฟัง เป็นทักษะเบื้องต้นที่จะ เป็นพื้นฐานในการใช้ทักษะอื่นๆ ต่อไป เนื่องจากสังคมปัจจุบันมีความเจริญทางเทคโนโลยี สื่อสารมวลชนตลอดจนวิทยาการด้านต่างๆ จึงเป็นผลทำให้ทุกคนจำเป็นต้องใช้ทักษะการฟังในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกัน ชัฟโพล (Zappolo, 1981 : 31) ได้กล่าวว่า ใน การสื่อสารแต่ละวันจะใช้การฟังมากที่สุดประมาณร้อยละ 45 การพูดร้อยละ 30 การอ่านร้อยละ 19 และการเขียนร้อยละ 9 แสดงให้เห็นว่า การติดต่อสื่อสารด้วยการฟังเป็นสิ่งจำเป็นมากในชีวิตประจำวันของเรา โดยเฉพาะการศึกษานักเรียนจำเป็นต้องใช้ทักษะการฟัง เป็นสื่อกลางในการเรียนวิชาอื่นๆ ดังที่ ระบุปะนีย์ นาคทรพรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2520 : 7) ได้เสนอความคิดเห็นว่า การฟังนับเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ซึ่งต้องใช้ไหวพริบ ความคิดริเริ่ม และเป็นทักษะที่สำคัญที่สุดในการศึกษา

นอกจากการฟัง เป็นทักษะที่จำเป็นต่อการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันของการเรียนรู้แล้ว ยังมีความสำคัญในแง่ของการสื่อสารด้วย เปลือง ณ นคร (2527 : 277) ได้กล่าวว่า ภาษาเป็นเครื่องทำความเข้าใจกัน คนหนึ่งคิดอย่างไร ต้องการอะไร ก็ส่งภาษาที่อีกฝ่ายหนึ่งรู้ ต่างก็รู้เรื่องกัน ภาษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งของชีวิต ถ้าภาษาที่ส่งระหว่างกัน ไม่เข้าใจกันหรือ เข้าใจกันคนละเรื่อง ต่างคนต่างเข้าใจกัน การส่งภาษาก็ไม่เกิดขึ้น ไม่มีประโยชน์ อาจเป็นโทษทำให้เกิดความสับสนขึ้นในสังคม จะเห็นได้ว่าการติดต่อสื่อสารกันนั้น การฟังและการพูด มักจะดำเนินไปด้วยกัน และเป็นกระบวนการที่ต้องใช้วิธีการที่ถูกต้อง เพราะถ้าบุคคลใด ไม่รู้จักฟังอย่างถูกต้องแล้ว การฟังย่อมขาดประสิทธิภาพ ธิดา โมลิกรัตน์ (2526 : 193) กล่าวว่า การฟังที่ดีช่วยพัฒนาสมรรถภาพของการใช้ภาษาคำอื่น ๆ กล่าวคือ การฟังช่วยให้ผู้ฟัง เรียนรู้

กระบวนการพูดที่ดีของผู้อื่นทำให้ผู้ฟังมีความรู้กว้างขวาง มีความสนใจในตนเอง กล่าวพูดกล้าแสดงออกมากขึ้น และสามารถนำไปพัฒนาสมรรถภาพการอ่านและเขียนของตนอีกด้วย สุวรรณี อุคตผล และ ฉัตรภา บุณนาค (2516 : 615) กล่าวว่า การฟังอย่างมีประสิทธิภาพนั้นย่อมจะต้องอาศัยการฝึกฝน และการปรับปรุงทักษะการฟังของตนเองด้วย สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์ทรัพย์ (2523 : 78) ได้กล่าวถึงการฝึกทักษะการฟังว่า ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝน และการแนะแนวในด้าน การฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม จะทำให้มีความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และได้รับประโยชน์เต็มที่จากการฟัง

ดังนั้นการฟังจึง เป็นทักษะที่นักเรียนควรได้รับการฝึกฝนเพราะ เป็นทักษะที่มีความจำเป็นต่อการใช้ภาษาในชีวิตประจำวันทุกด้านไม่ว่าการเรียน การค้นคว้าหาความรู้ การทำงาน การสื่อสาร ติดต่อกับบุคคลอื่น ๆ และแม้ในยามพักผ่อน เมื่อการฟังมีความจำเป็นและเป็นทักษะที่สำคัญที่สุด อาจกล่าวได้ว่า มีความสำคัญสำหรับการศึกษา เพราะการฟังเป็นพื้นฐานในการเรียนวิชาต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟัง เป็นทักษะสำหรับการเรียนการสอนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษา

ในหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นพุทธศักราช 2521 ในวิชาภาษาไทย ได้กล่าวถึงทักษะการฟังทั้งในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีที่ 2 และปีที่ 3 โดยกำหนดว่า ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้สอนการฟัง ให้จับใจความสำคัญจากการพูดหรืองานที่มีผู้อ่านให้ฟัง การสังเกตข้อความสำคัญรองลงไป การแยกข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น ยุพา สังศิริ (2525 : 149) ให้ความเห็นว่าการฟังเป็นกิจกรรมทางความคิด การฟังอย่างใช้ความคิดหรือการฟังอย่างมีวิจารณญาณ เป็นสิ่งสำคัญที่พึงปลูกฝังแก่ประชาชนในประเทศที่มีการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะคนที่ฟังจะสามารถคิดได้ตรงประเด็น คิดได้อย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะข้อดีข้อเสียได้ ทำให้รู้จักตัดสินใจเลือกหรือกระทำการใดๆ ได้อย่างมีเหตุผลและหลักเกณฑ์ซึ่งเป็นหัวใจของระบอบประชาธิปไตย

ทั้งที่การฟังมีความสำคัญ และกำหนดไว้ในจุดประสงค์ของหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ ดังที่ได้กล่าวแล้วก็ตาม แต่การเรียนการสอนเท่าที่เป็นอยู่ในสภาพปัจจุบันนี้ การฝึกทักษะการฟัง มักจะถูกละเลย ครูส่วนใหญ่ให้ความสนใจเกี่ยวกับทักษะการอ่านและการเขียนเท่านั้น ดังจะเห็นได้จากคำค้นคว้าของ แบลงเคนชิพ (Blankenship. 1982 : 41) ที่กล่าวว่าในการสอน

ของครูนั้น มีถึงร้อยละ 71 ที่ละเลยการสอนฟัง มีครูร้อยละ 29 เท่านั้น ที่สอนการฟังให้กับนักเรียน พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร (2530 : 3) ได้กล่าวว่า จากการสัมภาษณ์ครูสอนภาษาไทยในระดับมัธยมศึกษาทั้งในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดจำนวน 15 คน*ครูทุกคนให้ความเห็นว่าการฟัง เป็นสิ่งที่สอนยาก เพราะขาดเทคนิควิธีสอน และอุปกรณ์ที่จะใช้สอน ทั้งยังเป็นทักษะที่วัดผลยาก จึงมุ่งสอนเฉพาะการอ่าน และการเขียน เพราะเป็นทักษะที่วัดผลได้ง่าย และครูก็มีอุปกรณ์ในการสอนมาก ดังนั้นเราจะเห็นได้ว่าสัดส่วนของการฟัง พูด อ่าน เขียน ในชีวิตประจำวันนั้น เราฟังมากกว่าพูด พูดมากกว่าอ่าน และอ่านมากกว่าเขียน แต่ในการศึกษานชั้นเรียนเราฝึกเขียนมากกว่าอ่าน ฝึกอ่านมากกว่าพูด และสิ่งที่ถูกละเลยทอดทิ้งก็คือการฟัง (ระเบณี นาคทรพร และประภาศรี สีหอำไพ. 2520 : 13) จึงเป็นเหตุของการด้อยพัฒนาทักษะทางด้าน การฟัง ดังที่ บันลือ พดกษะวัน (2522 : 50 - 51) ได้กล่าวถึงสาเหตุที่ทำให้การฟังไม่ได้ผลคือ ช่วงความสนใจที่จะฟัง ได้คั่นสั้น ผู้ฟังขาดความสนใจหรือไม่ตั้งใจ ประโยชน์และสิ่งสำคัญได้แก่ ศิลปะในการพูดที่จะกระตุ้นให้ผู้ฟังสนใจตลอด และในกระบวนการเรียนการสอนภาษาไทยที่จะช่วยทำให้การใช้ทักษะการฟังของนักเรียนได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นนั้นจำเป็นที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลง และปรับปรุงวิธีการสอนแบบใหม่ที่ต่างไปจากเดิม ด้วยการนำเทคโนโลยีต่างๆ มาใช้พัฒนาสื่อการสอนให้ดีขึ้นเนื่องจากการสื่อสารและสื่อมวลชนเข้ามามีอิทธิพลต่อนักเรียนมาก ดังที่ ประทีป สยามชัย (2526 : 126) ได้สรุปเกี่ยวกับอิทธิพลของสื่อมวลชนไว้ว่า สื่อมวลชนให้ความรู้ในทุกๆด้าน เป็นการเพิ่มพูนความรู้แก่ผู้รับสาร เพื่อให้ผู้รับสารสามารถปรับตัว เข้ากับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้ทันเหตุการณ์ จะเป็นประโยชน์ในการประกอบอาชีพ และดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ดังนั้นการใช้นวัตกรรม การสอนภาษาไทย โดยอาศัยเทคโนโลยีทางการสื่อสาร เป็นสื่อการสอน ทำให้นักเรียนต้องใช้ทักษะการฟังมากขึ้นเพื่อรับสาร เป็นการช่วยพัฒนาสติปัญญาของผู้รับสาร

ดังนั้นถ้าจะให้มีการพัฒนาทางด้านทักษะการฟังแล้วครูควร จะเพิ่มประสิทธิภาพในการสอน ด้วยวิธีประหยัดเวลา แต่ได้ผลคุ้มค่าคือ ใช้เทคนิค และอุปกรณ์การสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน เพื่อเป็นการสร้างบรรยากาศของสิ่งแวดล้อมให้เป็นที่น่าสนใจ เป็นแรงกระตุ้นให้นักเรียน

อยากเรียน ดังที่ พรณี ชูชัย (2522 : 221) ได้กล่าวว่า หลักการจัดการเรียนการสอนให้ได้ผลดี ครูควรกระตุ้นให้นักเรียนมีความตื่นตัวในบทเรียนที่จะสอน ควรจัดสภาพการเรียนให้น่าสนใจ โดยอาศัยสิ่งเร้าที่มีความหมาย แปลกใหม่ และ เข้มข้น อุปกรณ์การสอนและกิจกรรมจะนำไปสู่การเรียนที่ได้ผล

ปัจจุบันนี้เราสามารถฟังสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ อันได้แก่ วิทยุ โทรทัศน์ ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง เป็นต้น ดังนั้นในการสอนฟัง จึงควรต้องฝึกให้นักเรียนได้ฟังจากครู และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ ด้วย อุปกรณ์การสอนจำพวกโสตวัสดุที่จะช่วยเร้าให้นักเรียนเพิ่มความสนใจเรียนอีกชนิดหนึ่งก็คือ แถบบันทึกเสียง นอกจากจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนดีขึ้นแล้วยังมีผลทำให้ทักษะการพูดของนักเรียนดีอีกด้วย ดังที่ ฉลองชัย สุรวัฒนบุรุษ (2528 : 345) กล่าวว่าไว้ว่าทักษะการฟัง และการพูด ต้องอาศัยสื่อประเภทโสตวัสดุอุปกรณ์ ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนคุ้นเคยมาก การใช้แถบบันทึกเสียงจะช่วยทำให้นักเรียนสนใจกว่าเสียงครูคนเดียว โดยเฉพาะ ถ้าใช้เสียงตัวละครแบบละคร วิทยุ การฟังจากแถบบันทึกเสียงนี้เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศในการฟังและสร้างความสนใจให้กับนักเรียนแล้ว ยังเป็นการช่วยลดเวลาในการสอนของครูอีกด้วย เครื่องบันทึกเสียงนี้ตามโรงเรียนต่างๆ โดยเฉพาะโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นสื่อที่มีใช้อยู่แล้วจึงควรนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากขึ้น

ดังที่กล่าวมานี้ จะ เห็นได้ว่าทักษะการฟัง เป็นทักษะที่ใช้มากที่สุดในชีวิตประจำวันและ เป็นทักษะเบื้องต้นที่จะ เป็นพื้นฐานในการใช้ทักษะด้านอื่นๆ จำเป็นต้องมีการฝึกฝนในห้องเรียนให้มาก ปัญหาการละเลยการสอนฟังของครูเกิดจากการขาดอุปกรณ์ในการช่วยสอน และ ไม่มีวิธีการที่ถูกต้อง หรือ ครูบางคนสนใจที่จะฝึกทักษะการฟัง แต่มีปัญหาวินเรื่อง เวลาในการทำแบบฝึก และการคิดกิจกรรม ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับวิธีสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพ โดยการใช้แถบบันทึกเสียง เป็นเครื่องมือสำหรับครูใช้ประกอบการสอนทักษะการฟังและ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนได้นำไปใช้ประโยชน์ต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษา

1. เพื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู
2. เพื่อเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนการฟังภาษาไทยของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและการอ่านของครู
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟัง ของนักเรียนที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและการอ่านของครู

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการวิจัยจะได้วิธีสอนทักษะการฟัง เพื่อความเข้าใจ โดยวิธีใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง อันจะเป็นแนวทางแก่ครูผู้สอนวิชาภาษาไทยที่จะนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้นักเรียนเกิดความสนใจยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 7 ห้องเรียน 280 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อ.ประจันตคาม จ.ปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โดยสุ่มตัวอย่างมา 2 ห้องเรียน จากจำนวน 7 ห้องเรียน เป็นจำนวนนักเรียน 80 คน แล้วนำมาจับสลากแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน

3. เวลาที่ใช้ในการทดลอง

เวลาในการทดลองทั้งหมด 16 คาบ คาบละ 50 นาที แบ่งเวลาใช้ในการฝึกทักษะการฟัง 10 นาที สักคำละ 4 คาบ ในคาบเรียนวิชาภาษาไทย

4. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลองได้แก่เรื่องสั้นๆ ซึ่งตัดตอนมาจากสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บทเพลง บทร้อยกรอง บทความ เป็นต้น โดยพิจารณาให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ของรายวิชาภาษาไทย ท 101

5. ตัวแปรในการศึกษา

5.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

5.1.1 วิธีสอนฟังจากแถบบันทึกเสียง

5.1.2 วิธีสอนฟังจากการอ่านของครู

5.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

5.2.1 ความเข้าใจในการฟัง

5.2.2 ความสนใจในวิธีสอนฟัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการฟัง หมายถึง ความสามารถในด้านต่างๆ ต่อไปนี้ คือ

1.1 การแปลความ หมายถึง ความสามารถในการบอกความหมายตามนัยของเรื่องราว หรือสถานการณ์นั้น ๆ

1.2 การตีความ หมายถึง การถอดความจากหลาย ๆ ความหมายตามนัยของเรื่องราวหรือสถานการณ์นั้นว่า จากการที่หลาย ๆ ส่วนในเรื่องราว หรือสถานการณ์นั้น ๆ เป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง แสดงว่าเรื่องราวหรือสถานการณ์นั้นเป็นอย่างไร

1.3 การขยายความ หมายถึง การคาดคะเน หรือสร้างจินตนาการไปสู่กาลข้างหน้า หรือถอยหลัง โดยอาศัยสถานการณ์หรือข้อเท็จจริงที่เป็นอยู่

1.4 การจับใจความสำคัญ หรือความคิดสำคัญของผู้พูด หมายถึง ความสามารถในการฟังและ เข้าใจข้อความที่ฟัง โดยสรุปสาระสำคัญของ เรื่องได้ จับประเด็นสำคัญของ เรื่องได้ ระบุนิเทศนารมณ์ของผู้พูดได้

1.5 แยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น หมายถึง ความสามารถในการค้นหาความจริง จากเรื่องที่ฟัง โดยแยกออกจากความคิดที่แฝงอยู่ของผู้พูดได้

ซึ่งวัดได้จากแบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและนำไปทดลองหาคุณภาพแล้ว ประกอบด้วยข้อสอบปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ

2. แบบฝึกการฟัง หมายถึง แบบฝึกเสริมทักษะที่ใช้ฝึกความเข้าใจในการฟัง สร้างขึ้น โดยคัดเลือกเนื้อเรื่องสั้นๆ จากสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์รายวิชา ภาษาไทย ท 101 และให้เหมาะสมกับความสนใจของเด็กวัยรุ่นตอนต้น จำนวน 16 เรื่อง ตอนท้าย ของทุกเรื่องจะมีคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก

2.1 แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง หมายถึง แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ในข้อ 2 นำมาอัดลงแถบบันทึกเสียง โดยใช้เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุ จะให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 1 เทียวก แล้วตอบคำถามท้ายเรื่องใช้เวลาประมาณ 4 - 5 นาที

2.2 แบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู หมายถึง แบบฝึกที่มีเนื้อหาและคำถาม ท้ายแบบฝึกเหมือนข้อ 2.1 แต่ใช้วิธีต่างกันคือ ครูจะอ่านแบบฝึกและแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก จำนวน 16 เรื่อง ให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 1 เทียวก แล้วตอบคำถามใช้เวลาประมาณ 4 - 5 นาที

3. วิธีสอนฟังจากแถบบันทึกเสียง หมายถึง การสอนตามแผนการสอนที่จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง ที่สร้างขึ้น ในข้อ 2 จำนวน 16 เรื่อง ให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง เรื่องละ 1 เทียวก ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้ คือ

ขั้นที่ 1 แจกจุดประสงค์ของการฟังในแต่ละคาบ พร้อมทั้งแนะนำขั้นตอนข้อปฏิบัติในการฟัง

- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียงที่สร้างขึ้น
ในข้อ 2 จำนวน 1 เรื่อง
- ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่ฟังลงในสมุดซึ่งครูจะตรวจและ เฉลยหลังจาก
ที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดแล้ว
- ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึก โดยฟังจาก
แถบบันทึกเสียงใช้เวลา 4 - 5 นาที
- ขั้นที่ 5 ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนฟัง
ให้นักเรียนคอยตรวจดูว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงต้อง
แก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นว่าประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจด
ลงสมุด

จากนั้น จึง เข้าสู่กระบวนการทักษะสัมพันธ์ ตามแผนการสอน ของหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา 40 นาที โดยจะทดลองวันละ 1 คาบ (คาบละ 50 นาที) ทำเช่นนี้จนครบ
16 คาบ

4. วิธีสอนฟังจากการอ่านของครู หมายถึง การสอนตามแผนการสอนที่จัดกิจกรรมให้
นักเรียนได้ฝึกฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง จากการอ่านของครูที่สร้างขึ้นในข้อ 3 จำนวน
16 เรื่อง ให้ฟังครั้งละ 1 เรื่อง ซึ่งมีขั้นตอนในการสอนดังนี้ คือ

- ขั้นที่ 1 แจ้งจุดประสงค์ของการฟังในแต่ละคาบ พร้อมทั้งแนะนำขั้นตอนข้อปฏิบัติ
ในการฟัง
- ขั้นที่ 2 ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากการอ่านของครูที่สร้างขึ้น
ในข้อ 3 จำนวน 1 เรื่อง
- ขั้นที่ 3 ให้นักเรียนเขียนสรุปเรื่องที่ฟังลงในสมุดซึ่งครูจะตรวจและ เฉลยหลังจาก
ที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดแล้ว
- ขั้นที่ 4 ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึก โดยฟังจาก
การอ่านของครูใช้เวลา 4 - 5 นาที

ขั้นที่ 5 ครูเฉลยแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึกแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนฟัง
ให้นักเรียนคอยตรวจว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงต้อง
แก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นว่าประโยชน์ใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจด
ลงสมุด

จากนั้น จึง เข้าสู่กระบวนการทักขสัมพันธ์ ตามแผนการสอน ของหน่วยศึกษานิตเทศก์
กรมสามัญศึกษา 40 นาที โดยใช้ทดลอง วันละ 1 คาบ (คาบละ 50 นาที) ทำเช่นนี้จนครบ
16 คาบ

6. ความสนใจในวิธีสอนฟัง หมายถึง การแสดงออกถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจ การ
เอาใจใส่ หรือจดจ่อ หรือกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรมวิธีสอนฟัง มีความมานะพยายาม
ตลอดจนมองเห็นประโยชน์ และคุณค่าในวิธีสอนฟังภาษาไทย วัตถุประสงค์จากเครื่องมือวัดความสนใจซึ่ง
ผู้วิจัยได้ปรับปรุงและดัดแปลงมาจาก ศิริพันธ์ นาควิโรจน์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบ
มาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาทฤษฎีและ เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยแยกเป็นประเภท ได้ดังนี้

1. หลักสูตรวิชาภาษาไทย
2. ความสำคัญของการฟัง
3. การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง
4. ความสำคัญของการฝึกต่อการเรียนภาษา
5. ลักษณะของแบบฝึกหัดที่ดี
6. งานวิจัยที่เกี่ยวกับการฟัง
7. เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับความสนใจ

หลักสูตรวิชาภาษาไทย

จุดมุ่งหมาย

1. ให้เล็งเห็นความสำคัญของภาษาไทย ในฐานะ เป็นเครื่องมือสื่อสารของประชาชาติ และเป็นปัจจัยที่บ่งชี้ถึงความสามัคคีของประชาชาติ
2. ให้เข้าใจว่าการใช้ภาษาได้ดีเป็นการช่วยให้เกิดความร่วมมือของคนในชาตินำมาซึ่งความสมัคปรสมานกันและทำให้สามารถประกอบกิจกรรมต่างๆ ได้โดยมีประสิทธิภาพ
3. ให้สามารถใช้ภาษาได้โดยรู้ที่ เหมาะที่ควร ตามวัยและ ศักยภาพของนักเรียน เพื่อประโยชน์ทั้งในการศึกษาวิชาต่างๆ และ ในการดำเนินชีวิต
4. ให้มีความรู้ใคร่รู้ใคร่เรียน หอใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากการอ่านและการฟัง

5. ให้สามารถคิดค้นปัญหาที่เกิดขึ้นจากประสบการณ์ที่ได้ฟัง ได้อ่าน โดยใช้วิจารณญาณ รู้จักแก้ปัญหาเหล่านั้นจนเกิดปัญหา มีความคิดแจ่มแจ้งขึ้นเป็นลำดับและนำผลจากการคิดค้นที่ถูกต้อง ไปปฏิบัติในการดำเนินชีวิต

6. ให้สามารถพิจารณาหนังสือ งานเขียน งานประพันธ์ที่ได้อ่านให้แลเห็นทั้งส่วนดีและ ส่วนบกพร่อง

7. ให้เห็นคุณค่าของวรรณคดี และความสำคัญของงานประพันธ์กับการใช้ภาษา โดยมี รสนิยมว่าเป็นสิ่งสำคัญในวัฒนธรรมของชาติ

จุดประสงค์วิชาภาษาไทยบังคับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

1. ให้เกิดความคิดออกงานในการใช้ภาษา ตามวัยและศักยภาพของนักเรียนในชั้นนี้

2. ให้พัฒนาทักษะภาษาทั้งสี่ คือ ฟัง พูด อ่าน เขียน ให้รู้จักใช้ภาษาอย่างมีศิลปะ เป็น อันดับแรก

3. ให้สามารถแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหนังสือ หรืองานเขียน งานประพันธ์ โดยยก เหตุผลประกอบ

4. ให้สามารถสัง เกตลักษณะของภาษาไทย เข้าใจหลักภาษาที่จะทำให้ใช้ภาษาได้อย่าง มีประสิทธิภาพ

จากจุดมุ่งหมาย และจุดประสงค์วิชาภาษาไทยบังคับ ของหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2521 : 9) ได้มุ่งให้ครูผู้สอนสอนให้พัฒนาทักษะภาษาทั้งสี่อยู่ตลอดเวลา แต่ในการศึกษาในชั้นเรียน เรามักฝึกเขียนมากกว่าอ่าน ฝึกอ่านมากกว่าพูด และสิ่งที่ถูกละเลย ทอดทิ้งก็คือการฟัง (ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. 2520 : 13)

ความสำคัญของการฟัง

การสื่อสารด้วยคำพูด เป็นการสื่อสารที่มีมาก่อนการสื่อสารด้วยลายลักษณ์อักษร การพูด และการฟังจึง เป็นกระบวนการสื่อสารที่มนุษย์ใช้มาก่อนทักษะการเขียน และการอ่าน ปัจจุบันโลก

เจริญรุดหน้าอย่างมากมาในด้านเทคโนโลยี มนุษย์ขยายขอบข่ายการติดต่อสื่อสารออกไปอย่างกว้างขวาง จากการสื่อสารโดยตรง ระหว่างบุคคลถึงการสื่อสารผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ หรือแม้แต่ดาวเทียมซึ่งเป็นสื่อที่สามารถติดต่อสื่อสารถึงกันข้ามทวีปหรือคนละพากโลกได้ภายในเวลารวดเร็ว

สำหรับการสื่อสารในชีวิตประจำวัน มนุษย์รับสารด้วยการฟังมาตั้งแต่เมื่อเริ่มรับรู้สิ่งแวดล้อมต่างๆ จึงมีคำถามง่ายๆ ที่น่าจะถามตนเองว่า "ถ้าเรานานมากมาตั้งแต่เกิดจะเกิดอะไรขึ้น" แน่แน่นอนว่าเราย่อมไม่ได้ยินเสียงต่างๆ และไม่สามารถเลียนเสียงเพื่อหัดออกเสียงพูดได้เช่นเด็กคนอื่น ๆ เราเป็นทั้งคนหูหนวกและคนาบ้ตลอดชีวิตเราจะไม่ได้ยินเสียงใดๆ ไม่ว่าจะเป็นเสียงดนตรีที่ไพเราะ เสียงธรรมชาติหรือเสียงมนุษย์ เราต้องสื่อสารด้วยสัญญาณมือ ท่าทาง และสัญลักษณ์อักษรการสื่อสารกับผู้อื่น เป็นไปค่อนข้างลำบากไม่สะดวกรวดเร็ว และแจ่มแจ้งเท่ากับการสื่อสารด้วยคำพูด

การมีอวัยวะรับเสียง หรือประสาทหูเป็นปกติ ทำให้มนุษย์มีการเรียนรู้สิ่งต่างๆ ด้วยการฟัง ได้มากมายตลอดชีวิต นับตั้งแต่การฟังเสียงพ่อแม่แล้วจดจำเลียนเสียงพูด จนพัฒนากระบวนการสื่อสารเพื่อเติบโตขึ้น การเรียนรู้ขยายขอบข่ายออกไปกว้างขวาง ไม่ว่าแหล่งความรู้นั้นจะอยู่ไกลเพียงใดก็ตาม มนุษย์สามารถรับสารผ่านสื่อต่างๆ ได้ด้วยการฟังและจะพบว่า ตลอดทั้งวันในวันหนึ่งๆ เราใช้เวลาส่วนใหญ่นับกับการฟัง เช่น ฟังสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ฟังคนในครอบครัว ฟังเพื่อนที่โรงเรียน หรือที่ทำงาน เป็นต้น โดยทั่วไปมนุษย์จะใช้เวลาในการฟังมากกว่า เวลาที่ใช้ไปกับการอ่าน การเขียน และการพูด (ธิดา โมสิกรัตน์. 2526 : 191 - 192)

การฟังและการได้ยิน

ซิลเวอร์สโตน (Silverstone. 1968 : 871) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างของการได้ยิน และการฟังไว้ว่า การได้ยินเป็นกระบวนการทางกายภาพ เมื่อมีเสียงมากระทบหู แต่การฟังหมายถึง การเก็บสะสมเสียงที่ได้ยินไว้ในสมองทำให้เกิดความเข้าใจ และสามารถตีความออกมาได้

เดกิน (Dakin. 1973 : 31) กล่าวว่า การฟัง เป็นครึ่งหนึ่งของกระบวนการสื่อสาร เพราะสามารถทำให้ผู้รับเข้าใจเรื่องราวที่มีส่งมาได้

ลำดับขั้นของการฟัง

กาฏจนา นาคสกุล และคนอื่นๆ (2524 : 360 - 361) และวิจิตรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่นๆ (2522 : 17) ได้ให้ความเห็นสอดคล้องกัน โดยแบ่งการฟังออกเป็น 3 ขั้นดังนี้

1. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ เป็นขั้นที่ต้องมีสมาธิเพื่อช่วยการทำงานของสมองให้บันทึกจดจำเรื่องราวที่ได้ฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ฝึกให้เข้าใจได้รวดเร็ว ฟังเพียงครั้งเดียวพอจะจับใจความได้

2. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ เป็นขั้นที่ต้องใช้ความคิดไตร่ตรอง วิพากษ์วิจารณ์ว่าเรื่องที่ฟัง เชื่อถือได้หรือไม่ ในขั้นนี้จะทำได้ดีหากฟังแล้วรับข้อมูลได้เร็ว สามารถจับทัศนคติของผู้พูดได้ว่าเป็นกลางหรือเข้าข้างฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง

3. นำคุณค่าของสิ่งที่ได้ฟังไปใช้ประโยชน์

อัญชลี ลิสารักษ์ (2522 : 6) ได้แบ่งกระบวนการฟังออกเป็น 6 ขั้นคือ

1. ขั้นได้ยิน เป็นขั้นต้นของการฟัง

2. ขั้นแยก เป็นขั้นของการแยกเสียง แยกพยางค์โดยใช้ความสามารถของผู้ฟังแยกแยะว่า เสียงที่ได้ยินนั้นเหมือนหรือต่างกัน

3. ขั้นยอมรับ เป็นขั้นที่ผู้ฟังอาจยอมรับ หรือปฏิเสธว่า ข้อความที่ได้ยินสื่อความหมายได้ในภาษา

4. ขั้นตีความ เป็นขั้นที่ผู้ฟังแปลความหมาย หรือตีความหมายของประโยค หรือสิ่งที่ได้ยินได้ฟัง

5. ขั้นเข้าใจ เป็นขั้นที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจความหมายของใจความสำคัญของเรื่องได้อย่างถ่องแท้

6. **ขั้นเชื่อ** เป็นขั้นตัดสินใจว่าสิ่งที่ได้ยินนั้นมีความจริงเพียงใด **เชื่อถือและยอมรับได้** หรือไม่

ระบุเนื้ นาคทรพรพ และประกาศรี สีหอำไพ (2520 : 9 - 10) ได้แบ่งการฟัง ออกเป็นหลายขั้นตอน สรุปได้ดังนี้

1. **ขั้นจำและเข้าใจ** คือ เมื่อได้ฟัง เรื่องแล้วสามารถจำได้และเข้าใจเรื่องที่ได้ฟังนั้น
2. **ขั้นจับใจความสำคัญ** คือ การแยกแยะข้อความที่ไม่สำคัญออกจากเรื่องที่ฟังได้
3. **ขั้นประเมินผล** คือ พิจารณา ใคร่ตรง ประเมินค่าสิ่งที่ได้ฟังนั้นว่าจริงเท็จน่าเชื่อถือ

มากน้อยเพียงใด

4. **ขั้นเก็บรวบรวม** คือ การนำความรู้ที่ได้รับจากการฟังนั้นรวบรวมจดจำไว้ ซึ่งต้องใช้สมาธิในการรับฟังมาก

5. **ขั้นสรุป** คือ สรุปความคิดรวบยอดและรายละเอียดที่สำคัญไว้

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการต่างประเทศที่ได้แบ่งลำดับขั้นของการฟังแตกต่างกันไปดังนี้
 สแตมเมอร์ (Stammer. 1977 : 661) แบ่งการฟังออกเป็น 3 ขั้น คือ

1. **การได้ยินเสียง** เป็นการฟังอย่างไม่ตั้งใจ บางครั้งก็ไม่มี ความหมายใด ๆ เช่น เสียงรถยนต์ เสียงคุย เป็นต้น
2. **การฟัง** เป็นการฟังที่ฟังอย่างตั้งใจสามารถที่จะจับความหมายของสิ่งที่ได้ฟังนั้นได้
3. **การฟังที่ต้องมีประสบการณ์** เป็นการฟังเพื่อเข้าใจความหมายแต่ผู้ฟังต้องมีความรู้หรือประสบการณ์เดิมมาช่วยด้วยจึงจะเข้าใจความหมาย

วาลเลท และดิซิค (Vallette and Disick. 1972 : 144) ได้แบ่งระดับขั้นของการฟังออกเป็น 5 ระดับ คือ

1. **ระดับกลไก** เป็นระดับที่ผู้เรียนได้ยินความแตกต่างระหว่างภาษา ไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมายของสิ่งที่ได้ยิน
2. **ระดับความรู้** เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความหมายของคำ หรือประโยคที่ได้ฟัง สามารถทำตามคำสั่งได้

3. ระดับถ่ายโอน เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้าง และศัพท์ สามารถตอบคำถามได้ว่าถูกหรือผิด

4. ระดับสื่อสาร เป็นระดับที่ผู้เรียนเข้าใจคำสั่ง เข้าใจความหมายโดยทั่วไป ของ ข้อความที่มีคำศัพท์ซึ่งไม่คุ้นเคยหรือเป็นศัพท์ใหม่

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ เป็นระดับที่ผู้เรียนสามารถวิเคราะห์ชนิดของข่าวสาร แยกแยะ มาตรฐานของภาษา เข้าใจความหมายตรงและความหมายแฝงของข่าวสารที่ได้ยิน

เคลล็อก (Kellog. 1967 : 130) แบ่งลำดับชั้นของการฟังออกเป็น 2 ชั้น ดังนี้

1. ฟังเพื่อเก็บสารสำคัญ

2. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ

แมคเคลย์ (Macley. 1965 : 261) ได้แบ่งการฟังออกเป็น 2 ชั้น คือ

1. การรับรู้ เป็นชั้นที่สามารถแยกแยะ เสียงที่เกี่ยวกับการเน้นหนักในคำและระดับเสียง สูงต่ำในประโยค

2. ความเข้าใจ เป็นชั้นที่สามารถฟังเสียงต่างๆ ได้เข้าใจ รวมทั้งการฟังข้อความที่ ได้ยินได้เข้าใจด้วย

ลักษณะของการฟังที่ดี

การฟัง เป็นพฤติกรรมที่ต้องฝึกฝนจนเกิดการเรียนรู้ ฉะนั้นการเป็นผู้ฟังที่ดีต้องอาศัยการ ฝึกฝนและปรับปรุงทักษะในการฟังของตน ได้มีผู้เสนอลักษณะการฟังที่ดี ดังนี้

พัทพันธ์ ทองหยด (2525 : 38) ได้สรุปลักษณะการฟังที่ดีไว้ ดังนี้

1. ต้องมีสมาธิ ซึ่งเป็นสิ่งที่จำเป็นยิ่งกว่าการอ่าน เพราะการอ่านนั้นสามารถอ่านย้อน หรือทบทวนได้ แต่การฟังนั้นย้อนไม่ได้ ดังนั้นถ้าต้องการฝึกให้มีความสามารถในการฟังให้เข้าใจ เรื่องราวได้อย่างถูกต้อง และรวดเร็วก็จำเป็นต้องฝึกให้เกิดสมาธิในการฟัง

2. ต้องสามารถจับใจความสำคัญได้

3. ต้องมีมารยาทในการฟัง คือรู้จักให้เกียรติผู้พูด ไม่รบกวนสมาธิของผู้อื่นหากมีข้อข้องใจ ปัญหา หรือต้องการการอธิบายเพิ่มเติมก็ควรรอให้ผู้พูดพูดจบเสียก่อน

บันลือ พกษะวัน (2522 : 41) ได้เสนอแนะลักษณะการฟังที่ดี ดังนี้

1. มีสมาธิ หมายถึง มีความตั้งใจ สนใจในเรื่องที่ฟัง
2. ได้ยินชัดเจน คือ มีประสาทหูดี
3. ติดตามเรื่องที่ฟัง และสามารถลำดับเหตุการณ์ที่ฟัง ได้ถูกต้อง
4. เข้าใจเรื่องราวที่ผู้พูดพูด โดยอาศัยประสบการณ์เดิมช่วยแปลความ
5. สามารถจับใจความย่อเรื่องที่ฟังได้ พร้อมทั้งอาจเห็นด้วยหรือโต้แย้ง โดยการสอดแทรกความคิดเห็นส่วนตัวหรือบันทึกไว้

6. รู้จักถามความคิดเห็นที่ไม่เข้าใจหรือสงสัยและมีส่วนร่วมในการฟัง โดยการเสนอแนะและหาทางยุติข้อขัดแย้งต่างๆ

7. รู้จักประเมินเรื่องราวทั้งวิพากษ์วิจารณ์

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ (2520 : 15) ได้กล่าวถึงลักษณะการฟังที่ดีว่า

1. สรุปลงใจความสำคัญได้
2. ติดตามฟังตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ
3. วิเคราะห์ความคิดหลัก และรายละเอียดที่เป็นองค์ประกอบได้
4. จับประเด็นของเรื่องได้ เข้าใจตัวอย่างได้แจ่มแจ้งและตั้งจุดมุ่งหมายในการฟัง
5. ฟังอย่างสร้างสรรค์ เชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน
6. ฟังอย่างมีวิจารณญาณ

นอกจากนี้อาจอธิบายได้อีกแง่หนึ่งว่า การฟังสารอย่างมีประสิทธิภาพจนได้รับประสิทธิผลจากการฟัง เป็นอย่างดี ผู้ฟังจะมีพฤติกรรมการฟังอย่างเข้าใจ ฟังแล้วจับประเด็นเรื่องได้ ตีความสารได้ ประเมินคุณค่าสารได้ และสามารถจดบันทึกสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้ด้วย ได้แก่

1. ฟังอย่างเข้าใจ

ผู้ฟังจะต้องเข้าใจเรื่องราวติดต่อกันโดยตลอด แล้วจับประเด็นสำคัญให้ได้ ผู้ฟังจึงต้องมีสมาธิในการฟัง และสามารถแยกแยะข้อความใดเป็นใจความสำคัญ และข้อความใดเป็นผลความ ถ้าผู้ฟังเข้าใจเรื่องราวตลอดแล้ว ผู้ฟังย่อมจดจำเรื่องที่ฟังและสามารถถ่ายทอดให้คนอื่นต่อไปได้ด้วย

2. ฟังแล้วจับประเด็นได้

ในการฟังแต่ละครั้งผู้ฟังต้องจับประเด็นของเรื่องที่ฟังได้กล่าวคือ รู้ว่าผู้พูดต้องการสื่อสารอะไรเป็นสำคัญแก่ผู้ฟัง นอกจากนี้ ผู้ฟังควรรู้จักจับประเด็นจากบริบทซึ่งขยายประเด็นสำคัญแล้วควรสรุปเรื่องที่ฟังโดยสังเขป จดบันทึกสั้นๆ หรือจัดเรียบเรียงเรื่องราวย่อๆ ไว้เพื่อใช้ประโยชน์ในโอกาสต่อไป

3. ฟังแล้วสามารถวิเคราะห์ได้

ผู้ฟังควรพิจารณาแยกใจความที่ฟังให้ได้ว่า ข้อความใดเป็นข้อเท็จจริง ข้อความใดเป็นความคิดเห็นของผู้พูดและเรื่องราวที่ฟังมีอะไรเป็นเหตุอะไรเป็นผล นอกจากนี้ผู้ฟังควรสังเกตและวิเคราะห์กริยาท่าทาง ซึ่งผู้พูดใช้สื่ออารมณ์ประกอบเนื้อความสัมพันธ์กับคำพูดอย่างไร และเป็นส่วนที่เสริมข้อความที่พูดอย่างไร

4. ฟังแล้วตีความได้

การฟังบางครั้ง ผู้พูดสื่อสารที่มีความหมายไม่ตรงตามตัวอักษร เช่น ผู้พูดใช้คำที่มีความหมายนัยประหวัด หรือกล่าวเป็นโวหาร สุภาษิต คำพังเพย หรือบทร้อยกรองสั้นๆ สิ่งเหล่านี้ผู้ฟังต้องตีความโดยทำความเข้าใจว่าผู้พูดแฝงสารใดไว้

5. ฟังแล้วสามารถประเมินคุณค่าได้

ผู้ฟังที่มีทักษะการฟังในระดับสูงจะสามารถบอกได้ว่า สิ่งที่ฟังนั้นดีหรือไม่ดี โดยชี้เหตุผล หรือความคิดเห็นตัดสินการพูด การประเมินค่าสิ่งที่ฟังได้เป็นแนวทางที่ทำให้ผู้ฟังนำสิ่งที่ได้จากการฟังไปใช้ประโยชน์สำหรับตน เช่น เป็นประโยชน์ในด้านความรู้ หรือนำไปเป็นข้อเตือนสติตัวเอง หรือนำข้อความรู้หรือข้อคิดเห็นต่างๆ มาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตน เป็นต้น

6. ฟังแล้วจดบันทึกได้

การฟัง เป็นทักษะการสื่อสารที่สัมพันธ์กับทักษะการเขียน นั่นคือ เมื่อฟังสิ่งใดแล้วผู้ฟังควรจดบันทึกสาระสำคัญของสารที่ฟัง แนวคิด หรือข้อสังเกตที่ผู้ฟังได้รับการฟัง เพื่อช่วยให้จดจำได้ หรือช่วยเตือนความจำ และทำให้ผู้ฟังสามารถใช้ข้อความที่จดบันทึกไว้ดำเนินโอกาส ภายหน้า

ผู้ฟังแต่ละคนมีพฤติกรรมการฟังแตกต่างกันไป บางคนรู้จักเพียงแต่ฟังและ เข้าใจเรื่องที่ ฟัง เท่านั้น แต่บางคนมีประสิทธิภาพในการฟังถึงขั้นสามารถประเมินค่าและวิจารณ์เนื้อหาที่ฟังได้ อย่างละเอียดลอออย่างไรก็ตามทุกคนก็สามารถพัฒนาสมรรถภาพในการฟัง ได้ด้วยการฝึกฝนการฟัง ของตนเอง

การจดจำสิ่งที่ฟัง เป็นพฤติกรรมที่ควรส่งเสริมควบคู่กับพฤติกรรมการฟังอย่าง เข้าใจดัง นั้น ในขณะฟัง เราควรทำความเข้าใจสารพร้อมๆ กับคิดทบทวนแล้วเชื่อมโยง ไปสู่สิ่งที่เราเคยฟังมา ก่อน พฤติกรรมการฟังเช่นนี้ จะทำให้ความคิดที่ได้จากการฟังขยายวงความคิดออกไปอย่างกว้าง ขวางและ เราสามารถจดจำเรื่องที่ฟัง ได้แม่นยำและชัดเจนยิ่งขึ้น

นอกจากนี้การฟังยังนำไปสู่การคิดในระดับสูงขึ้นคือ การตัดสินใจและการประเมินผลโดย เฉพาะอย่างยิ่งการตัดสินใจบุคคลิกภาพของผู้พูด โดยทั่วไปเรามองผู้อื่นในฐานะ เป็นบุคคล แต่เมื่อ คนนั้นพูดหรือสนทนากับเราเราจะตัดสินใจได้ว่าผู้พูดหรือคู่สนทนาของเราเป็นใคร มีบุคลิก ลักษณะ อุปนิสัยใจคอ และความรู้สึกนึกคิดอย่างไร ในขณะฟังเราจึงควรแยกตัวบุคคลออกจากผู้พูด กล่าวคือ การตัดสินใจว่าเขาเป็นอย่างไร เราจะพิจารณาจากวิธีการพูดของเขา และสิ่งที่เขาพูด ออกมา มากกว่าจะตัดสินใจว่าเขาเป็นใครจากหน้าตา ท่าทาง หรือการแต่งกายของเขา

ดังนั้น ในการฟังให้เกิดประสิทธิภาพจะต้องฟังแล้วเกิดความเข้าใจโดยในขณะ ฟัง ผู้ฟัง ควรฟังอย่างตั้งใจออกตั้งใจ อาจจดบันทึกสิ่งที่ฟังด้วย ลักษณะการฟังที่ดีไม่ใช่นั่งใจฟัง เป็นครั้งคราว หรือหยุดฟัง เฉพาะสิ่งที่ตรงกับความสนใจเท่านั้น หากผู้ฟังไม่ฟังอยู่ตลอดเวลาผู้ฟัง ย่อมจับถ้อยคำ บางคำไม่ได้ ไม่ได้ยินประโยคที่สำคัญ กิริยาท่าทางของผู้พูด ซึ่งอธิบายสารให้ชัดเจนดูมอง ข้ามไป และผู้ฟังไม่สามารถฟังกระแสเสียงที่ผู้พูดใช้สื่อความหมายได้ชัดเจน ดังนั้นในขณะ ฟัง

ผู้ฟังควรมีความตื่นตัวและกระตือรือร้นที่จะฟังอย่างตั้งใจ จับคำพูดทุกถ้อยคำ ตลอดจนรับอวัจนสารของผู้พูดให้ได้ความหมายครบถ้วน

แม้แต่การฟังสื่ออิเล็กทรอนิกส์อื่น ๆ ผู้ฟังควรต้องตั้งใจฟัง เช่นกัน เวลาฟังวิทยุกระจายเสียง ถ้าเราฟังอย่างตั้งใจ และแม้ว่าเราจะมองไม่เห็นผู้พูด แต่เราก็สามารถเห็นผู้พูดในจินตภาพได้ดีเช่นเดียวกับฟัง เขาพูดตัวต่อตัว

จากหลักการฟังเหล่านี้เอง เราสามารถนำมาเป็นหลัก ในการผลิตเทปทเรียนความเข้าใจในการฟังได้ เพราะการใช้เสียงประกอบเป็นวิธีการอย่างหนึ่ง ที่สร้างจินตภาพให้กับผู้ฟังและผู้ฟังจะนำเสียงที่ได้ยินมาทำให้เกิดความหมายสัมพันธ์กับเนื้อหา

อุปกรณ์ในการสอนฟัง

การสอนทักษะการฟังนั้น นอกจากจะใช้เสียงของครู หรือเสียงพูดของบุคคลอื่นเข้ามาช่วยในการสอนทักษะการฟังก็ตาม เรายังมีอุปกรณ์บางอย่างที่จะช่วยให้นักเรียนมีประสิทธิภาพดีขึ้น เช่น แถบบันทึกเสียง เป็นต้น ซึ่งครูสามารถบันทึกได้ด้วยตนเอง โดยเลือกเรื่องที่นำเสนอมาบันทึกลงแถบบันทึกเสียง ดังที่ ฟินอคเชียโร (Finocchiaro. 1967 : 53) และ แฮนด์ค็อก (Handcock. 1976 : 155) มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการบันทึกบทเรียนของแถบบันทึกเสียงว่า การใช้ดนตรีและเสียงประกอบในการบันทึกบทเรียนนี้จะช่วยให้ผู้เรียนใช้ความรู้สึนึกคิด และเกิดจินตภาพ ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ตื่นเต้น เร้าอารมณ์เหมือนกับได้ประสบเหตุการณ์นั้นซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น และ แฮนด์ค็อก (Handcock. 1976 : 156 - 160) ได้แบ่งประเภทของเสียงประกอบออกเป็น 2 ประเภทคือ ประเภทแรก คือ เสียงประกอบที่เป็นเสียงดนตรี ดนตรีเป็นเครื่องมือที่ช่วยเสริมบรรยากาศ และสร้างอารมณ์ให้กับผู้ฟัง และสามารถเปลี่ยนอารมณ์ของผู้ฟังได้ ประเภทที่สอง คือ เสียงประกอบที่ไม่เป็นเสียงดนตรี หมายถึง เสียงประกอบอื่น ๆ นอกเหนือจากเสียงดนตรีที่ใช้ประกอบบทบรรยาย หรือบทสนทนาให้ดูสมจริงสมจังทำให้รายการมีชีวิตชีวขึ้น เช่น เสียงโทรศัพท์ เสียงกริ่ง เป็นต้น

นอกจากนั้น ลัดดา ศุขปรีดี (2523 : 150) ยังมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการใช้แถบบันทึกเสียงบันทึกบทเรียนเพื่อนำเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนว่า เครื่องบันทึกเสียง เป็นสื่อการเรียนการสอนที่อำนวยความสะดวกในการเรียนการสอนเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เพราะการบันทึกเสียงทำได้ง่าย ครูอาจบันทึกคำบรรยายการออกเสียงในภาษาและดนตรีมาเปิดให้นักเรียนฟังซ้ำหลายครั้งก็ได้ เส้นเทปและม้วนแต่ละม้วนสามารถใช้นับทักเสียงได้หลายครั้ง เมื่อไม่ต้องการก็ลบออกและบันทึกใหม่ได้

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่า อุปกรณ์ทางเทคโนโลยีจำพวกแถบบันทึกเสียงสามารถที่จะนำมาใช้ในการสอนทักษะการฟังได้ และยังใช้ประโยชน์ในการสอนอ่านทำนองเสนาะด้วยข้อดีของอุปกรณ์ชนิดนี้ คือ

1. สามารถใช้ได้ทุกสถานที่
2. สามารถเปิดฟังซ้ำได้
3. เครื่องบันทึกเสียงที่มีประสิทธิภาพจะสามารถให้เสียงที่ชัดเจน
4. สามารถหยุดได้นานเท่าที่ต้องการ
5. ใช้สะดวกราคาไม่แพง

ความสำคัญของแถบบันทึกเสียง

ในบรรดานวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาทั้งหลาย แถบบันทึกเสียง เป็นวัสดุที่อำนวยความสะดวกแก่ครูได้เป็นอย่างดี นิพนธ์ ศุขปรีดี (2518 : 117) ให้เหตุผลว่าทั้งนี้เพราะครูสามารถบันทึกเสียง และรายการสอนต่าง ๆ ได้ หรือครูอาจหาบทเรียนต่าง ๆ ที่ได้บันทึกแล้วมาประกอบการสอนได้ โดยเฉพาะ เครื่องบันทึกเสียงแบบตลับสามารถใช้ได้ทั้งไฟฟ้าชนิดกระแสตรง และกระแสสลับ จึงสะดวกอย่างยิ่งในการนำไปใช้ประโยชน์ในห้องเรียน

สุจริต เพียรชอบ (2518 : 32 - 41) ได้แสดงความคิดเห็นว่าโรงเรียนมัธยมศึกษาในอนาคตจะใช้สื่อการสอนมากขึ้น โดยเฉพาะสื่อการสอนที่เป็นเครื่องมือต่างๆ ครูจะใช้สื่อการสอนเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ และในขณะที่เดียวกันจำนวนเครื่องมือและสื่อ

การสอนจะมีมากขึ้นและมีคุณภาพดี นักเรียนสามารถใช้เครื่องมือด้วยตนเองที่โรงเรียนหรืออาจมี
ไปศึกษาดูด้วยตนเองที่บ้านก็ได้ สื่อการสอนจำพวกเทปบันทึกเสียงนี้มีจำนวนมาก ทั้งครูและนักเรียน
จะใช้เป็นเครื่องมือช่วยสอนและแสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พัธราณี คุณาวิณี (2520 : 86) ได้สำรวจพบว่า สื่อการสอนประเภทเครื่องเสียงที่
โรงเรียนมีมากที่สุดและพร้อมที่จะใช้ประโยชน์ได้คือเทปบันทึกเสียงแบบตลับ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ
มีขนาดเล็กกระทัดรัด ราคาถูก ใช้งานง่าย สามารถใช้ได้โดยไม่จำกัดสถานที่ มีความเที่ยงตรง
ในเนื้อหาสูง จะใช้กี่ครั้ง ก็ยังมีความเที่ยงตรงเหมือนเดิม ม้วนเทปที่นำมาใช้ก็มีขายอยู่ทั่วไป

บุญชัช เนติศักดิ์ (2525 : 2) ได้กล่าวไว้ว่า การนำเทปบันทึกเสียงแบบตลับมาใช้
เพื่อส่งเสริมการศึกษาจึงน่าจะ เป็นไปได้มากที่สุด

การผลิตแถบบันทึกเสียงเพื่อฝึกทักษะการฟัง

ซิลเวอร์สโตน (Silverstone. 1968 : 782) ได้เสนอแนะไว้ว่าควรมีลำดับขั้น
ตอนคือ ตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เขียนบทเพื่อใช้บันทึกเสียง จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในการ
บันทึกเสียง บันทึกเสียง เตรียมแบบฝึกหัดพร้อมทั้งคำแนะนำในการเรียน นำเทปที่ผลิตเรียบร้อยแล้ว
แล้วเก็บรวมไว้ที่ห้องสมุดเทป

ในการผลิตแถบบันทึกเสียงเพื่อฝึกทักษะการฟังมีลำดับขั้นดังนี้

1. ตั้งวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อเป็นแนวทางว่าผู้เรียนเกิดพฤติกรรมอย่างไร
2. เขียนบทเพื่อใช้อัดลงแถบบันทึกเสียง
3. จัดเตรียมห้องบันทึกเสียงและอุปกรณ์ที่ใช้ในการบันทึกเสียง เช่น เครื่องบันทึกเสียง
ไมโครโฟน แถบบันทึกเสียง และอุปกรณ์ที่ใช้ในการทำเสียงประกอบ
4. เตรียมแบบฝึกและแบบฝึกหัดท้ายแบบฝึก
5. บันทึกเสียง
6. วิทยุทรานซิสเตอร์ เพื่อสะดวกในการเคลื่อนที่ เป็นประโยชน์ในกรณีที่ครูต้องการให้
นักเรียนฟังข่าว บทความ และรายการที่น่าสนใจบางรายการ แต่ทั้งนี้ควรต้องมีการคัดเลือกเพื่อ

ให้เหมาะสม และควรมีการนัดหมายกับนักเรียน ให้ฟังบางรายการนอกห้อง เรียนตามที่ครูเห็นสมควร และควรทดสอบการฟังรายการเหล่านั้นด้วย

7. โทรทัศน์ การใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอนนี้ อาจใช้ได้ในกรณีที่ครูนัดหมายให้นักเรียนที่มีโทรทัศน์ที่บ้าน ดูรายการที่ครูเห็นว่า เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา

8. วิทยุ โทรทัศน์ ใช้เป็นอุปกรณ์สำหรับฝึกการพูดและการฟัง ได้เป็นอย่างดีโดยครูวางแผนร่วมกับนักเรียนว่าจะใช้ในโอกาสใด จุดมุ่งหมายใด เช่น อาจใช้ในการจัดกิจกรรมของชุมนุมภาษาไทยระหว่างหยุดพักรับประทานอาหารกลางวัน หรือ ในโอกาสที่โรงเรียนจัดงานก็อาจแทรกกิจกรรมทางภาษาไทยไว้ด้วย

9. วิทยากร

10. เอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการฟัง

ความสำคัญในการสอนฟัง

การฟัง เป็นทักษะทางภาษาที่มีความสำคัญยิ่ง ในการติดต่อสื่อความหมายซึ่งกันและกันและในการเรียนรู้สิ่งต่างๆ เป็นทักษะที่สามารถสอนกันได้ด้วยวิธีการที่เป็นลำดับขั้นตอน (Tutole. 1977 : 265) และสามารถพัฒนาให้ดีขึ้นตามลำดับโดยอาศัยเวลา ความอดทน การฝึกฝน และการสังเกต (ธีระยุทธ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2518 : 21) การที่ครูบางคนคิดว่าการฟังพัฒนาไปตามธรรมชาติไม่จำเป็นต้องมีการสอนนั้น เบอร์นส์ (Burns. 1974 : 86) มีความคิดว่าคุณคิดว่าความคิดนี้ควรได้รับการพัฒนาให้เข้าใจเสียใหม่ให้ถูกต้อง ซึ่ง สมิธ (Smith. 1973 : 64) ก็มีความเห็นเช่นเดียวกันว่า เด็กต้องตกอยู่ภายใต้อิทธิพลของเสียงนานาชนิด ไม่มีวันจบสิ้นเขาไม่รู้เลยว่าอะไรที่ควรฟัง หรือจะฟังอย่างไร เพราะฉะนั้นการย้ำ และกระตุ้นให้มีการสอนฟังจึงเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องกระทำกันต่อไป

การสอนฟัง

สนิท ตั้งทวี (2531 : 6 - 7) ได้ให้ข้อเสนอแนะในการสอนฟังว่า การสอนฟังในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้น นั้น จะต้องสอนในเรื่องต่อไปนี้

1. มารยาทในการฟัง
2. ฟังเพื่อความเข้าใจ
 - 2.1 การจับประเด็นสำคัญ หรือความสำคัญของเรื่อง
 - 2.2 การจดเนื้อความ
 - 2.3 การปฏิบัติตามข้อความที่ได้ฟัง
3. การใช้วิจารณญาณในการฟัง
 - 3.1 ฟังแล้วบอกได้ว่า การให้เหตุผลของผู้พูดมีความสมเหตุสมผลหรือไม่
 - 3.2 ฟังแล้วสามารถประเมินผล และตัดสินใจเลือกได้

สิ่งที่ครูจะนำมาใช้กับการสอนฟังนั้น ต้องให้อยู่ในวงความสนใจของนักเรียน และมีคุณค่าต่อการเรียนภาษาไทย ซึ่งควรเป็นสิ่งที่ต่อไปนี้

- นิทานที่มีข้อคิดสอนใจและส่งเสริมคุณธรรม
 - บทความหรือข่าวใหม่ๆ ซึ่งอาจได้มาจากการบันทึกจากวิทยุหรือได้มาจากหนังสือพิมพ์
- รายวัน
- เสียงอ่านทำนองเสนาะจากแผ่นเสียงหรือจากเครื่องบันทึกเสียง
 - ประวัตินักบุคคลสำคัญประจำท้องถิ่นของชาติ หรือของโลก ซึ่งบุคคลเหล่านี้อาจเป็นศิลปิน กวี นักการเมือง แพทย์ ครู นักกฎหมาย หรือผู้บำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ เป็นต้น
 - คำปราศรัยของบุคคลสำคัญเนื่องในโอกาสต่างๆ กัน
 - บทเจรจาของตัวละครซึ่งได้มาจากละครวิทยุ หรือโทรทัศน์
 - คำอธิบายภายิต สำนวน หรือคำพังเพย
 - การสัมภาษณ์บุคคลสำคัญ หรือบุคคลต่างๆ ที่มีอาชีพต่างๆ กัน เช่น ครู ชาวไร่ชาวนา แพทย์ ทนายความ เป็นต้น

- บทเพลงที่มาจากวรรณคดี
- การอภิปรายของเพื่อนร่วมเรียนในชั้น
- การบรรยายภาพธรรมชาติจากนวนิยายเรื่องต่าง ๆ
- ตัวอย่างบทความหรือเรียงความที่ดีเด่น
- บทร้อยกรองจากวรรณคดี หรือวรรณกรรมร่วมสมัยที่ไพเราะ

การฝึกทักษะการฟัง

พฤติกรรมกรฟัง เป็นลำดับดังนี้

1. ติดตามการดำเนินเรื่องอย่างตั้งใจโดยตลอด
2. สังเกตความเกี่ยวเนื่องของเนื้อหาแต่ละประโยค
3. ฟัง เนื้อหาทั้งส่วนที่ชอบและไม่ชอบ
4. จดบันทึกสั้นๆขณะฟัง
5. เขียนสรุปใจความสำคัญสามารถนำไปเล่าต่อหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นได้
6. ไม่ควรมือจดติดหูผู้พูด
7. แสดงความเห็นหรือความคิดเสริมอย่างสุภาพ มีมารยาทในการฟัง
8. กำหนดแนวความคิดเห็นของผู้พูดที่มีส่วนทำให้ผู้ฟัง เปลี่ยนใจคล้อยตาม
9. การตัดสินใจเลือกทัศนะที่ดีในการเสนอแนวคิดของผู้พูดแม้จะแตกต่างกับความคิดเห็นของตนเอง พยายามมองหลายแง่ ยอมรับฟังความคิดเห็นของคนอื่น
10. ใช้ความคิดอย่างถูกวิธี กระทำในใจโดยแยบคาย พิจารณาค้นคว้า นำมาวิเคราะห์ด้วยปัญญา คิดเป็นระเบียบโดยอธิบายวิธี ใตร่ตรองสภาวะและเหตุปัจจัย

กิจกรรมฝึกทักษะการฟัง

ผู้ฝึกควรจัดให้สัมพันธ์กับทักษะการพูด อ่าน และ เขียน คือ

1. ฝึกการฟังจากเครื่องบันทึกเสียงในห้องปฏิบัติการภาษา หรือใช้สื่อจำลองสถานการณ์

ตามจุดมุ่งหมายในการฝึกที่กำหนดเฉพาะไว้แต่ละครั้ง

2. ฟังการพูด รายงาน บรรยาย อภิปราย เพลง ฯลฯ จากสื่อการสอนแล้วสรุปใจความสำคัญและอภิปรายมาในทัศน์
3. ฟังการอ่านวรรณคดีหรือฟัง เพลง เพื่อความเพลิดเพลิน และ เสริมสร้างจินตนาการนำมาเขียนภาพหรือบรรยายความรู้สึกได้
4. ฝึกการฟัง เพื่อวิจารณ์แสดงความคิดเห็นด้วยเหตุผล สามารถแยกแยะข้อความที่ฟังว่าควรเชื่อถือได้เพียงใด
5. ฟัง เพื่อประเมินผลตามเกณฑ์การฟังคือ
 - 5.1 มีพฤติกรรมกรฟัง เป็นสำคัญอย่าง เหมาะสมดังกล่าวไว้ข้างต้น
 - 5.2 มีมารยาทในการฟัง คือ ตั้งใจติดตามโดยตลอด และมีปฏิกิริยาตอบสนองตามกาลเทศะสงบเรียบร้อย มีท่าทางสุภาพขณะฟัง และไม่รบกวนผู้อื่น
 - 5.3 พิจารณาจุดมุ่งหมายเฉพาะในการฝึกแต่ละครั้ง เพื่อประเมินผลสำเร็จของการฟังตามจุดมุ่งหมายนั้น
 - 5.4 มีวิจารณ์สถานการณ์การฟัง

วิธีสอนทักษะการฟัง

1. ให้คำแนะนำเกี่ยวกับมารยาทในการฟัง
2. จัดประสบการณ์การเรียนรู้และใช้สื่อประกอบการเรียนดังนี้
 - 2.1 ฟังครูและเพื่อนในชั้นเรียน
 - 2.2 เชิญวิทยากร
 - 2.3 ฟังโฆวาท และพระธรรมเทศนา จากสื่อการเรียนหรือพาไปวัด
 - 2.4 พาไปฟังการอภิปราย ปาฐกถา ใต้เวที หรือใช้สื่อการเรียน
 - 2.5 ฟังดนตรี ละคร ภาพยนต์ โทรทัศน์ จากสื่อการเรียน
 - 2.6 ฝึกการสนทนา และซักถามเพื่อการฟังแล้วโต้ตอบได้ตรงประเด็น

3. ผูกการฟัง หรือจุดประสงค์ตามรายการสอนตามหลักสูตร เช่น

3.1 ผูกการเก็บใจความสำคัญ โดยฟังการอ่านจดหมาย ข่าวเกี่ยวกับเหตุการณ์ และบุคคล เรียงความ นิทาน หรือเรื่องสั้น

3.2 สอนให้มีการพิจารณาในการฟัง สังเกต พิจารณา และหาคำวิจารณ์ข้อความจาก โฆษณาในหนังสือพิมพ์ ข่าว เหตุการณ์ การอภิปราย บารุกถา เรื่องเล่า ความรู้ที่ส่งเสริม สติปัญญาด้านต่าง ๆ

3.3 สอนให้วิเคราะห์คุณค่าสิ่งที่ฟัง ให้ฟังบรรยายกรอง สำนวน วิจารณ์ บทเพลง คติธรรมจากนวนิยาย คำประพันธ์ที่ชนะการประกวด พระธรรมเทศนา คติพจน์ การอ่านทำนอง เสนาะ บทพรรณนาธรรมชาติ แล้วชี้แจงคุณค่าด้านความเพลิดเพลิน วัฒนธรรม ความไพเราะ ความงาม และมโนทัศน์

3.4 ส่งเสริมให้มีความเจริญทางจินตนาการ และความคิดสร้างสรรค์จากการฟัง การบรรยาย บทกวีนิพนธ์ ดนตรีไทย บทละครพูด ให้เขียนพรรณนาความรู้สึก ถอดความบท ร้อยกรอง วาดภาพตามจินตนาการ หรือฝึกแต่งคำประพันธ์

4. ผูกทักษะการฟังให้สัมพันธ์กับทักษะอื่น คือ

4.1 สัมพันธ์กับทักษะการพูด ได้แก่ ฟังแล้วแสดงความคิดเห็น ฟังคำถามแล้วตอบ ฟังคำสั่งแล้วนำไปบอกผู้อื่น ฟังบทความแล้วสรุปสาระสำคัญ ฟังภาษิตแล้วอธิบาย และยกตัวอย่างได้ เป็นต้น

4.2 สัมพันธ์กับทักษะการอ่าน ได้แก่ ฟังการอ่านแล้วแสดงความคิดเห็น หรือตอบ คำถามได้ ฟังบรรยายกรองหรือทำนอง เสนาะแล้วเขียนบรรยายจากจินตนาการ ฟังนิทานแล้วสรุป มโนทัศน์ เป็นต้น

4.3 สัมพันธ์กับทักษะการเขียน ได้แก่ ฟังบรรยายกรองแล้วเขียนหาหัวข้อสำนวนของ ตนเองแบบร้อยแก้ว ฟังการอ่านจากข้อเขียนต่าง ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ หนังสือวารสาร แล้วเขียน วิจารณ์ สรุปความได้ ถอดคำประพันธ์ ติความแปลงลักษณะคำประพันธ์ เช่น เรื่องสั้นเป็นบทละครพูด เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการจัดสอนทั้งแก่เด็ก

ระพี นิธิ นาคทรพร (2515 : 21) ได้ให้ข้อเสนอแนะที่นอกเหนือไปจากหลักดังกล่าวข้างต้นอยู่บางประการ คือ

1. เวลาครูเตรียมการสอนภาษาไทยไม่ว่าจะสอนอ่านวรรณคดี หรือสอนการอ่านภาษาควรคิดแทรกการสอนฟังไว้ในชั่วโมงนั้นๆ ด้วย เช่น อาจฝึกให้นักเรียนฟังสัก 10 - 15 นาที ในบางบทเรียนในบางชั่วโมงโดยตั้งความมุ่งหมายลงไปให้แน่นอนว่าต้องการให้ฟังเพื่ออะไร

2. ควรจัดชั่วโมงสำหรับการฟังไว้เป็นพิเศษ ประมาณเดือนละครั้ง และเชิญวิทยากรซึ่งอาจเป็นคณาจารย์ในโรงเรียน หรือบุคคลภายนอกโรงเรียนมาบรรยายให้นักเรียนฟัง แล้วให้นักเรียนสรุปสิ่งที่ได้ฟังด้วยปากเปล่า หรือด้วยการเขียนสรุป หรือครูอาจตั้งคำถามให้นักเรียนตอบในแต่ละประเด็น

3. ควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรบ้างตามโอกาส เช่น จัดให้มีปาฐกถา หรือโต้วาทีในเรื่องง่าย ๆ หรือการอภิปรายในเรื่องที่น่าสนใจ โดยเชิญวิทยากรภายนอก หรือจัดให้นักเรียนทำกิจกรรมเหล่านี้เองบ้างเท่าที่จะทำได้ เพื่อนักเรียนจะได้ฝึกทักษะในการฟังเพิ่มเติมจากการฝึกในห้องเรียน

4. ถ้าโรงเรียนสามารถจัดหาอุปกรณ์ได้ ครูอาจใช้อุปกรณ์บางอย่าง ช่วยในการฝึกทักษะการฟัง เช่น เครื่องบันทึกเสียง แผ่นเสียง เป็นต้น

5. ครูภาษาไทย ควรร่วมมือกับครูที่สอนวิชาอื่น ๆ ขอให้สอดแทรกการฝึกทักษะการฟังเข้าไปในการสอนวิชาเหล่านั้นด้วย เพราะการเรียนทุกวิชาต้องอาศัยการฟัง

สนธิ โกรสินธุ์ (2516 : 48 - 49) ก็ได้เสนอแนะกิจกรรมที่น่าสนใจในการสอนทักษะการฟังไว้หลายประการ เช่น

1. การฟังเพื่อให้ได้รายละเอียด ครูอ่านหรือเล่านิทานเรื่องสั้น ๆ ให้ฟังแล้วตั้งคำถามให้นักเรียนตอบ

2. การฟังเพื่อจับใจความสำคัญ ครูอ่าน หรือเล่านิทาน หรือเรื่องสั้น ๆ ให้ฟังแล้วให้นักเรียนเขียนสรุป หรือให้เลือกประโยคที่เป็นใจความสำคัญของเรื่อง

3. การฟัง เพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำ ครูออกคำสั่งเพียงครั้งเดียว ให้นักเรียนปฏิบัติตาม เช่น "มือซ้ายจับจุก" ฯลฯ หรือให้เล่นตัดกระดาษ พับกระดาษ ตามคำสั่งเป็นขั้น ๆ หรือแจกกระดาษให้วาดหรือเขียนตามที่ครูสั่ง เช่น "เขียนชื่อมุขชาวบของกระดาษ" เขียนเลข 1 - 10 ริมกระดาษด้านซ้าย"

4. การฟัง เพื่อรู้จักเดาความหมาย ครูอ่านข้อความให้ฟัง ให้นักเรียนรู้จักใช้ข้อความข้างเคียงเดาความหมายของคำที่ยังไม่รู้ เช่น "ในตอนเช้าตรู่บรรดาหมู่ภมรมบินมาตอมเกสรดอกไม้" สอนให้นักเรียนรู้จักคำว่า หมู่ บิน เกสรดอกไม้ แล้วมาช่วยทายคำว่า "ภมร" ว่าน่าจะหมายถึงสิ่งใด

5. การฟัง เพื่อสำรวจว่า ข้อความเกี่ยวข้องกับหรือไม่ ครูอ่านข้อความให้ฟังแล้วเลือกประโยคที่ไม่สัมพันธ์กับประโยคอื่น ๆ หรือเลือกคำศัพท์ที่ใช้ไม่ถูกต้องในข้อความนั้น ๆ

6. การฟัง เพื่อการเปรียบเทียบ ครูอ่านรายชื่อสิ่งต่าง ๆ ให้นักเรียนฟังและหัดเปรียบเทียบ เช่น อะไรไม่เป็นพวกเดียวกัน ช้อน ส้อม ชนมปัง ตะเกียบ

7. ฟัง เพื่อการวินิจฉัยหรือสรุป ครูอ่านข้อความให้ฟัง แล้วตั้งคำถามซึ่งนักเรียนต้องคิดหาคำตอบเองจากการพิจารณาข้อความทั้งหมด เช่น "เย็นวันนั้นท้องฟ้ามืดครึ้มมานี่วิ่งกลับบ้านเผอิญไปเหยียบเอาเปลือกหอยที่ชาวประมงกองไว้" ถามว่าเหตุการณ์นั้นเกิดขึ้นที่ไหน มานี่วิ่งกลับบ้านเพราะกำลังจะมีอะไรเกิดขึ้น

8. การฟังอย่างมีวิจารณญาณ ครูอ่านบทความ หรือบทวิจารณ์ให้ฟังแล้วให้นักเรียนบอกจุดประสงค์ของผู้เขียนหรือบอกถ้อยคำที่เป็นการจงใจให้เชื่อ

ข้อเสนอแนะในการสอนฟังแก่เด็กวัยรุ่น

จอห์นสัน (Johnson. 1974 : 1) เสนอแนะเกี่ยวกับการสอนฟังอย่าง เป็นทางการ สำหรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาว่า ครูควรเล่าเรื่องให้ฟังเพียง เทียวเดียวไม่ควรเล่าซ้ำ เพราะอาจทำให้นักเรียนเบื่อหน่ายได้

สุภา บุตรนาถ (2527 : 57 - 58) เสนอวิธีการเกี่ยวกับการเลือกเนื้อหาและเรื่อง

ที่จะเลือกมาให้ผู้เรียนฝึกทักษะการฟังว่า ควรจะน่าสนใจและมีความหมายต่อผู้เรียนคือผู้เรียนเต็มใจฝึกด้วยความสนุกสนาน และมองเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ประกา งานไพโรจน์ (2525 : 1) ได้เสนอแนะวิธีฝึกทักษะการฟังในระดับสูงว่า สามารถฝึกได้ 2 วิธี คือ

1. ฝึกในห้องเรียนครูให้นักเรียนฟังเรื่องง่าย ๆ ที่น่าสนใจโดยครูหรือนักเรียนเป็นผู้เล่าหน้าชั้นและตอบคำถามท้ายเรื่อง เพื่อวัดความเข้าใจ ให้นักเรียนฟังการบรรยายการอภิปราย หรือการโต้วาทีที่จัดขึ้นในห้องเรียน ให้ฟังเพลงประกอบบทเรียน

2. ฝึกฟังนอกห้องเรียน โดยครูแบ่งกลุ่มให้นักเรียนไปฟังเรื่องต่าง ๆ จากวิทยุ หรือ โทรทัศน์แล้วสรุปเป็นรายงานย่อ ๆ อ่านให้เพื่อน ๆ ฟัง

นวลจันทร์ สุรเดชา (2524 : 56 - 57) เสนอว่าครูควรให้ความสนใจและให้ความสำคัญต่อทักษะการฟัง โดยฝึกให้นักเรียนฟังให้มากที่สุด

การวัดและประเมินผลการฟัง

การฟังเป็นทักษะที่วัดและประเมินผลได้เช่นเดียวกับทักษะอื่น ๆ วิธีการที่ใช้ เช่น การสังเกตเป็นหมู่ และรายบุคคล การสัมภาษณ์ และการทดสอบ (กรมวิชาการ. 2521 : 15) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2515 : 105) ได้กล่าวถึงวิธีการวัดทักษะการฟังไว้ว่า

1. ให้นักเรียนฟังบทความหรือบทประพันธ์ ซึ่งครูอ่านให้ฟัง แล้วตั้งคำถามให้ตอบแสดงความเข้าใจเรื่องนั้น
2. ให้ครูหรือใครคนหนึ่ง พูดเรื่องราวที่นักเรียนมีประสบการณ์พอที่จะเข้าใจ แล้วครูตั้งคำถามให้ตอบแสดงว่าเข้าใจเรื่องที่พูด
3. ให้ฟังเสียงที่บันทึกไว้ เช่น จานเสียง หรือแถบบันทึกเสียง แต่ถ้าใช้วิธีนี้จะต้องดูให้แน่ใจว่าการบันทึกนี้ดี แจ่มชัดพอที่นักเรียนจะเข้าใจ

ในการวัดและประเมินผลการฟัง มีข้อควรคำนึงบางประการดังนี้ คือ

1. ถ้าเป็นการวัดโดยใช้ข้อทดสอบควรเป็นข้อสอบที่นักเรียนตอบเองได้ โดยไม่มีอิทธิพลของการเขียนและการอ่านเข้ามาเกี่ยวข้อง มิฉะนั้นจะกลายเป็นการวัดผลการเขียน และการอ่านไปด้วย ทำให้ผู้วัดไม่สามารถทราบได้ว่าการที่นักเรียนตอบผิดไปนั้น เพราะขาดทักษะการฟัง หรือการอ่าน การเขียน กันแน่ ครูควรอ่านให้ฟังทั้งคำถามและตัวเลือก
2. เนื้อหาของเรื่อง ที่จะนำมาวัดทักษะการฟังขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการสอน เช่น ถ้าต้องการจะวัดว่า หลังจากให้นักเรียนได้ฟังคำอธิบายเรื่องแล้ว และให้ฟังอีกครั้งหนึ่งจะเข้าใจเพียงใด ก็อาจใช้เนื้อหาเดิมได้ แต่ถ้าต้องการจะวัดว่านักเรียนมีทักษะในการฟัง เรื่องทั่ว ๆ ไปอย่างไร ก็ควรใช้เนื้อหาที่ไม่เคยได้ยิน ทั้งนี้เพื่อจะวัดความสามารถในการฟังตามลำดับความสามารถ ง่าย และขั้นเรียน อย่างจริง ๆ โดยที่นักเรียนไม่ได้มีความรู้ในเรื่องนั้น ๆ มาก่อน เพราะถ้านักเรียนเคยได้ยินได้ฟัง เรื่องนั้น ๆ มาแล้ว อาจตอบได้ถูกต้อง จากการจำมาโดยไม่ต้องฟังในครั้งนี้อีกเลย
3. คำศัพท์ที่นำมาใช้สร้างข้อทดสอบ ควรเป็นคำศัพท์ที่มีความถี่ในการใช้สูง เหมาะกับระดับความสามารถของนักเรียน และใช้กันอยู่ในชีวิตประจำวัน
4. ถ้านักเรียนต้องฟังพร้อมกันเป็นกลุ่มใหญ่ ครูจะต้องดูให้แน่ใจว่า นักเรียนทุกคนได้ยินสิ่งที่อ่านหรือพูด
5. ถ้าต้องใช้ข้อสอบเดียวกันสำหรับนักเรียนหลายกลุ่ม จะต้องระวังไม่ให้ข้อสอบรั่วไหลไปถึงผู้ที่ยังไม่ได้เข้าสอบ

ความสำคัญของการฝึกต่อการเรียนภาษา

ด้วยเหตุที่การเรียนภาษาเป็นวิชาทักษะ ซึ่งลักษณะสำคัญของวิชาทักษะนี้อยู่ที่การทำแบบฝึกและการทำกิจกรรมซ้ำ เพื่อเป็นการทบทวนความรู้

กมล ดิษฐกมล (2509 : 14 - 17) กล่าวว่าหัวใจของการสอนทักษะอยู่ที่การฝึก การฝึกอย่างถูกวิธี เท่านั้นจะทำให้เกิดความชำนาญแล้วคล่องว่องไวและทำได้โดยอัตโนมัติ

ลักษณะของแบบฝึกที่ดี

บาเนต และคนอื่น ๆ (Barnett and others. 1969 : 11) ได้ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการสร้างแบบฝึกว่า "แบบฝึกที่ดีควรมีข้อเสนอแนะการใช้ ควรให้มีตัวเลือกทั้งแบบตอบจำกัด และแบบตอบเสรี คำสั่งหรือตัวอย่างที่ยกมาเป็นข้อความ หรือเป็นแบบฝึกไม่ควรรยาวเกินไป และยากแก่การเข้าใจ ถ้าต้องการให้ศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้ทำ"

นิตยา ฤทธิโยธี (2520 : 1) กล่าวว่าลักษณะของแบบฝึกที่ดี คือ

1. เกี่ยวข้องกับบทเรียนที่เรียนมาแล้ว
2. เหมาะสมกับระดับวัย หรือความสามารถของเด็ก
3. มีคำชี้แจงสั้นๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจวิธีทำได้ง่าย
4. ใช้เวลาเหมาะสม คือไม่ใช้เวลานานหรือเร็วเกินไป
5. เป็นสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ

ศศิธร สุทธิแพทย์ (2517 : 72) ได้ทดลองและรวบรวมลักษณะที่ดีของแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ใช้หลักจิตวิทยา
2. สำนวนภาษาง่าย
3. ให้ความหมายต่อชีวิต
4. คิดได้เร็วและสนุก
5. ปลุกความสนใจ
6. เหมาะสมกับวัยและความสามารถ
7. อาจศึกษาด้วยตนเองได้

หลักการสร้างแบบฝึก

ก่อ สวัสดิพิบูลย์ (2524 : 18) ได้เสนอหลักการสร้างแบบฝึกไว้ดังนี้

1. ต้องเตรียมแบบฝึกให้ตัวอย่างรอบคอบว่าต้องใช้แบบฝึกทักษะแบบไหน ใช้อย่างไร และ

ต้องพิจารณาด้วยว่าแบบฝึกทักษะนั้นไปช่วยทำให้เกิดทักษะนั้น ๆ ได้อย่างไร

2. ให้ฝึกหัดแบบฝึกทักษะสั้น ๆ แต่หลายหน เพื่อฝึกทักษะอันเดียวกันจนเกิดความแม่นยำ แบบฝึกทักษะควรมีหลายแบบ เด็กจะได้ไม่เบื่อ

3. ใช้แบบฝึกในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน

4. การประเมินผลระหว่างฝึกหัดนั้น ต้องประเมินว่าเด็กเกิดความชำนาญในทักษะเพียงใด ถ้าเราไม่ประเมินผลเราจะไม่มีโอกาสฝึกเด็กให้เกิดทักษะที่ต้องการได้

5. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือการให้ผู้เรียนรู้ผลการทำงานของตนอย่างรวดเร็ว จะเป็นการสร้างความพอใจแก่ผู้เรียน

จากหลักการสร้างแบบฝึก และลักษณะของแบบฝึกที่ดีที่มีผู้แนะนำไว้ จะเห็นว่า หลักจิตวิทยาเป็นส่วนสำคัญที่ต้องคำนึงถึง ดังนั้นในการสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟังนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักสำคัญตามทฤษฎีการเรียนรู้ทางจิตวิทยาของ พรณี ชุทัย (2522 : 142, 193) มาประกอบ คือ

1. ความใกล้ชิด (Contiguition) การใช้สิ่งเร้าและการตอบสนองที่เกิดขึ้นในเวลาใกล้เคียงกันจะสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียน

2. แบบฝึกหัด (Practice) คือการให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมซ้ำ ๆ เพื่อช่วยสร้างความรู้ความเข้าใจที่แม่นยำ การฟังเป็นวิชาทักษะจึงต้องให้มีการฝึกฝนอยู่บ่อย ๆ เพื่อช่วยให้มีทักษะทางการฟังเพิ่มขึ้น

3. กฎแห่งผล (Law of Effect) คือการให้ผู้เรียนทราบผลการทำงานของตน ได้แก่ การเฉลยคำตอบให้นักเรียนได้ทราบผลการทำงานโดยเร็ว นอกจากจะทำให้ผู้เรียนได้ทราบว่าผลการทำงานของตนเป็นอย่างไรแล้วยัง เป็นการสร้างความพอใจให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

4. การจูงใจ (Motivation) ได้แก่การเรียงแบบฝึกจากง่ายและสั้นไปสู่แบบฝึกที่ยากและยาวขึ้น ทั้งนี้เนื้อเรื่องที่น่าสนใจแบบฝึกก็มีหลากหลายรูปแบบและการบันทึกเสียงก็ทำอย่างสมบูรณ์แบบมีการใช้เทคนิคการอัดเสียงแบบละครวิทยุ ส่วนการอ่านแบบฝึกของครูก็สมบทบาท มีลีลาและน้ำเสียงน่าสนใจเช่นกัน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

รัตนา ศิริพานิช (2507) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความสามารถในการฟังของเด็กไทย โดยศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่พูดภาษาไทยภาคกลางในกรุงเทพฯ และพูดภาษามลายูในจังหวัดปัตตานี และศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจการฟังกับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ คือ วิชาเลข เขียน และอ่านด้วย ผลการวิจัยปรากฏว่า ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนที่พูดภาษาไทยภาคกลาง กับนักเรียนที่พูดภาษามลายูแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญโดยที่นักเรียนที่พูดภาษาไทยมีความเข้าใจในการฟังสูงกว่านักเรียนที่พูดภาษามลายู และความเข้าใจในการฟังมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการอย่างมีนัยสำคัญ

ศศิธร อันติธรางกุล (2520 : 37 - 38) ได้วิเคราะห์พัฒนาการของความสามารถในการฟัง ปรากฏว่าความสามารถในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4, 5, 6 และ 7 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีพัฒนาการของความสามารถในการฟังเพิ่มขึ้นตามลำดับชั้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นเท่ากัน ในชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ส่วนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 มีอัตราการเพิ่มขึ้นน้อยลง ความสามารถในการฟังของนักเรียนในทุกๆ ระดับมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับความสามารถในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พรทิพย์ บุชรานวงศ์ (2523 : 53) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกทักษะการฟัง วิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนนทบุรี โดยการสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าคะแนนเฉลี่ย ของนักเรียนหลังใช้แบบฝึกสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนใช้แบบฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความรู้และทักษะแตกต่างไปจากเดิมในทางที่ดีขึ้น

ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์ (2525 : 32 - 33) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟัง วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาล อำเภอบางเขน กรุงเทพมหานคร ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่าหลังการเรียนผลสัมฤทธิ์ทาง

การฟังระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟัง ของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

สุจิตรา ศรีนวล (2526 : 34) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทยสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของนักเรียน โรงเรียนวัดเกษมสุริย์มุนาจ อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม โดยสร้างแบบฝึกและหาประสิทธิภาพของแบบฝึก ผลการวิจัยปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มทดลองสูงกว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่าการเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

นที นิยม (2527 : 46 - 47) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนพญาไทย กรุงเทพมหานคร โดยสร้างแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทย ทดลองใช้เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลอง สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทย โดยใช้แบบฝึกจะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น

พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร (2530 : 46 - 47) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา เขตบางรัก กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู ผลการวิจัยปรากฏว่า พัฒนาการทางการฟังของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมหลังจากทดลองใช้แบบฝึกความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครู จะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น

งานวิจัยในต่างประเทศ

ในปี 1969 รีฟส์ (Reeves. 1969 : 4196 - A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการฟังและการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 247 คน พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยที่สำคัญระหว่างการฟังกับการอ่าน โดยเด็กที่มีความสามารถในการฟังสูง ปานกลางและต่ำ จะมีความสามารถในการอ่านสูง ปานกลาง และต่ำไปด้วยและยังพบว่านักเรียนที่ทำแบบทดสอบการฟังโดยอ่านคำตอบและ เลือกตอบไปด้วยทำคะแนนจากแบบทดสอบได้ดีกว่านักเรียนที่ฟังอย่างเดียว

คอลล์ (Call. 1975 : 7179 - A) ได้ศึกษาระดับความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5,6,7 ม.ศ.1 จำนวน 886 คน ใช้แบบทดสอบมาตรฐานวัดความเข้าใจในการอ่านแล้วคัดเด็กที่สอนอ่านได้คะแนนอยู่ในเกณฑ์เฉลี่ยจำนวน 240 คน ระดับละ 60 คน เป็นหญิง 30 คน ชาย 30 คน ทดสอบความเข้าใจในการฟังประเภทจับใจความสำคัญบอกรายละเอียดบอกความหมายของคำศัพท์ และสรุปความ ผลการวิจัยปรากฏว่า คะแนนความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชายและนักเรียนหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญโดยที่นักเรียนชายมีความเข้าใจในการฟังดีกว่านักเรียนหญิงและ เมื่อเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนในระหว่างระดับชั้นปรากฏว่าความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 กับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 แตกต่างกันน้อย ส่วนความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 แตกต่างกันมากและไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ระหว่างความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 กับนักเรียนชั้น ม.ศ.1

บาร์คเกอร์ (Barker. 1978 : 4565) ได้ทำการศึกษาผลการสอนฟังที่มีตัวคะแนนทดสอบการฟังโดยได้ทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 185 คน นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 176 คน โดยแบ่งนักเรียนทั้งหมดออกเป็น 3 กลุ่ม กลุ่มที่ 1 เป็นกลุ่มที่มีการสอนฟังโดยตรง กลุ่มที่ 2 สอนการฟังโดยผสมปนเป่กับการสอนทักษะอื่น ๆ กลุ่มสุดท้ายไม่มีการสอนฟังเลย ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนฟังโดยตรงและโดยทางอ้อมจะได้คะแนนทดสอบการฟังสูงกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการสอนฟังอย่างมีนัยสำคัญ

ยูนเน (Yoonne. 1980) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ ของการได้รับการฝึกด้าน

สมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะการฟัง - พูด ของนักเรียนที่เรียนภาษาเยอรมันในระดับมัธยม รัฐแมริแลนด์ ผู้วิจัยเปรียบเทียบนักเรียน 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปี 1976 จำนวน 31 คน และเรียนการฟัง - พูด โดยไม่ได้รับการฝึกในเรื่องสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร กลุ่มทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 4 ในปี 1977 จำนวน 30 คน ได้รับการฝึกด้านสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารทักษะฟัง - พูด ทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้ครู ตำราเรียน และหลักสูตรเหมือนกันทุกประการ เวลาที่ใช้ในการฝึกฟัง - พูด ก็เท่ากัน ปรากฏว่า "คะแนนของการพูดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่า แสดงว่าการฝึกฝนสมรรถวิสัยในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารมีส่วนทำให้พัฒนาการด้านการฟัง - พูด ของนักเรียนดีขึ้น"

เดเบอร์ (Deboer. 1982) ได้ศึกษาเกี่ยวกับลักษณะการฟังของการสื่อสารระหว่างบุคคล การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจ โดยใช้ตำราที่นักเรียนเรียนเกี่ยวกับการฟัง เอกสารเกี่ยวกับการสื่อสารและธุรกิจ ตลอดจนบทความจากนิตยสาร วารสาร หนังสือพิมพ์ และจดหมายข่าว เป็นแนวทางในการสร้างข้อสอบ ผลการวิจัยพบว่า "ความสามารถในการฟังของนักเรียนสามารถปรับปรุงให้ดีขึ้นได้" และยังพบว่า มีความจำเป็นอย่างรีบด่วนในการพัฒนาการฟังให้มีประสิทธิภาพทั้งในวงการธุรกิจ การเรียนการสอนในโรงเรียน และในวงสังคมต่าง ๆ และที่สำคัญการฟังซึ่งเป็นการสื่อสารระหว่างบุคคลนั้น ยังไม่ได้รับความเอาใจใส่ในการเรียนการสอนภาษาเพียงพอ ในขณะที่การอ่าน การเขียน และการพูดได้รับความเอาใจใส่มากกว่า ทั้ง ๆ ที่โดยปกติแล้วไม่ว่าจะอยู่ที่ใดนักเรียนจะต้องฟังสิ่งต่างๆ เกือบตลอดเวลา

จากความสำคัญของการฟัง ความจำเป็นในการฝึกทักษะการฟัง และความจำเป็นในการสอนทักษะการฟัง รวมทั้งปัญหาการละเลย การสอนฟังของครู เพราะขาดอุปกรณ์การสอนฟัง ขาดเครื่องมือในการช่วยสอนและขาดวิธีการสอนที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงเกิดความสนใจที่จะหาวิธีสอนทักษะการฟังให้มีประสิทธิภาพ โดยสร้างแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง เพื่อเป็นเครื่องมือสำหรับครูใช้

ประกอบการสอนทักษะการฟัง และ เพื่อให้เป็นแนวทางแก่ครูผู้สอน ในการที่จะนำไปใช้ให้เป็น ประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาต่อไป

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความสนใจ

ความหมายของความสนใจ

ความสนใจเป็นสิ่งสำคัญที่ต้องทำให้เกิดเป็นอันดับแรกของกระบวนการเรียนรู้ (เชียร์ศรี วิวิธสิริ. 2527 : 21) เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การที่คนเรามีแรงจูงใจในการทำงานสิ่งใดสิ่ง หนึ่งให้สำเร็จ ย่อมเกิดจากมีความสนใจเป็นพื้นฐาน นักเรียนที่มีความสนใจในวิชาใดมักจะเรียน วิชานั้นได้ดีกว่าวิชาที่ปราศจากความสนใจ

ได้มีนักการศึกษาและนักจิตวิทยา ได้ให้ความหมายของ ความสนใจไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้ จอห์น ดีวี่ (John Dewey. 1965 : 66) กล่าวว่าความสนใจ คือความรู้สึกหรือ ความพอใจที่มีต่อสิ่งหนึ่ง แนวคิดใดแนวคิดหนึ่ง หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง คาร์เตอร์ วี กู๊ด (Carter V. Good. 1973 : 311) ได้ให้ความหมายว่า ความสนใจหมายถึง ความรู้สึกชอบ หรือการที่คนเราแสดงต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งความรู้สึกนี้อาจมีชั่วขณะหนึ่ง หรืออาจมีการตั้งมั่นอยู่กับ ความอยากรู้อยากเห็นของบุคคลนั้นโดยมีอิทธิพลจากประสบการณ์ของเขาเอง นอกจากนี้ โรเบิร์ต ธอร์นไดค์และอลิซาเบธ (Robert Thorndike and Elizabeth. 1973 : 311) ให้ความ หมายเพิ่มเติมว่า ความสนใจหมายถึงแนวโน้มที่จะแสวงหาและ เข้าร่วมในกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับ วินิช บรรจง และคณะ (2516 : 32) ที่กล่าวว่า ความสนใจหมายถึง ความรู้ สึก หรือเจตคติของบุคคลต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะความรู้สึกอันนั้นทำให้บุคคลเอาใจใส่ และ กระทำการบรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่ทำให้บุคคลมีต่อสิ่งนั้น น้อมฤดี จงพยุงะ (2519 : 258) ให้ความ คิดเห็นว่าความสนใจเป็นอาการซาบซึ้งในคุณค่าของสิ่งใดสิ่งหนึ่งของบุคคลนั้นๆ วัชรี ทรัพย์มี (2520 : 58) ได้อธิบายว่า ความสนใจคือ ความรู้สึกที่จดจ่อ อยากรู้อยากเห็น อยากระทำ

ในสิ่งที่ตนสนใจนั้น ความสนใจเป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะทำให้เกิดแรงจูงใจในการเรียนหรือการทำงาน เลียง ชูสกุล (2525 : 26) ได้ให้ความหมายไว้ว่า ความสนใจคือ ความอยากรู้ ความรู้สึกชอบ อยากรู้อยากเห็นเข้าร่วมกิจกรรมหนึ่งๆ จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : 36) ได้ให้ความหมายความสนใจว่า หมายถึง ความรู้สึกของบุคคล ที่มีความรักชอบในสิ่งใดสิ่งหนึ่งพร้อมที่จะทำกิจกรรมที่สนใจนั้นด้วยความตั้งใจเอาใจใส่เพื่อให้สำเร็จตามความมุ่งหมายของตนและกมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 233) ได้กล่าวไว้ว่า ความสนใจเป็นความรู้สึกที่ติดต่อกับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความสนใจของแต่ละบุคคลจะแตกต่างกัน ก็เนื่องมาจากองค์ประกอบสำคัญ คือ ความกดดันความต้องการ และสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ในสังคมที่แตกต่างกัน

จากคำจำกัดความดังกล่าว สรุปได้ว่า ความสนใจคือความรู้สึกเอาใจใส่ ความอยากรู้อยากเห็นต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งแสดงออกโดยการชวนชววยเข้าร่วมหรือติดตามกิจกรรมต่าง ๆ และยอมรับในคุณค่าของสิ่งนั้น ๆ

จากลักษณะของความสนใจ โพลเวลล์ (Powell. 1963 : 330) กล่าวว่า เด็กที่มีความสนใจในการเรียนจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียนด้วย และจากการเรียนด้วยความสนใจนี้ผู้เรียนจะมีสมาธิในการเรียน เมื่อมีสมาธิในการเรียน ก็สามารถติดตามเนื้อหาที่เรียน ได้ตลอดและส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ ในการเรียนวิชานั้นด้วย ในการจัดการเรียนการสอน วิชาต่าง ๆ นั้น สำเร็จ บุญเรืองรัตน์ (2524 : 7) กล่าวว่านอกจากจะมีจุดมุ่งหมายให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถในวิชาที่เรียนแล้ว ก็ยังจะต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนวิชาเหล่านี้ด้วย เพราะความสนใจมีความสำคัญ เป็นสิ่งที่จะทำให้ผู้เรียนตั้งใจเรียน หมกมุ่นในการเรียน และแสวงหาความรู้ได้อย่างดี ถ้าหากว่านักเรียนมีความสนใจต่อครูผู้สอน ต่อกิจกรรมการเรียนการสอน ต่อวิชาที่เรียนก็จะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงด้วย

ลักษณะของความสนใจ

วนิช บรรจงและคนอื่น ๆ (2516 : 32 - 33) ได้อ้างถึงลักษณะของความสนใจไว้ดังนี้

1. ความสนใจ เป็นความรู้สึก หรือเจตคติที่เข้มข้นอยู่ในวงแคบ คือ คนเราจะต้องมี

ความสนใจต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เป็นอย่าง ๆ ไป

2. ความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล คนหนึ่งอาจจะมี ความสนใจต่อสิ่งหนึ่ง แต่คนอื่น อาจจะไม่สนใจสิ่งนั้นเลยก็ได้

3. ความสนใจทำให้เราเอาใจใส่จดจ่อต่อสิ่งที่คนสนใจ

4. เมื่อเกิดความสนใจต่อสิ่งใดแล้ว คนย่อมมีความมุ่งหมายอย่างใดอย่างหนึ่งต่อสิ่งนั้น เช่น ต้องการอยากรู้ให้มากขึ้น ต้องการทำให้เป็น เป็นต้น

5. คนย่อมมีความมุ่งมั่นที่จะทำให้สำเร็จตามความมุ่งหมาย ถ้าคนนั้นมีความสนใจต่อสิ่งนั้น

ทวี ท่อแก้ว และอบรม สนิทบาล (2517 : 61) ได้กล่าวถึงลักษณะของความสนใจไว้ดังนี้

1. ความสนใจเป็นความรู้สึกที่เกิดขึ้นในบุคคล เนื่องจากถูกชักนำโดยสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ

2. ความสนใจแต่ละบุคคลมีความเข้มข้นแตกต่างกัน

3. ความสนใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ย่อมเปลี่ยนแปลงได้ตามสถานการณ์

4. บุคคลย่อมมีความสนใจต่อสิ่งต่าง ๆ แตกต่างกันไป

5. ความสนใจอาจเป็นความรู้สึกชั่วขณะ หรือตลอดไปก็ได้

จันทมาศ ชื่นบุญ และศิริพันธ์ เพชรทองคำ (2520 : 45) กล่าวว่า ความสนใจจะเป็นลักษณะที่มีจิตใจจดจ่ออยู่กับสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งเมื่อเกิดนานๆ แล้วทำให้เกิดความตั้งใจได้ ชนิด และระดับของความสนใจเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลที่ได้รับมามีเหมือนกัน

การสร้างความสำเร็จในบทเรียน

วานิช บรรจง และคนอื่นๆ (2516 : 33 - 34) ได้เสนอแนะวิธีสร้างความสำเร็จไว้ดังนี้

1. ก่อนจะสอนเรื่องใดต้องสร้างความรู้พื้นฐานในเรื่องนั้นให้แก่นักเรียนเสียก่อน

2. จัดบทเรียนให้เหมาะสมกับความสามารถในการเรียนของนักเรียน
3. จัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ทำงานได้สำเร็จเป็นขั้นเป็นอัน
4. ชี้แจงให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าของตน ซึ่งเป็นแรงจูงใจที่จะทำให้นักเรียนอยากเรียนและมีความสนใจในงานนั้นมากขึ้น
5. ในการสอนครูควรชี้ให้นักเรียนได้ เห็นความน่าสนใจของเรื่องที่เรียน
6. จัดสภาพในการเรียนให้เป็นที่น่าสนใจ
7. ในการสอนแต่ละ ครั้งครูควรจัดหาอุปกรณ์การสอนที่เหมาะสมมาใช้
8. ในการสอนแต่ละ ครั้งครูต้องมุ่งสร้าง เจตคติที่ดีต่อวิชานั้นควบคู่ไปด้วย
9. ควรจัดให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมให้มากที่สุด
10. จัดบทเรียนที่มีความหมายต่อชีวิตของนักเรียน

กมลรัตน์ หล้าสูงษ์ (2528 : 234) ได้กล่าวถึงวิธีสร้างความสนใจให้กับผู้เรียนไว้ ดังนี้ คือ

1. ศึกษาความต้องการของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ เพื่อจะได้จัดบทเรียน สภาพห้องเรียน และสื่อการเรียนต่างๆ ให้ตรงกับความต้องการของเขา
2. สำรวจพื้นฐานทางด้านความถนัดของผู้เรียน เพื่อจัดสภาพการเรียนการสอนให้ตรงกับความถนัดนั้น ๆ
3. จัดสภาพห้องเรียนที่น่าสนใจ มีการตั้งคำถามย่อย และท้าทายความสามารถของผู้เรียน พยายามให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนการสอนมากที่สุด อาทิ การแสดงออกในความคิดเห็น การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า ฯลฯ ตลอดจนการพยายามสร้างให้เกิดสิ่งตื่นตาตื่นใจ สิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ และนำสิ่งที่ทันสมัยในยุคนั้นมากกว่าถึงด้วย
4. ให้การเสริมแรง โดยพยายามให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จในการเรียนหรือการทำงานนั้น ๆ บ้าง โดยเลือกให้ตรงกับความถนัดและความสามารถของเขา จะทำให้เขามีความสนใจที่จะทำงานนั้นๆ ต่อไป

การวัดความสนใจ

การที่จะวัดความสนใจให้ได้ผลถูกต้องที่สุดนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก ทั้งนี้เพราะความสนใจของแต่ละบุคคลย่อมแตกต่างกันออกไป และขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น อายุ เพศ สติปัญญา สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์เดิม พัฒนาการทางร่างกาย สถานการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคม การศึกษา และอาชีพ ฯลฯ อย่างไรก็ตามมีผู้เสนอแนะว่าเราจะวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้หลายวิธีด้วยกัน ละม้ายมาศ ศรีทัศน์ และจรรยา สุวรรณทัต (2510 : 137) ได้อธิบายถึงวิธีเก็บข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความสนใจไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. สังเกตความเป็นไปของแต่ละบุคคล
2. จับความสนใจต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนแสดงออก
3. ศึกษากิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลนั้นกระทำ
4. ใช้แบบสอบถามความสนใจวัดโดยตรง

โพเวลล์ (Powell. 1963 : 238) ได้เสนอวิธีวัดความสนใจซึ่งสามารถวัดได้โดยวิธีดังต่อไปนี้คือ

1. การใช้แบบวัดความสนใจ (Interest Inventories) โดยให้แสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ ต่อข้อความต่าง ๆ ของแบบวัดความสนใจ
2. การใช้แบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open - Endend Questionnaires) โดยให้อิสระในการตอบคำถามต่าง ๆ ได้ตามความรู้สึกของตน
3. การสัมภาษณ์ (Interviews) จะทำให้ผู้สัมภาษณ์สามารถสังเกตเห็นพฤติกรรมของผู้ถูกสัมภาษณ์ได้

เฮิร์ลอค (Hurlock. 1965 : 260 - 161) กล่าวว่าเราสามารถวัดความสนใจของแต่ละบุคคลได้ 3 วิธี คือ

1. ใช้การสังเกต
2. ใช้การสัมภาษณ์
3. ใช้แบบสอบถามวัดความสนใจ

ซูเปอร์ (Super. 1957 : 218 - 219) ได้กล่าวว่าความสนใจของบุคคลสามารถศึกษาได้จากวิธีการดังนี้

1. Expressed Interests เป็นวิธีการศึกษาจากคำพูดหรือถ้อยคำของบุคคลเกี่ยวกับความสนใจ ความสนใจที่ได้จากการศึกษานี้เป็นพื้นฐานของการศึกษาความสนใจวิธีอื่นซึ่งให้คุณค่าที่จำกัดและยัง เชื่อถือไม่ได้เต็มที่นัก
2. Manifest Interests เป็นวิธีการศึกษาจากพฤติกรรมการแสดงออกที่สังเกตเห็นได้ ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่บุคคลนั้นทำเป็นงานอดิเรกหรืองานประจำ
3. Tested Interests เป็นวิธีการศึกษาจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจากวิชาที่บุคคลนั้นสนใจ โดยยึดพื้นฐานของทฤษฎีที่ว่าบุคคลจะเลือกเรียนในสิ่งที่เขาสนใจ
4. Inventoried Interests เป็นวิธีการศึกษาโดยการใช้แบบสำรวจด้วยการให้บุคคลได้แสดงความรู้สึกชอบ และไม่ชอบ นำผลจากแบบสำรวจไปวิเคราะห์ทางสถิติได้ผลออกมาเป็นคะแนนความสนใจ

นอกจากนี้ เดวิส (Davis. 1964 : 105) ได้เสนอแนะ เทคนิคสำหรับวัดความสนใจเอาไว้ โดยให้ค้นหาสิ่งของแต่ละบุคคลชอบทำในระยะ 2 - 3 ปีที่ผ่านมา ถ้าเขาขอมสละเวลาว่างที่มีอยู่เพื่อทำสิ่งหนึ่ง โดยเฉพาะก็แสดงว่า เขาสนใจสิ่งนั้นและถ้าเขามีความรู้ในเรื่องนั้นมากก็แสดงว่าเขาสนใจในเรื่องนั้น ทั้งนี้เพราะขึ้นอยู่กับหลักความจริงที่ว่าคนเราย่อมจำสิ่งที่ตนสนใจได้ดีกว่าสิ่งที่ไม่สนใจหรืออาจจะให้แต่ละบุคคลแสดงความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบต่อข้อความที่กำหนดให้

วิธีวัดความสนใจที่กล่าวมา สามารถวัดความสนใจของบุคคลได้ทั้งสิ้น แต่การจะนำไปใช้กับใคร ในสถานการณ์แบบใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของบุคคลนำไปใช้เอง และจากการวัดความสนใจโดยวิธีต่าง ๆ ได้มีการพิสูจน์แล้วว่า การวัดความสนใจ โดยวิธีใช้แบบสำรวจความสนใจเป็นวิธีที่ได้ผลดีที่สุด ได้รับความสนใจที่สุด และเป็นวิธีการที่เชื่อมั่นได้ (Mehrens and Lehmann. 1969 : 218)

สำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถามความสนใจ ทั้งนี้เพราะว่าสามารถทำได้กับบุคคลจำนวนมาก และทราบผลในเวลารวดเร็ว

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความสนใจในวิชาภาษาไทย

บุปผา ทวีสุข (2516 : 56) ได้สำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 พบว่านักเรียนสนใจอ่านหนังสือเกี่ยวกับบทละคร สุภาษิต นิทาน นวนิยาย สารคดีเชิงวิทยาศาสตร์ นิยายลึกลับ ผจญภัย มากที่สุด เรื่องที่สนใจน้อย ได้แก่สารคดีเกี่ยวกับ เทคนิคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม

สมสมัย แข่งขัน (2516 : 70 - 71) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากนักเรียนชายและหญิงโรงเรียนรัฐบาลและโรงเรียนราษฎร์ ในเขตกรุงเทพมหานคร รวม 11 แห่ง จำนวน 500 คน โดยผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามวัดความสนใจในเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ซึ่งผลการวิจัยปรากฏว่า นักเรียนสนใจในบทละครเรื่องอิเหนาตอนท้าวดาหาค้ำกับ และบุษบาเสี่ยงเทียนเป็นอันดับหนึ่ง เวนิสวานิชเป็นอันดับสอง เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนทำให้ความสนใจของนักเรียน ที่มีต่อเรื่องในแบบเรียนแตกต่างกันไปบ้าง และพบว่านักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเต็มมากกว่าวรรณคดีที่ตัดตอนมาและนอกจากนี้นักเรียนสนใจเรื่องที่เป็นร้อยแก้วและร้อยกรองพอ ๆ กัน

นิตยา บุญสิงห์ (2517 : 113 - 116) ได้ทำการวิจัยเรื่องความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อเนื้อหาแบบเรียนวรรณคดีไทย ผลการวิจัยปรากฏว่า ในด้านเนื้อเรื่องต่าง ๆ นักเรียนสนใจนิทานของทองอิน เรื่องนาคพระโขนงที่สอง เป็นอันดับหนึ่ง มหาภักขิวนารเป็นอันดับสอง นักเรียนสนใจร้อยแก้วมากกว่าร้อยกรอง นักเรียนสนใจวรรณคดีฉบับเต็มมากกว่าวรรณคดีที่ตัดตอนมา โคร่งเรื่องที่นักเรียนสนใจอ่านมากที่สุดคือ เรื่องที่เกี่ยวกับการผจญภัย และนักเรียนสนใจอ่านนวนิยายมากที่สุด

รัชณี ดุจขารมย์ (2520 : 45 - 48) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลการเรียนวิชาวรรณคดีไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนและแบบครูเป็นศูนย์กลาง โดยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนความสนใจในวิชาภาษาไทย และความรับผิดชอบในวิชาภาษาไทย ใช้กลุ่มตัวอย่างในการทดลองเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสาธิต

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ปีการศึกษา 2520 ผลการวิจัยพบว่า ความสนใจวรรณคดีไทยของนักเรียน
กลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อแก้ว โภคย์สุภัทร์ (2525 : 55) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคำที่เรียนโดย
วิธีการให้นักเรียนสอนกันเอง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดมกุฎ
กษัตริย์าราม กรุงเทพมหานคร ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีการให้นักเรียน
สอนกันเองระหว่างก่อน และหลังการเรียน มีความสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

จรรยา เอี่ยมสะอาด (2527 : 65 - 66) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนวิชาภาษาไทย ความคงทนในการเรียนรู้ และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีใช้ชุดการเรียนการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียน
และโดยวิธีสอนแบบบรรยาย ผลการทดลองปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีใช้ชุดการสอน
สำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนกับนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีสอนแบบบรรยายมีความสนใจ
ในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่เมื่อพิจารณาถึงค่าคะแนน
เฉลี่ยในการทดสอบวัดความสนใจแต่ละครั้ง ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแล้วจะพบว่ก่อนการ
สอนกลุ่มทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยความสนใจในวิชาภาษาไทยต่ำกว่ากลุ่มควบคุม แต่ค่าคะแนนเฉลี่ย
ความสนใจในวิชาภาษาไทยหลังการสอนสูงขึ้นกว่ากลุ่มควบคุม อาจเนื่องมาจากผลที่ได้รับจากการ
เรียนโดยวิธีใช้ชุดการสอนสำหรับห้องเรียนแบบศูนย์การเรียนก็ได้

จันทรา จันทรกระจ่าง (2528 : 59 - 60) เปรียบเทียบความสนใจในการอ่าน
ภาษาไทย และความสนใจที่มีต่อแบบฝึกอ่านอย่างมีระบบกับแบบฝึกอ่านความเรียง ของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 2 ผลปรากฏว่าความสนใจในการอ่านภาษาไทย ของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่ม
ควบคุมไม่แตกต่างกัน และความสนใจของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกอ่านของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม
นักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านอย่างมีระบบ มีความสนใจสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกอ่านความเรียง

ปราณี บุญจาละ (2528 : 28) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจ
ในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ปีการศึกษา 2527 ที่เรียนโดยวิธีใช้ชุดการสอนกับ

นักเรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง ผลการวิจัยปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนกับที่เรียนโดยครูเป็นศูนย์กลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจในวิชาภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสาเหตุที่นักเรียนต้องเรียนเนื้อหามากไปในระยะเวลาสั้น ๆ และเนื้อหาในแต่ละศูนย์กิจกรรมมีหัวข้อย่อยมากเกินไป เนื้อหาแต่ละหัวข้อไม่สัมพันธ์กันและบางศูนย์กิจกรรมนักเรียนไม่ได้รับคำตอบทันทีทันใดทำให้นักเรียนไม่เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเพิ่มขึ้น จึงทำให้ผลการวิจัยด้านความสนใจในวิชาภาษาไทย ของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

วนิดา ศิริมาลา (2528 : 64) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับการสอนตามคู่มือครู ปีการศึกษา 2527 ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสนใจของกลุ่มทดลอง ที่เรียนโดยใช้ชุดการสอนมินิคอร์ส สูงกว่าการสอนปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

โสภา ธรรมรุ่งฤทธิ์ (2528 : 70 - 71) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาและความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2527 ที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับการสอนแบบปกติ ผลการทดลองปรากฏว่า ความคิดสร้างสรรค์ทางภาษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน สำหรับความสนใจในวิชาภาษาไทยระหว่างกลุ่มที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกตินั้นผลการวิจัยพบว่าความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนกลุ่มที่สอนโดยใช้หลักการเรียนเพื่อรอบรู้กับกลุ่มที่สอนโดยวิธีสอนแบบปกติ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ฉันทนา กุลธวัชวิชัย (2530 : 43) ได้เปรียบเทียบความสนใจทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ใช้วิธีสอนแบบนาฏการและสอนตามแนวคู่มือครู ปรากฏว่านักเรียนที่เรียนโดยวิธีสอนแบบนาฏการมีความสนใจทางการเรียนวิชาภาษาไทยสูงกว่า นักเรียนที่เรียนตามแนวคู่มือครู

ปิยะศักดิ์ ลิททรัพย์ (2530 : 55) ได้ศึกษาความสนใจในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนด้วยการใช้เกมและเพลงประกอบการสอน และนักเรียนที่เรียนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 10 ผลปรากฏว่า ความสนใจของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมีความสนใจในวิชาภาษาไทยสูงขึ้น

สมเดช อารีสวัสดิ์ (2530 : 74) ได้เปรียบเทียบความสนใจของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาไทยวรรณคดีมรดก ที่เรียนโดยใช้การแสดงบทบาทสมมติ และที่เรียนโดยการสอนตามคู่มือครู ระหว่างหลังการทดลองกับก่อนการทดลอง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนทั้งสองกลุ่ม มีความสนใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า ความสนใจที่มีต่อวิชาภาษาไทยวรรณคดีมรดก หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ศิริพันธ์ นาควิโรจน์ (2531 : 68 - 69) ได้เปรียบเทียบในวิธีการสอนวิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนที่เรียนโดยการใช้ชุดการสอนมินิคอร์สกับเรียนโดยการสอนตามคู่มือครูภาษาไทย ผลปรากฏว่า นักเรียนมีความสนใจในวิธีสอนภาษาไทยแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สมมุติฐานในการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง กับจากการอ่านของครูมีความเข้าใจในการฟังแตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับที่เรียนโดยฟังจากการอ่านของครูมีความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทยแตกต่างกัน
3. นักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการทดลอง มีพัฒนาการทางการฟังสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. การเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง
4. วิธีดำเนินการทดลอง
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนชายหญิง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 280 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 80 คน ซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มแบบ CLUSTER ด้วยวิธีจับสลาก มีลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. นำนักเรียนชายหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี จำนวน 7 ห้องเรียน มีนักเรียนรวมทั้งสิ้น 280 คน มาสุ่มอย่างง่ายโดยวิธีจับสลากให้เหลือห้องเรียนละ 11 - 12 คน จะได้นักเรียนทั้งหมด 7 กลุ่ม กลุ่มละ 11 คน 4 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน 3 กลุ่ม จำนวน 80 คน

2. นำกลุ่มตัวอย่าง จากข้อ 1 มาสุ่ม โดยวิธีจับสลากอีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกเป็น
กลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย

1. แบบฝึกการฟัง เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการฝึกความเข้าใจในการฟัง เนื้อเรื่อง
ของแบบฝึก ได้มาจากสื่อมวลชนประเภทสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร
บทร้อยกรอง นิทาน นิยาย บทเพลง ฯลฯ ใช้หลักในการคัดเลือกเรื่องโดยพิจารณาให้เหมาะ
กับความสนใจของเด็กวัยรุ่นตอนต้น (11 - 14 ปี) ตามทฤษฎีของโรเบิร์ต (Robert.
1976 : 21 - 30) และจากการสำรวจความสนใจในการอ่านของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 2/5
โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2532 เรื่องที่ได้รับการคัดเลือกแล้ว
นำมาสร้างคำถามปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ท้ายแบบฝึกแบบฝึกละ 3 - 5 ข้อ จำนวน
16 แบบฝึก ซึ่งเป็นการฝึกจับใจความสำคัญ ตีความ แปลความ ขยายความและแยกข้อเท็จจริง
จากข้อคิดเห็น นำแบบฝึกที่สร้างเสร็จแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไขเพื่อหาความเที่ยงตรงแล้ว
จึงนำไปอัดลงแถบบันทึกเสียง เพื่อความถูกต้องและความชัดเจนในการทดลอง จากนั้นนำแบบฝึก
ทั้งหมดไปทดลองเพื่อหาประสิทธิภาพ 2 ครั้ง โดยครั้งแรกนำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา 2/5
ปีที่ 1 โรงเรียนพระแม่มาลี ถนนจันทน์ เขตยานนาวา กรุงเทพมหานคร จำนวน 5 คน
แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เช่น แก้ไขคำสั่งให้ชัดเจน เปลี่ยนตัวเลือกบางตัวที่นักเรียนไม่เข้าใจ
รวมทั้งปรับปรุงเสียงดนตรีประกอบการบันทึกเสียง ช่วงจังหวะหยุดของคำถาม และตัวเลือก
แต่ละข้อให้เหมาะสม การทดลองครั้งที่ 2 นำแบบฝึกที่ปรับปรุงและบันทึกเสียงใหม่ ไปทดลอง
กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัด
ปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 ที่ไม่ชักกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน ผลการ
ทดลองปรากฏว่านักเรียนส่วนใหญ่อยุ่ใจดี เวลาที่เหมาะสมนักเรียนสนใจมาก เพราะใช้เทคนิค
การอัดเสียงแบบละครวิทยุ มีท่วงทำนองเพลง หรือเสียงประกอบต่าง ๆ เหมือนสถานการณ์ใน

ชีวิตจริงที่นักเรียนได้ยิน ให้ฟังแบบฝึกและคำถามท้ายแบบฝึกเพียงเทียวเดียว ใช้เวลาประมาณ 4 - 6 นาที

2. แบบทดสอบวัดความเข้าใจในอรรถพจน์ เป็นข้อสอบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีวิธีการสร้างเหมือนแบบฝึกความเข้าใจในการพจน์ ใช้วัดความสามารถในด้านต่างๆต่อไปนี้

2.1 ใช้วัดความสามารถในการแปลความหมายของคำ ข้อความ ตีความหมาย ข้อความ หรือประโยค และการอธิบายความจากประโยค

2.2 ใช้วัดความสามารถในการจับใจความสำคัญของเรื่อง หรือความคิดสำคัญของ ผู้พูด

2.3 ใช้วัดความสามารถในการแยกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็น

ผู้วิจัยสร้างขึ้นครั้งแรก 80 ข้อ แล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ประกอบด้วยอาจารย์ เพลิน โพธิวัฒน์ หัวหน้าหมวดวิชาภาษาไทย อาจารย์ขจร เหลืองบงกช รองหัวหน้าหมวด วิชาภาษาไทย และอาจารย์พชณี สุปะวะโรทัย หัวหน้าฝ่ายวัดผล โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง ตรวจสอบแก้ไข เพื่อหาความเที่ยงตรง แล้วจึงนำไปอัดลงแถบบันทึกเสียง เพื่อใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอ ประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่าง 100 คน เพื่อหาความยากง่าย (p) และ ค่าอำนาจจำแนก (r)

นำแบบทดสอบมาตรวจให้คะแนนโดยใช้เกณฑ์ตอบถูกให้ 1 คะแนน ตอบผิด ตอบเกินหรือไม่ตอบ ให้ 0 คะแนน แล้วนำมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 27 เปอร์เซนต์ กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ และเปิดตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เตห์ ฟาน (1952 : 1 - 32) เพื่อหาค่า ความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มี ค่า p อยู่ระหว่าง .20 - .80 และค่า r ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป ซึ่งผู้วิจัยเลือกไว้ 40 ข้อ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ตามคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมปริญญาโท แล้วจึงนำไปอัดลงแถบบันทึกเสียง เป็นครั้งที่ 2 เพื่อทดลองใช้อีกครั้งหนึ่ง กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัด
ปราจีนบุรี จำนวน 100 คน เพื่อนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR - 20

3. แบบทดสอบวัดความสนใจในการฟัง แบบทดสอบวัดความสนใจในการฟังนี้ ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง โดยปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ ซึ่งเป็นมาตราส่วนประมาณค่าชนิด 4 ระดับ (Rating
Scale) จำนวน 20 ข้อ มีคำถามเป็นข้อๆ ให้นักเรียนอ่านแล้วเลือกทำเครื่องหมายลงในช่องใด
ช่องหนึ่งใน 4 ช่อง ตามความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสนใจในวิธีสอนฟัง

ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องใดช่องหนึ่ง ที่นักเรียนมีความรู้สึกที่แท้จริง

ข้อความ	ระดับความสนใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
0 วิธีสอนฟังวิธีนี้นักเรียนคิดว่าเป็นวิธีที่น่าสนใจ.....				
00 ถ้าจะมีการสอนฟัง เป็นประจำ.....				

การทดลองสอบและการตรวจให้คะแนน ผู้วิจัยได้สร้างข้อคำถามขึ้น 20 ข้อ แล้วพิมพ์
รวมกับคำชี้แจง เป็นฉบับเดียวกัน แล้วนำไปสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่มีระดับเท่ากับกลุ่มที่จะทำการ
ทดลอง โดยใช้วิธีสอบเป็นกลุ่ม เมื่อสอบเสร็จแล้วนำมาให้คะแนนโดยกำหนดน้ำหนักจากข้อคำถาม
ดังนี้

ชอบมากที่สุด	4	คะแนน
ชอบมาก	3	คะแนน
ชอบน้อย	2	คะแนน
ชอบน้อยที่สุด	1	คะแนน

ด้วยวิธีการตรวจให้คะแนนข้างต้น เมื่อนำคะแนนทุกๆ ข้อ มารวมกันแล้วผู้ที่ได้คะแนนสูงจะเป็นผู้ที่มีความสนใจในวิธีสอนฟังมาก ผู้ที่ได้คะแนนต่ำจะเป็นผู้ที่มีความสนใจน้อย

การวิเคราะห์เพื่อคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงไว้ใช้จริง ได้ดำเนินการเป็นขั้น ๆ ดังนี้

1. ผู้ที่ได้คะแนนสูงสุดลงมา 25 % และกลุ่มต่ำขึ้นไป 25 % ของจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด มาวิเคราะห์ โดยถือเป็นกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
2. นำค่าเฉลี่ยแต่ละข้อของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมาหาค่าอำนาจจำแนกโดยใช้ t - test (อังกฤษ สายยศ. 2531 : 96) ค่า t ที่ได้จะเป็นเกณฑ์ในการเลือกแบบสอบถามแต่ละข้ออีกครั้งหนึ่ง เพื่อเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงมาหาความเชื่อมั่น

3. คำนวณค่าความเชื่อมั่นของคำถามที่เลือกด้วยสูตร Coefficient Alpha (α) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.56

4. แผนการสอน

4.1 ศึกษาหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (กระทรวงศึกษาธิการ. (2522 : 9 - 15)

4.2 ศึกษาเทคนิคการสอนฟัง จากหนังสือเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการฟัง

4.3 ศึกษาการเขียนแผนการสอนจากหนังสือ หรือเอกสารต่าง ๆ

4.4 นำเนื้อเรื่องมาประกอบการเขียนแผนการสอน

4.5 นำไปทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

4.6 นำแผนการสอน ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง เป็นเนื้อหาในแบบฝึกการฟัง ได้คัดเลือกจากสื่อมวลชนประเภท

สิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร บทเพลง บทร้อยกรอง นิทาน นิยาย ฯลฯ ตัดเป็น
ตอนจากเรื่องสั้น ๆ ทำแบบฝึกจะมีคำถามแบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก แล้วนำแบบฝึก
ไปอัดลงแถบบันทึกเสียง นำมาให้ให้นักเรียนฟัง

จุดประสงค์ทั่วไป

จากหลักสูตรชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พุทธศักราช 2521 รายวิชา ท 101 - ท 102 เพื่อ
ให้นักเรียนจับใจความสำคัญ และแยกข้อเท็จจริงจากเรื่องที่มีผู้พูดหรืออ่านให้ฟัง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้นักเรียน

1. สามารถแปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่ฟังได้
2. สามารถจับใจความสำคัญ หรือความคิดสำคัญของผู้พูดได้
3. สามารถจำแนกข้อเท็จจริงจากข้อคิดเห็นได้

วิธีดำเนินการทดลอง

1. ทดสอบก่อนการทดลอง โดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย กับ
นักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม ใช้เวลา 30 นาที
2. ดำเนินการทดลอง โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนกลุ่มทดลองฟังแบบฝึก
ความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มควบคุมฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง จาก
การอ่านของครู แล้วทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังทำแบบฝึก จากนั้นจึงเข้าสู่กิจกรรม
ทักษะสัมพันธ์ โดยจะทดลองวันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที โดยแบ่งเวลาใช้ในการฝึกทักษะ
การฟัง 10 นาที อีก 40 นาที เป็นการสอนทักษะสัมพันธ์ตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์
กรมสามัญศึกษา ทดลองเช่นนี้จนครบ 16 คาบ

การทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการทดลองแบบ Randomized
Control Group Pretest - Posttest Design (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ.
2528 : 216) มีลักษณะการทดลองดังนี้

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
ER	T ₁	X	T ₂
CR	T ₁	-	T ₂

เมื่อ E แทน	กลุ่มทดลอง
C แทน	กลุ่มควบคุม
- แทน	ไม่มีการจัดกระทำ
X แทน	มีการจัดกระทำ
T ₁ แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
T ₂ แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
R แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่างแบบสุ่ม

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การคำนวณหาค่าเฉลี่ยโดยใช้สูตรการหาค่าเฉลี่ย (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 59)

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ \bar{X} แทน	คะแนนเฉลี่ย
$\sum X$ แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
N แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. การคำนวณหาค่าความแปรปรวนของคะแนน (ลิ้น สายศ และอังคณา สายศ.

2531 : 62 - 63)

$$S^2 = \frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}$$

เมื่อ S^2 แทน ความแปรปรวน

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

3. การหาค่าความยากง่ายของข้อสอบ (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบแต่ละข้อโดยใช้เทคนิค 27 % กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ โดยใช้ตารางวิเคราะห์ข้อสอบของ จุง เตห์ ฟาน (Fan. 1952 : 1 - 32)

4. การคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR - 20 (Kuder Richardson 20) (ลิ้น สายศ และอังคณา สายศ. 2531 : 168)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right\}$$

เมื่อ r_{tt} แทน ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ

n แทน จำนวนข้อของแบบทดสอบ

p แทน สัดส่วนของผู้ทำถูกในแต่ละข้อ = $\frac{\text{จำนวนคนที่ทำถูก}}{\text{จำนวนคนทั้งหมด}}$

q แทน สัดส่วนของผู้ที่ตัดสินแต่ละข้อ $q = 1 - p$
 S_t^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบทดสอบทั้งฉบับ

5. หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามวัดความสนใจโดยใช้สถิติ (t - distribution)
 (ลิ้น สายยศ และอังคณา สายยศ. 2531 : 185)

$$t = \frac{\bar{X}_H - \bar{X}_L}{\sqrt{\frac{S_H^2}{N_H} + \frac{S_L^2}{N_L}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามแต่ละข้อ
 \bar{X}_H แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
 \bar{X}_L แทน คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
 S_H^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มสูง
 S_L^2 แทน คะแนนความแปรปรวนของกลุ่มต่ำ
 N_H แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มสูง
 N_L แทน จำนวนของกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มต่ำ

6. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนทั้งภาษาไทย โดยใช้สูตร
 การหาสัมประสิทธิ์ อัลฟา (Coefficient) ของ ครอนบัท (Crorbach) (ลิ้น สายยศ
 และอังคณา สายยศ. 2531 : 171)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right\}$$

- เมื่อ \propto แทน ความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ
 n_i แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม
 S_i^2 แทน ค่าความแปรปรวนรายข้อ
 S_t^2 แทน ค่าความแปรปรวนแบบสอบถามทั้งฉบับ
 $\sum S_i^2$ แทน ผลรวมของค่าความแปรปรวนเป็นรายข้อ

✓ 7. เปรียบเทียบความแตกต่างความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ Different Scores (Scott. 1965 : 264)

$$t = \frac{Md_1 - Md_2}{\sqrt{\frac{Sd_1^2}{N_1} + \frac{Sd_2^2}{N_2}}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

- เมื่อ t แทน ค่าที่ใช้พิจารณา
 Md_1 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนเรียน กับการทดสอบหลัง เรียนของกลุ่มทดลอง
 Md_2 แทน คะแนนเฉลี่ยของความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนเรียน กับการทดสอบหลัง เรียนของกลุ่มควบคุม
 Sd_1^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนเรียนกับการทดสอบหลัง เรียนของกลุ่มทดลอง
 Sd_2^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนความแตกต่างระหว่างการทดสอบก่อนเรียนกับการทดสอบหลัง เรียนของกลุ่มควบคุม

N_1 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง

N_2 แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มควบคุม

8. ทดสอบนัยสำคัญของค่าความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยความสนใจในวิธีสอนทั้งระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ independent (ชูศรี วงศ์รัตนะ .

2523 : 57)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{(N_1 - 1) S_1^2 + (N_2 - 1) S_2^2}{N_1 + N_2 - 2} \left(\frac{1}{N_1} + \frac{1}{N_2} \right)}}$$

$$df = N_1 + N_2 - 2$$

เมื่อ \bar{X}_1	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลอง
\bar{X}_2	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มควบคุม
N_1	แทน	ขนาดของกลุ่มทดลอง
N_2	แทน	ขนาดของกลุ่มควบคุม
S_1^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง
S_2^2	แทน	ความแปรปรวนของกลุ่มทดลอง

✓ 9. ท้าพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมโดยทดสอบค่าเฉลี่ยระหว่างคะแนนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม โดยใช้สูตร t -test แบบ Dependent (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2528 : 87)

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N \sum D^2 - (\sum D)^2}{N - 1}}}$$

- เมื่อ
- t แทน ค่าที่ใช้พิจารณา
 - D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
 - N แทน จำนวนคู่
 - $\sum D$ แทน ผลรวมความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

S^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนน

ΣD แทน ผลรวมของความแตกต่างของคะแนนหลังและก่อนการทดลอง

ΣD^2 แทน ผลรวมของคะแนนความแตกต่างแต่ละตัวยกกำลังสอง

t แทน ค่าสถิติ

df แทน ระดับความเป็นอิสระ (degrees of freedom)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟัง หลังการทดลอง ของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
2. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีการสอนฟังภาษาไทยของนักเรียนระหว่างกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม
3. เปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังภายในกลุ่ม ของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

1. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟัง

ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังที่เกิดจากการสอน โดยวิธีแบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 2

ตาราง 2 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	ก่อนการทดลอง			หลังการทดลอง		t
	N	\bar{X}	S ²	\bar{X}	S ²	
กลุ่มทดลอง	40	24.35	26.97	29.23	5.92	1.72
กลุ่มควบคุม	40	23.43	12.03	26.98	9.20	

$$t_{.01, 78} = 2.647$$

จากตาราง 2 แสดงว่านักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงขึ้นาก่อนการทดลอง แต่ค่าความแปรปรวนของกลุ่มทดลองลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม นั่นคือวิธีสอนฟังโดยวิธีแถบบันทึกเสียงทำให้ความแปรปรวนของคะแนนลดลงมากกว่าวิธีสอนฟังจากการอ่านของครู แสดงว่า นักเรียนแต่ละคนในกลุ่มตัวอย่างมีความสามารถในการฟังใกล้เคียงกัน

นักเรียนที่ได้รับการฝึกฟัง ด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง จากแถบบันทึกเสียงกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟัง ด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 1 ที่กล่าวว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง กับจากการอ่านของครูมีความเข้าใจแตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลอง

ผลการเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังที่เกิดจากการสอนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครูก่อนและหลังการทดลองได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 3 - 4

ตาราง 3 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มทดลอง	40	166	1142	7.70 **

$$t_{.01, 39} = 2.426$$

จากตาราง 3 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองหลังการใช้แบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง มีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียง จะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการทดลองแล้วมีพัฒนาการทางการฟังสูงกว่าก่อนการทดลอง

ตาราง 4 เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	N	ΣD	ΣD^2	t
กลุ่มควบคุม	40	130	733	7.28 **

$$t_{.01, 39} = 2.426$$

จากตาราง 4 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มควบคุมหลังการใช้แบบฝึกการฟัง โดยวิธีการอ่านของครูมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากการอ่านของครูจะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อที่ 3 ที่กล่าวว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่ม หลังการทดลองแล้ว มีพัฒนาการทางการฟังสูงกว่าก่อนการทดลอง

3. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนทั้งภาษาไทย

ผลการเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนทั้งภาษาไทย ที่เกิดจากการสอนโดยใช้แบบฝึก การฟังจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู ได้ผลดังแสดงไว้ในตาราง 5

ตาราง 5 เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนทั้ง

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	S ²	t
กลุ่มทดลอง	40	65.975	49.56	
กลุ่มควบคุม	40	60.225	15.05	4.526 **

$$t_{.01, 78} = 2.647$$

จากตาราง 5 แสดงว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความสนใจในวิธีสอนทั้งแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึก ความเข้าใจในการฟัง จากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกการฟังจาก การอ่านของครู มีความสนใจในการฟังแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานข้อ 2 ที่กล่าวว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับนักเรียนที่เรียนโดยฟังจากการอ่าน ของครูมีความสนใจในวิธีสอนทั้งแตกต่างกัน

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังจากแถบบันทึกเสียงกับนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังจากการอ่านของครูมีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนการฟังจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู มีความสนใจในการฟังภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังและความสนใจในวิธีสอนฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยวิธีแบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและเรียนโดยวิธีแบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู

จุดมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างกลุ่มที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนฟังของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู
3. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนกลุ่มที่เรียนโดยฟังจากแถบบันทึกเสียงและกลุ่มที่ฟังจากการอ่านของครู

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง ก็จากการอ่านของครูแตกต่างกัน
2. ความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทย ของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีแบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงกับที่เรียนโดยฟังจากการอ่านของครูแตกต่างกัน
3. พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนทั้งสองกลุ่มหลังการทดลอง สูงกว่าก่อนการทดลอง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

1. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 80 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 40 คน และกลุ่มควบคุม 40 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองมีดังนี้

2.1 แผนการสอนซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยศึกษาจากหลักสูตร ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 แผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ เขตการศึกษา 12 และเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสอนทั้ง

2.2 แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง ซึ่งคัดเลือกเนื้อเรื่องมาจากสื่อมวลชนประเภท สิ่งพิมพ์ บทเพลง และคำประพันธ์บางตอนจากเรื่องที่มีสัมพันธ์กับบทเรียน ตามแผนการสอน โดยตัดตอนเป็นเรื่องสั้น ๆ ให้นักเรียนฟังแล้วตอบคำถามท้ายแบบฝึก ซึ่งเป็นคำถามแบบปรนัย ชนิด 4 ตัวเลือก จำนวน 16 แบบฝึก

2.3 แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง เป็นข้อสอบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่น 0.89 ค่าความยากง่าย (p) ตั้งแต่ 0.23 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ 0.20 - 0.54

2.4 แบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทย ที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุง และดัดแปลงมาจาก ศิริพันธ์ นาควิโรจน์ จำนวน 20 ข้อ เป็นแบบทดสอบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มีค่าความเชื่อมั่น 0.56 และค่าอำนาจจำแนกโดยใช้การทดสอบค่าที (t) มีค่าตั้งแต่ 2.04 - 8.27

3. การดำเนินการทดลอง

3.1 ทดสอบก่อนการทดลองโดยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทย ทดสอบกับนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม

3.2 ดำเนินการทดลอง โดยแยกนักเรียนเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนกลุ่มทดลอง ฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังจากแถบบันทึกเสียงและกลุ่มควบคุมฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง

จากการอ่านของครู แล้วทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึก จากนั้นจึงเข้าสู่กิจกรรมทักษะสัมพันธ์ โดยจะทดลองวันละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที แบ่งเวลาใช้ในการฝึกทักษะการฟัง 10 นาที ทำเช่นนี้จนครบ 16 คาบ

3.3 เมื่อทดลองครบ 16 คาบ แล้วผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังชุดเดียวกับที่ทดสอบก่อนการทดลอง และแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนฟัง ทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ Different Scores
2. เปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทยระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้ t - test แบบ independent
3. เปรียบเทียบพัฒนาการทางการฟังภายในกลุ่มของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยใช้ t - test แบบ dependent

สรุปผลการทดลอง

1. นักเรียนกลุ่มที่ได้รับการฝึกฟังจากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่ได้รับการฝึกฟังจากการอ่านของครูมีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนกลุ่มที่เรียนจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู มีความสนใจในการฟังภาษาไทย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่เรียนจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการใช้แบบฝึก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากการอ่านของครูมีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 การที่ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นดังนี้ เนื่องมาจากสาเหตุต่อไปนี้

1.1 แถบบันทึกเสียง ผู้ที่อ่านแบบฝึกลงในแถบบันทึกเสียงนั้นการเน้นเสียงต่าง ๆ ไม่แตกต่างจากที่ครูอ่านมากนัก จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน

1.2 กิจกรรม เนื่องจากกิจกรรมในการเรียนการสอนของกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีกิจกรรมที่คล้ายกัน แตกต่างกันเพียงการฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครูเท่านั้น จึงทำให้นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมมีความเข้าใจไม่แตกต่างกัน

2. ความสนใจในวิธีสอนฟัง

การเปรียบเทียบความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ระหว่างนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่านของครู มีความสนใจในวิธีการสอนฟังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครูจะมีความสนใจในการฟังแตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 2 เพราะการสอนฟัง จากการอ่านของครูนั้นนักเรียนได้ฟังเสียงครูเพียงคนเดียวเท่านั้น แต่การสอนฟังจากแถบบันทึกเสียงนั้น นักเรียนได้ฟังเสียงจากแถบบันทึกเสียง ที่บันทึกเสียงแบบละครวิทยุ ใช้เสียงตัวละครชาย - หญิง และมีเสียงดนตรีประกอบทำให้การสอนน่าสนใจ

3. จากผลการทดลองพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมหลังจากการทดลองใช้แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง นักเรียนสามารถทำคะแนนได้สูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกฟัง ด้วยแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการฝึกฟังด้วยแบบฝึกจากการอ่านของครู จะมีความเข้าใจในการฟังสูงขึ้น ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อ 3 เพราะทักษะการฟังนั้นเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝน

ถ้านักเรียนได้รับการฝึกฝนและการแนะนำในด้านการฟังอย่างถูกต้องเหมาะสม นักเรียนก็จะมี ความสามารถในการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการที่นักเรียนได้ฝึกการฟัง จากแบบฝึกต่อเนื่อง กันนี้ จึงทำให้พัฒนาการทางการฟังของนักเรียนทั้ง 2 กลุ่ม สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร (2530 : 47) และ วิไลลักษณ์ บุญประเสริฐ (2531 : 40) ที่กล่าวว่า การเรียนทักษะการฟังวิชาภาษาไทยโดยใช้แบบฝึก จะทำให้ทักษะการฟังของนักเรียน มี ประสิทธิภาพสูงขึ้น

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการศึกษา

1. การบันทึกเสียงลงแถบบันทึกเสียงนั้น ต้องหาผู้ที่มีความสามารถในการอ่านเป็น อย่างมาก และเสียงดนตรี ที่ใช้ประกอบเรื่องนั้น ๆ ก็ต้องเลือกให้สอดคล้อง และกลมกลืนกับ เนื้อเรื่องด้วยซึ่งการบันทึกเสียงครั้งนี้อาจยังไม่ดีเท่าที่ควร
2. สถานที่ที่ใช้ในการเรียนการสอน ควรเป็นห้องโสตทัศนศึกษา เพราะไม่มีเสียงอื่น มารบกวนในขณะที่ทำการทดลอง ซึ่งการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการทดลองในห้องเรียน บางครั้ง มีเสียงรบกวนทำให้นักเรียนขาดสมาธิในการฟัง

* ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผลการวิจัยในครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า การใช้แบบฝึกการฟังนี้ให้ผลดีกับนักเรียน คือ ช่วยพัฒนาทักษะความเข้าใจในการฟัง ของนักเรียนให้สูงขึ้น จึงควรสนับสนุนการสร้างแบบฝึก ความเข้าใจในการฟังภาษาไทย และนำไปใช้สอนนักเรียนทุกระดับชั้น
2. การนำแบบฝึกทักษะการฟังภาษาไทยไปใช้ ถ้าครูผู้สอนสามารถใช้แถบบันทึกเสียง ช่วยจะทำให้นักเรียนเกิดความสนใจมากขึ้น และเป็นการเปลี่ยนบรรยากาศจากการที่นักเรียนฟัง ครูผู้สอนเพียงคนเดียว

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาการใช้แบบฝึกการฟังของนักเรียนระดับชั้นอื่น ๆ และศึกษาตัวแปรอื่นเพิ่มเติม เช่น เจตคติ ความคิดสร้างสรรค์ เป็นต้น เพราะทักษะการฟังมีความสำคัญและจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เช่นเดียวกับทักษะทางภาษาด้านอื่น ๆ ซึ่งจำเป็นต้องปลูกฝังและฝึกฝนให้กับนักเรียนทุกระดับชั้น

2. สร้างแบบฝึกทักษะการฟังที่มีภาพประกอบคำบรรยาย หรือ สร้างวีดิทัศน์ เปรียบเทียบกับแบบฝึกจากการอ่านของครู หรือแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง เพื่อเป็นการปรับปรุงการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยด้านการฟังให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และเพื่อให้ได้แบบฝึกที่เหมาะสมกับนักเรียนด้วย

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมล ดิษฐกมล. "กลวิธีการสอนวิชาทักษะ," ศูนย์ศึกษา. 13(1), ม.ป.ป.
- ก่อ สวัสดิทานดิษฐ์, ดร. การสอนภาษาไทยในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
การศาสนา, 2524.
- กิตติชาติ บุญชื่อ. "กลุ่มทักษะภาษาไทย," หลักสูตรประถมศึกษา 2521 ทฤษฎีและแนวปฏิบัติ.
สารมวลชนจำกัด. (แผนการพิมพ์). 2520.
- ฉัตรดา บุนนาค สุวรรณิ อุดมผล และวรรณิ พุทธเจริญทอง. ศิลปะการใช้ภาษาไทยใน
ชีวิตประจำวัน. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2522.
- ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการเขียนข้อทดสอบ. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2520.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2520.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. สถิติเพื่อการวิจัย. กรุงเทพฯ : เจริญผล, 2525.
- ระปะนีย์ นาครทรรพ. ภาษาไทยอนุสารประกอบหลักสูตรประถมศึกษา ชุดที่ 2 ประโยค
ประถมศึกษาตอนปลาย. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2515. ใจเนี่ยว.
- ระปะนีย์ นาครทรรพ และประภาศรี สีหอำไพ. ภาษาไทยสำหรับครู. กรุงเทพฯ :
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
- ณัฐวุฒิ คุณภาณุ. ความต้องการเทคโนโลยีทางการศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยบวงชนของประเทศไทย
ในอนาคต. กรุงเทพฯ : วิทยานันท์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.
ถ่ายเอกสาร.
- ท. กล้าวไม้ม ฌ อัยธยา. "ศิลปะในการฟัง," วิทยาสาร. 27 : 16 - 19 ; 15 พฤษภาคม
2519.
- ธิดา วัฒนรัตน์. การใช้ภาษาไทยหน่วยที่ 1 - 8. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2527.
การใช้ภาษาไทยหน่วยที่ 4. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2526.

นที นิยม. การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการฟังภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียน
พญาไทย. กรุงเทพฯ : วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2527.
ถ่ายเอกสาร.

นิพนธ์ สุขปรกติ. ไวยากรณ์ศึกษา. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2518.

บุญเลิศ ศุกดิลก. "การสื่อสารในสังคม," เอกสารการสอนชุดวิชามนุษยกับสังคมเล่ม 2.
หน่วยที่ 11. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช,
2524.

๘. บัณฑิตา ไตรณรงค์. "การสนทนา," คำสอนวิชาภาษาไทย. กรุงเทพฯ : คณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2513.

ประภาศรี สีหอำไพ. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.

๗. ผะอบ ไบชะกฤษณะ. ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย การเขียน การอ่าน การพูด การฟัง
และราชาศัพท์. ม.ป.ท. พีระพัฒนา, 2526.

พจนีย์ วิริยะสุนทรภาพร. การศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียงและจากการอ่าน
ของครู. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2530. ถ่ายเอกสาร.

พรธณี ชุทัย. จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : วรวิดิการพิมพ์, 2522.

พรทิพย์ บุชรานวงศ์. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังวิชาภาษาไทยในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1.
วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. ถ่ายเอกสาร.

รัตนา สมานมิตร. "ข้อควรจำในการใช้ภาษาทางวิทยุกระจายเสียง," เอกสารการฝึกของ
โรงเรียนการประชาสัมพันธ์. หน้า 3. ม.ป.ป.

รองรัตน์ อิศรภักดี. วิธีสอนภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภา, 2506.

รองรัตน์ อิศรภักดี และเทือก กุสุมา ณ อยุธยา. วิธีสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ : ครูสภา,
2514.

- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. กรุงเทพฯ :
ศึกษาพรจำกัด, 2528.
- วิจิตรรา แสงพลสิทธิ์ และคนอื่น ๆ. การใช้ภาษาไทย ท 101. กรุงเทพฯ : พีระพัฒนา,
2522.
- ศศิธร ชันดิธรางกูร. พัฒนาการของความสามารถในการฟังและความสามารถในการอ่าน
ของนักเรียนระดับประถม. ปริญญาโท กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริกุล ว่องวิจิตรศิลป์. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการฟังวิชาภาษาไทยของนักเรียน
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนประชาภิบาลที่เรียนโดยใช้แบบฝึกกับไม่ใช้แบบฝึก.
วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2525. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา, 2526.
- ศึกษานิเทศก์, หน่วย. กรมสามัญศึกษา. เทคนิคการพูดและการฟัง. กรุงเทพฯ : คุรุสภา,
2515.
- สนิท โกรสินธุ์. "การสอนทักษะการฟังในชั้นประถม," วิทยาสาร. 24 ; 8 มิถุนายน
2526.
- สนิท ตั้งทวี. เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านภาษาไทยโดยการใช้และไม่ใช้บทเสริม
ทักษะของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม. ปริญญาโท
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. ถ่ายเอกสาร.
- สวนิต ยมาภัย และดิเรกนันท์ อนวัชศิริวงศ์. หลักการพูดขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาวาทยวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สุจรีศ เพียรชอบ และสายใจ อินทร์พรชัย. วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.
กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.

- ✓ สัจจิรา ศรีนวล. การสร้างแบบฝึกเสริมทักษะการฟังภาษาไทย สำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.
 วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2526. ถ่ายเอกสาร.
- สุวรรณ เกรียงไกรเพชร. "การอ่านและการฟังเพื่อจับใจความ," ศิลปะการใช้ภาษา.
 ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมวิชาการ, 2517.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ. วิธีสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.
- อังคณา สายยศ. การวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม. วิจัยและวัดผลพัฒนาการศึกษา, 2525.
 _____ วิธีวิจัยทางการศึกษา. สำนักทดสอบการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ประสานมิตร, 2523.
- อัญชลี สีสวรรค์. "ธรรมชาติของการฟัง," เอกสารการฝึกอบรมเสียงการพูดให้สัมฤทธิ์ผล.
 กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวาทยวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
 2524.
- ✓ Barker, J.F. "The Effect of Listening Instruction on Listening Test Scores." Dissertation Abstracts International. 38, February, 1978.
- Barnett, J.A., B. Geoffrey and G. Thomas. Teachers Handbook 2. Success with English the Penguin Course. Middle : Penguin Books Company. 1966.
- Blankenship, T. "Is Anyone Listening ?". The Science Teacher. 13, December, 1982.
- ✓ Call, Louis Thornton. "Defining Listening Levels of Comprehension Based on Reading Levels Comprehension of Average Children in grade 5, 6, 7 and 8," Dissertation Abstract International. 35(3) : 7179A, March, 1975.
- ✓ Duker, Sam. "Listening," Encyclopedia of Educational Research. 1969.
- ✓ Keltner, John W. Interpersonal Speech Communication : Elements and Structure. Belmont California, Wadsworth Publishing, Company, Inc., 1970.

- Kenedy, Larry D. Teaching the Elementary Language Arts. New York, Harper & Row, 1971.
- Miller, George A. Language and Communication. New York, McGraw - Hill, 1951.
- Nunt, Gary T. Public Speaking. Engkwood Cliff, New Jersey Prentice - Hall, Inc., 1981.
- Oliver, Robert T. and Rupert L. Cartright. Effechive Speech. New York, Holt, Rinehart and Winston, Inc., 1961.
- Reeves, Rachael Joanne. "A Study of the Relation between Listening Performance and Reading Performance of Sixth Grade Pupils as Measured by Certain Standardized Tests," Dissertation Abstracts International. 29 (5) : 4196A, April, 1969.
- Robert, Carlsen G. Books and The Teen - age Reader. New York, 1967.
- Samever, Larry A. and Jack Mills. Oral Communication Maesage and Response, 2nd.ed., Dubuque Iowa, W.M.C. Brown Company Publisher, 1968.
- Tutolo, Danial J. "A Cognitive Approach to Teaching Lisening," Language Arts. 54 (March, 1977).
- Yoonne, Henke Escola. "Certain Effects of Selected Activities of Communicative Competence Training on the Development of Listening and Speaking Skills of High School Student of German : A Case Study". Dissertation Abstracts International. 41 ; November, 1980.
- Zappolo, Celeste. "A Graded Listening Comprehension Program". English Teaching Form. 19 ; Aprill, 1981.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก.

- แบบฝึกความเข้าใจในการฟัง
- แบบทดสอบความเข้าใจในการฟัง
- แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนฟัง

แบบฝึกการฟังที่ 1

ครูเล่าเรื่อง : แม่หนูนาตัวหนึ่งอาศัยอยู่บริเวณคันนา แม่หนูนาตัวนี้มีลูกเล็ก ๆ 4 ตัว แม่หนูรักลูกของเธอมาก จึงคอยดูแลเอาใจใส่และพำสอนลูก ๆ อยู่เสมอ

ลูกหนูตัวที่หนึ่ง เป็นเด็กดีเชื่อฟังพ่อแม่ ลูกหนูตัวที่สองมีนิสัยดื้อรั้น ไม่ค่อยเชื่อฟัง ลูกหนูตัวที่สามเป็นลูกหนูเกียจคร้านไม่ชอบทำงาน ลูกหนูตัวที่สี่เป็นลูกหนูอ่อนแอไม่เข้มแข็งอดทน

เมื่อถึงคราที่ลูกหนูเติบโตใหญ่จะต้องแยกย้ายกันไปอยู่ตามลำพัง แม่หนูเป็นห่วงลูกมาก จึงเรียกลูกหนูทุกตัวเข้ามาแล้วบอกว่า

"เจ้าหนึ่ง ต้องหมั่นไปเยี่ยมน้อง ๆ คอยเตือนน้องไม่ให้ลืมคำของแม่โดยเด็ดขาด"

"เจ้าสอง เจ้าต้องขุดรูที่มีทางเข้าออกหลายทาง"

"เจ้าสาม เจ้าต้องหาที่อยู่ใกล้น้ำขัง"

"เจ้าสี่ เจ้าอย่าว่ายน้ำข้ามน้ำเป็นอันขาด"

ลูกหนูตัวที่หนึ่งมาขุดรูในที่ปลอดภัยมีทางเข้าออกหลายทาง ออกหากินตามที่แม่สอนมันออกหากินในเวลากลางคืน กลับมานอนรูในเวลากลางวัน มันจึงปลอดภัยตลอดมา มันได้ออกไปเยี่ยมน้องๆตามที่แม่สั่งพบว่าหนูตัวที่สองอาศัยอยู่ในรูที่มีทางเข้าออกทางเดียว หนูตัวที่สาม ไม่ได้ขุดรูอยู่ใกล้น้ำขัง เพราะพบรูเก่าตรงเชิงเขา หนูตัวที่สี่กำลังวิ่งไปมา ทำท่าจะข้ามแม่น้ำ ลูกหนูตัวที่หนึ่ง เมื่อเห็นวุ่นๆ ไม่เชื่อฟัง จึงกลับไปด้วยความไม่สบายใจ

ไม่นานต่อมาแม่หนูเดินทางไปเยี่ยมลูก ๆ พบลูกหนูตัวที่หนึ่ง มีร่างกายอ้วนท้วมแข็งแรงอยู่ในรูที่มั่นคงปลอดภัย ใกล้แหล่งอาหาร แต่ลูกหนูตัวที่สองถูกนกกล่าหนูนาใช้ไม้กรอกรูล่อให้หนูออกมาแล้วทุบตีจนตาย ตัวที่สามกำลังนอนรอความตาย เพราะอาศัยรูเก่าที่เชิงเขาและทราบข่าวว่าลูกหนูตัวที่สี่จมน้ำตายเพราะว่ายน้ำข้ามแม่น้ำ

แม่หนูเดินทางกลับด้วยความเศร้าสลด ลูกหนูทั้งสามตัวของเธอได้เสียชีวิตเพราะไม่เชื่อคำสั่งสอนของเธอ นี่ถ้าพวกเขาทำตามที่เธอแนะนำสั่งสอนไว้คงไม่ต้องจบชีวิตเช่นนี้

คำถาม

1. ทำไมแม่หนูจึงขอให้ลูกหนูตัวที่สามหาที่อยู่ใกล้บ้านข้าว

ก. เพราะมีนิสัยกินจุ	ข. เพราะมีนิสัยเกียจคร้าน
ค. เพราะร่างกายอ่อนแอ	ง. เพราะร่างกายไม่เข้มแข็ง
2. ลูกหนูตัวที่สองต้องตายเพราะอะไร

ก. ความหิว	ข. ความประมาท
ค. ความหลงผิด	ง. ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์
3. ลูกหนูตัวที่สี่ตายเพราะเหตุใด

ก. ว่ายข้ามแม่น้ำ	ข. ร่างกายอ่อนแอไม่อดทน
ค. ความเกียจคร้าน	ง. ถูกนักล่าหนูตบตีจนตาย
4. นิทานเรื่องนี้ให้ข้อคิดอย่างไร

ก. การเอาแต่ใจตัวเองทำให้เกิดความทุกข์	
ข. การเชื่อฟังผู้ใหญ่ยอมสบายเมื่อภายหลัง	
ค. ความอวดดีทำให้ตัวเองต้องตาย	
ง. ความอดทนทำให้ประสบความสำเร็จ	

แบบฝึกการฟังที่ 2

เพลง : คำเอ๋ยคำนาม
แบ่งเป็นห้าพวกเราต้อง
หนึ่งสามานยนาม
สามสมุหนาม

เป็นคำเรียกชื่อ "คน สัตว์ สิ่งของ"
ทำความเข้าใจ ใจจดใจจ่อ
สองวิสามานยนาม
สี่ลักษณะนาม ห้าอาการนาม

คำถาม

1. คำนามแบ่งออกเป็นกี่ชนิด

ก. 3 ชนิด	ข. 4 ชนิด
ค. 5 ชนิด	ง. 6 ชนิด
2. ข้อความใดไม่มีคำนาม

ก. พี่ไปโรงเรียนแต่เช้า	ข. นักจิกแมลงกิน
ค. ปากกาหมึกหมดแล้ว	ง. เธอแต่งตัวสวยมาก
3. ข้อความใดมีคำนามมากที่สุด

ก. มานะไปตลาดพร้อมกับบังอร	ข. ฉันขอบคุณกับเพื่อน ๆ ทุกคน
ค. โรงเรียนของเราตั้งอยู่ใกล้อำเภอ	ง. การออกกำลังกายทำให้สุขภาพแข็งแรง
4. ข้อใดมีคำวิสามานยนาม

ก. ชวานากำลังดำนา	ข. ประเทศไทยอุดมสมบูรณ์
ค. นักเรียนกำลังไปโรงเรียน	ง. แม่ไปซื้อของที่ตลาด
5. ข้อใดใช้คำลักษณะนามไม่ถูกต้อง

ก. เลื่อย 2 ปืน	ข. พระภิกษุ 3 องค์
ค. ตักดา 3 ตัว	ง. วัด 1 วัด

แบบฝึกการฟังที่ 3

อ่าน : สัตหีบ เป็นอำเภอด้านใต้สุดของชลบุรี ห่างจากตัวเมืองตามถนนสุขุมวิทประมาณ 82 กิโลเมตร มีชายฝั่งทะเลงดงาม เป็นสถานที่พักผ่อนตากอากาศ ทิวทัศน์สวยงาม มีอ่าวงามๆ มีเกาะใหญ่น้อยหลายสิบเกาะสลับซับซ้อนอยู่กลางทะเล เห็นได้ยาก เกาะคราม เป็นเกาะใหญ่เกาะหนึ่ง เป็นที่เพาะพันธุ์เต่าตนุ บริเวณย่านการค้ามีอาคารพาณิชย์ บ้านเรือนคับคั่ง อาหารสมบูรณ์โดยเฉพาะอาหารทะเล ต่อจากตลาดออกเลียบตามฝั่งหาดทรายสวยงามทางด้านใต้เรียกว่าหาดดวงตาล เป็นที่ตากอากาศและเล่นน้ำทะเล

สัตหีบ เป็นที่ตั้งฐานทัพเรือไทยที่อ่าวตากันหรืออ่าวเตยงามมีต้นเตยต้นใหญ่ ๆ ทั่วไป สถานที่สร้างกองทัพเรือนี้ ชุมชนโครงกระดุกหัวกระโหลกมาก พร้อมทั้งหีบที่บรรจุทรัพย์สมบัติของโจรสลัดสมัยนั้นถึง 7 หีบ จึงได้ชื่อว่า สัตหีบมาจนทุกวันนี้ ในบริเวณฐานทัพเรือ มีภูเขาหลายลูก ลูกสูงสุดมีทางขึ้นขวานไปตามไหล่เขา จนถึงศาลเจ้าพ่อกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ประดิษฐาน พระรูปพลเรือเอก พระเจ้าบรมวงศ์เธอกรมหลวงชุมพรเขตอุดมศักดิ์ ผู้สร้างกองทัพเรือไทย ต่อขึ้นไปเล็กน้อยตรงยอดมีประการชื่อ ประภาคารเขตอุดมศักดิ์ อันเป็นเครื่องสังเกตสำหรับการเดินเรือ ต่อจากอำเภอสัตหีบไปทางตะวันออกเป็นฐานทัพอากาศ เรียกว่า "ฐานทัพอู่ตะเภา"

คำถาม

1. "สัตหีบ" มีความหมายอย่างไร

ก. หีบทรัพย์สมบัติ	ข. หีบโจรสลัด
ค. หีบเจ็ดใบ	ง. หีบทหารเรือ
2. ข้อใดไม่ใช่ลักษณะภูมิประเทศของอำเภอสัตหีบ

ก. มีภูเขาน้อย	ข. มีเกาะมาก
ค. มีหาดทรายสวยงาม	ง. มีอ่าวสวยงาม

แบบฝึกการฟังที่ 4

อ่าน : บุคคลครูอยู่ล้นท่วมทันเกล้า ที่ตัวเราได้ดีมีหลักมั่น
 ครูนั้นเทียวเคียวเข็ญไม่เว้นวัน ประศาสน์สรรพวิชาสาธยาย
 ประเดี้ยวตีเดี้ยวเอ็ดคำให้เข็ดขาม เดี้ยวอยู่ยามเย็นเฝ้ากลัวเสาทาย
 เห็นศิษย์ดีเรียนรู้ครูสบาย กอดรัดกายเข็นยอด้วยพอใจ

คำถาม

- บทกลอนนี้ควรตั้งชื่อว่าอะไร
 - ครูดี
 - เรื่องจ้าง
 - ครูตัวอย่าง
 - คุณของครู
- ครูที่ดีควรมีคุณสมบัติใดมากที่สุด
 - มีความรู้ดี
 - เอาใจใส่สั่งสอนให้ความรู้
 - คอยตักเตือนลงโทษเมื่อศิษย์ทำผิด
 - มีความประพฤติสุภาพเรียบร้อย
- ข้อความที่กล่าว "เดี้ยวอยู่ยามเย็นเฝ้ากลัวเสาทาย" มีความหมายอย่างไร
 - เป็นการเล่นสนุกอย่างหนึ่ง
 - เป็นการลงโทษในการทำความผิด
 - เป็นการฝึกฝนเฝ้ายามในวิชาลูกเสือ
 - เป็นการฝึกยืนเพื่อความอดทนในวิชาพลศึกษา
- ครูจะรู้สึกยินดีที่สุดเมื่อศิษย์เป็นอย่างไร
 - เรียนหนังสือเก่ง
 - เรียนจบและสอบไล่ได้
 - เรียนจบแล้วสอบเรียนต่อได้
 - ได้ทำงานที่ดีประสบความสำเร็จในชีวิต

แบบฝึกการฟังที่ 5

อ่าน : มอง เกาะแมวแล้วไม่คล้ายกลายเป็นหนู
 นัยน์ตาเราคนเดียวเจียวมาया
 ถ้าเป็นแมวจริงแล้วไม่แคแล้วเนา
 เสียง เบรียงบร้างบึงบึงดั่งลั่นใบ
 เห็นเกาะหมูเกาะขอเกาะจระเข้
 ส่วนทางซุกจุกเสมีดเขตกำบัง

พินิจดูให้เหมาะ เหมือนเกาะหมา
 หลายนัยน์ตาแล้วจะ เห็นเป็นอย่างไร
 ไซ้เป็นเป้ายิงครินด้วยปืนใหญ่
 ที่เบาใจเพราะ เป็นหินไม่กินที่ฟัง
 เอาหัวเห็ดออกไปนอกฝั่ง
 ช่วยประทั่งคลื่นลมระดมดา

คำถาม

- ข้อความนี้กล่าวถึง เกาะกี่เกาะ
 ก. 5 เกาะ ข. 6 เกาะ ค. 7 เกาะ ง. 8 เกาะ
- เหตุใดแมวจึงเนา
 ก. ถูกหมากัด ข. ถูกกระสุนปืนใหญ่
 ค. แพ้หนูซึ่งมีจำนวนมาก ง. เป็นธรรมชาติของสัตว์โลกที่ต้องตาย
- มีการยิงปืนใหญ่เพื่ออะไร
 ก. เพื่อซ้อมรบ ข. เพื่อบอกเวลา
 ค. เพื่อต่อสู้ข้าศึก ง. เพื่อทลายหินลงมาใช้ประโยชน์
- ข้อความที่ว่า "เอาหัวเห็ดออกไปนอกฝั่ง ส่วนทางซุกจุกเสมีดเขตกำบัง" เป็นลักษณะของ
 เกาะอะไร
 ก. เกาะหมา ข. เกาะแมว
 ค. เกาะหนู ง. เกาะจระเข้
- คำว่า "จุกเสมีด" คืออะไร
 ก. สัตว์ ข. ภูเขา ค. ต้นไม้ ง. เกาะ

แบบฝึกการฟังที่ 6

อ่าน : อินโดนีเซียเป็นประเทศเกาะ เช่นเดียวกับฟิลิปปินส์ ตั้งอยู่บนเขตนํ้าตื้นซุนดาและซาฮูล อยู่ระหว่างมหาสมุทรอินเดียและมหาสมุทรแปซิฟิก แต่ละเกาะในอินโดนีเซียเป็นดินแดนอันเกิดมาจากแผ่นดินไหวและภูเขาไฟระเบิดมาแต่ครั้งอดีต ดังนั้นจึงมีแนวภูเขาไฟอยู่บนเกาะเกือบทุกเกาะ เช่นทางตะวันตกของเกาะสุมาตรา อันเป็นเกาะใหญ่อยู่ใกล้แหลมมลายู จะมีแนวภูเขาไฟที่ดับสนิทแล้วเป็นแนวเหนือใต้ และมีแนวภูเขาไฟเป็นรอยทรุด รอยหักงอ รอยคดโค้งต่าง ๆ เหลือไว้ให้เป็นข้อสันนิษฐานว่า แผ่นดินส่วนนี้เป็นเปลือกโลก ส่วนที่เกิดใหม่ ที่เกาะชวาจะมีภูเขาไฟเป็นหย่อม และภูเขาไฟเป็นแนวยาวเหยียด จากตะวันออกมาทางตะวันตก ที่สำคัญได้แก่ภูเขาไฟครากะตัวซึ่งอยู่ในเกาะเล็กอยู่ระหว่างเกาะสุมาตรากับชวา

คำถาม

1. ประเทศอินโดนีเซีย ตั้งอยู่บริเวณใด
 - ก. ระหว่างมหาสมุทรอินเดีย กับมหาสมุทรแปซิฟิก
 - ข. ตอนใต้ของมหาสมุทรอินเดีย
 - ค. ตอนเหนือของมหาสมุทรแปซิฟิก
 - ง. ตอนเหนือของมหาสมุทรอินเดีย
2. ประเทศอะไรเป็นเกาะ เช่นเดียวกับประเทศอินโดนีเซีย

ก. ญี่ปุ่น	ข. ฟิลิปปินส์
ค. อังกฤษ	ง. สิงคโปร์
3. ประเทศอินโดนีเซียมีลักษณะภูมิประเทศเป็นอย่างไร

ก. มีภูเขาอยู่บนเกาะ เกือบทุกเกาะ	ข. เป็นเกาะที่อุดมสมบูรณ์
ค. เป็นแผ่นดินที่เกิดใหม่	ง. มีภูเขาไฟอยู่บนเกาะ เกือบทุกเกาะ

แบบฝึกการฟังที่ 7

เพลง : คำ "บุพบท" คือคำนำหน้า "นาม" หรือหน้า "สรรพนาม"
 เพื่อบอกตำแหน่งของคำเหล่านั้น เช่น " นกเกาะอยู่บนกิ่งไม้"
 หรือ " แมวอยู่ใต้เก้าอี้" คำว่า "บน" หรือ "ใต้" นี้
 เป็นคำบุพบทเอย

คำถาม

1. คำบุพบท คืออะไร
 - ก. คำนำหน้าคำกริยา
 - ข. คำนำหน้าคำนาม หรือคำสรรพนาม
 - ค. คำตามหลังคำกริยา
 - ง. คำตามหลังคำนามหรือสรรพนาม
2. คำ "ใกล้" ในข้อความใดเป็นคำบุพบท
 - ก. เดินใกล้แค่นี้
 - ข. ใกล้หรือไกลก็ไปได้
 - ค. ไปทางไหนจึงจะใกล้
 - ง. บ้านของฉันอยู่ใกล้โรงเรียน
3. คำ "กับ" ในข้อความใดเป็นคำบุพบท
 - ก. แม่ไปซื้อกับข้าว
 - ข. หนูติดกับเสี้ยนแล้ว
 - ค. แม่กับฉันไปตลาด
 - ง. ฉันไปตลาดกับแม่
4. ข้อความใดมีคำบุพบท
 - ก. บ้านบังอรอยู่ทางทิศใต้
 - ข. พี่กำลังอ่านหนังสืออยู่ข้างบน
 - ค. โรงเรียนอยู่ริมทาง
 - ง. เพื่อนฉันเป็นคนภาคเหนือ

แบบฝึกการฟังที่ 8

เพลง : คำวิเศษณ์ ตามหลักภาษาไทย
 เป็นคำประกอบบวชให้เนื้อความนั้นแปลกออกไป
 " ช้า เร็ว สูง ต่ำ ขาว ดำ ดี ชั่ว " นั้นใช้
 ยังมีคำอีกมากมาย เล่าเรียนไปเข้าใจได้ดี
 คำวิเศษณ์ เราใช้ขยายนาม
 ขยายสรรพนาม ขยายกริยาก็มากมี
 ขยายวิเศษณ์ ให้ข้อความแจ่มแจ้งดี
 ภาษาไทยของเรา มีของดีอยู่มากมาย

คำถาม

- คำวิเศษณ์ ทำหน้าที่ขยายคำอะไร

ก. นาม สรรพนาม และกริยา	ข. นาม สรรพนาม และวิเศษณ์
ค. นาม สรรพนาม และบุพบท	ง. นาม สรรพนาม กริยา และบุพบท
- ข้อความใดมีคำวิเศษณ์

ก. เขาพูดกับฉัน	ข. เขาพูดเพราะมาก
ค. เขาวាយน้ำไม่เป็น	ง. เขาชอบอ่านหนังสือ
- ข้อความใดมีคำวิเศษณ์บอกอาการ

ก. ดอกไม้สีสวย	ข. ของดีมีน้อย
ค. เต่าใหญ่คลานช้า	ง. พริกมีรสเผ็ดจัด
- ข้อความใดมีคำวิเศษณ์บอกสถานที่

ก. คนใจกล้าดีกว่าคนใจกล	ข. นักเขียนเขียนสอได้ดีที่หนึ่ง
ค. ฝนตกหนักมาก	ง. หนังสือเล่มนี้น่าอ่านมาก

แบบฝึกการฟังที่ 9

อ่าน : เรื่องเจ้าผู้ครองนครนี้เป็นเรื่องในระบบเดิม คือเมื่อพระเจ้ากรุงธนบุรีทรงรวบรวมหัวเมืองฝ่ายเหนือเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทย ได้ทรงแต่งตั้งให้เจ้านายฝ่ายเหนือมีอำนาจปกครองบ้านเมืองเดิมของตนต่อไป เมื่อเกิดมีระบบมณฑลเทศาภิบาลขึ้นในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวก็ได้มีการจัดข้าหลวงไปประจำมณฑลและประจำเมืองทั่วราชอาณาจักร รวมทั้งเมืองที่มีเจ้าครองนครอยู่แล้ว ถือว่าข้าหลวงเป็นผู้ไปดูแลบ้านเมืองต่างพระเนตรพระกรรณ

คำถาม

1. ตำแหน่งหัวหน้าปกครองเมืองประเทศราชเรียกว่าอะไร
 - ก. เจ้านคร
 - ข. เจ้าหลวง
 - ค. เจ้าเมือง
 - ง. ข้าหลวง
2. ตำแหน่งหัวหน้าปกครองประเทศราชแต่งตั้งจากบุคคลประเภทใด
 - ก. เจ้านายที่เป็นเชื้อสายของเจ้าผู้ครองนครเมืองนั้น ๆ
 - ข. ข้าราชการที่เป็นชาวเมืองนั้น ๆ
 - ค. เจ้านายจากกรุงเทพฯ
 - ง. ข้อ ก. หรือ ค.
3. หัวเมืองฝ่ายเหนือซึ่งเคยเป็นประเทศราชมาก่อน เข้ามารวมอยู่ในราชอาณาจักรโดยตรงตั้งแต่สมัยใด
 - ก. สมเด็จพระนารายณ์มหาราช
 - ข. สมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช
 - ค. พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
 - ง. พระบาทสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช

4. รัชกาลที่ 5 ทรงจัดการปกครองหัวเมืองที่มีเจ้าผู้ครองนครอยู่แล้วอย่างไร
- ก. เปลี่ยนตำแหน่งหัวหน้าปกครอง เป็นเจ้าเมือง
 - ข. เปลี่ยนตำแหน่งหัวหน้าปกครอง เป็นเจ้าหลวง
 - ค. เปลี่ยนตำแหน่งหัวหน้าปกครอง เป็นข้าหลวง
 - ง. คงตำแหน่งหัวหน้าปกครอง เดิมไว้และ เพิ่มตำแหน่งข้าหลวงขึ้น
5. ตำแหน่งข้าหลวงมีหน้าที่อะไร
- ก. เป็นผู้บังคับบัญชาหัวหน้าปกครองมณฑลและ เมืองทั่วราชอาณาจักร
 - ข. เป็นผู้บังคับบัญชาหัวหน้าปกครองมณฑลและ เมืองที่เคยเป็นประเทศราช
 - ค. เป็นที่ปรึกษาของหัวหน้าปกครองมณฑลและ เมืองทั่วราชอาณาจักร
 - ง. เป็นที่ปรึกษาของหัวหน้าปกครองมณฑลและ เมืองที่เคยเป็นประเทศราช

แบบฝึกการฟังที่ 10

อ่าน : สิ่งสวยงามตามธรรมชาติ เป็นทรัพยากรที่มีค่าอย่างยิ่ง เป็นสิ่งที่ให้ความสุขแก่คนที่ต้องการพักผ่อนหย่อนใจ ได้เปลี่ยนบรรยากาศจากงานที่คร่ำเคร่ง หรือสภาพที่วุ่นวายในบ้านเมืองมาอยู่ในที่แวดล้อมด้วยธรรมชาติ เป็นความสุขอีกแบบหนึ่งซึ่งยากจะหาสิ่งเสมอเหมือนได้

น้ำตก ถ้ำ หาดทราย ป่า แหล่งน้ำ ลำธาร และทัศนียภาพที่งดงาม เป็นทรัพยากรธรรมชาติที่ควรสงวนรักษาไว้เป็นสาธารณสมบัติ และเป็นของชาติเพื่อให้ทุกคนมีสิทธิได้ใช้เป็นที่พักผ่อนหาความสุข

ในปัจจุบันรัฐและเทศบาลต่างๆ ได้สร้างสวนพฤกษชาติ เพื่อรวบรวมพันธุ์ไม้ ในท้องถิ่น หรือในประเทศไว้ให้ประชาชน ได้ศึกษาหาความรู้ทางธรรมชาติ ได้สร้างสวนสาธารณะไว้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในยามว่างในสวนสาธารณะมักมีอนุสาวรีย์อยู่ด้วยและทุกแห่งย่อมมีสิ่งที่เป็นสาธารณสมบัติ เช่น ถนนหนทาง ลี้มและสิ่งต่างๆ ที่จะให้ความสุข และความสะอาดสบายนานาประการ ของเหล่านี้เป็นสาธารณสมบัติและเป็นทรัพยากรที่ประชาชนทั่วไปควรช่วยกันสงวนรักษาด้วย ถึงแม้จะมีใช้ทรัพยากรธรรมชาติ การสงวนทรัพยากรที่กล่าวนี้คือ ทุกคนควรจะให้ความร่วมมือปฏิบัติตามข้อห้ามที่สถานที่ต่างๆ มีไว้ ไม่ควรทำเอาแต่ได้ทำให้ทรัพยากรต่างๆ สูญค่าหรือเสื่อมค่า เช่น จกฉายเอาไปเป็นของตน ขีดเขียนหรือทิ้งสิ่งปฏิกูลทำให้สถานที่สกปรก ทิ้งถอนต้นไม้ หรือเก็บดอกไม้ทำให้เสียความเป็นระเบียบ หรือความงดงาม ควรจะเคารพหรือเกรงใจในสิทธิของผู้อื่น ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อื่นหรือคนรุ่นหลัง ๆ ได้รับความสุขจากทรัพยากรต่างๆ เหล่านี้ด้วย

คำถาม

1. สิ่งสวยงามตามธรรมชาติจัดเป็นจำพวกใด

ก. ศิลปะ	ข. สาธารณสมบัติ
ค. ทรัพยากรทั่วไป	ง. ทรัพยากรธรรมชาติ
2. สิ่งสวยงามตามธรรมชาติมีประโยชน์อย่างไร

ก. เป็นบ่อเกิดแห่งทรัพยากรสิ้น	ข. ทำให้เกิดความสุขทางใจ
ค. ทำให้เกิดอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ง. ให้ความสะดวกสบายแก่การครองชีพ
3. สาธารณสมบัติคืออะไร

ก. ทรัพยากรของประชาชน
ข. สิ่งสวยงามตามธรรมชาติ
ค. ทรัพยากรธรรมชาติทั่วไป
ง. ถาวรวัตถุที่ประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน
4. วิธีใดเป็นการสงวนทรัพยากรของชาติประการสำคัญที่สุด

ก. ไม้ใช้ทรัพยากรนั้น ๆ
ข. พยายามสร้างทรัพยากรเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ
ค. พยายามใช้ทรัพยากรนั้น ๆ แต่น้อยที่สุด
ง. พยายามใช้ทรัพยากรโดยมิให้สูญค่าหรือเสื่อมค่า

แบบฝึกการฟังที่ 11

พูด : การขอร้องและการให้โทษเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหากไม่มีการขอร้องและการให้โทษแล้ว จะก่อให้เกิดความวิวาทบาดหมางแตกความสามัคคี เรื่องเล็กจะกลายเป็นเรื่องใหญ่ เป็นผลเสียหายทั้งแก่ส่วนตัว สังคมและประเทศชาติ การขอร้องเป็นการสำนึกในความผิด ล่วงเกิน และร้องขอความเห็นใจ ทำให้ผู้ล่วงเกินเห็นเจตนาดีภายในและโกรธไม่ลง การให้โทษเป็นการรับรู้และการแสดงออก ซึ่งความเห็นอกเห็นใจ ให้ฝ่ายที่ผิดพลาดล่วงเกิน คลายความวิตกกังวล เบาอกเบาใจ ทำให้เกิดความสบายใจด้วยกันทั้งสองฝ่าย

คำถาม

1. "บาดหมาง" มีความหมายตรงกับข้อใด
 - ก. ผิดใจกัน
 - ข. ล่วงเกิน
 - ค. ระวังซึ่งกันและกัน
 - ง. พุดจาเสียดสีกัน
2. การให้โทษจะเกิดขึ้นเมื่อใด
 - ก. เมื่อผู้ถูกล่วงเกินโกรธไม่ลง
 - ข. เมื่อสองฝ่ายเกิดความสบายใจ
 - ค. เมื่อผู้ล่วงเกินคลายวิตกกังวล
 - ง. เมื่อผู้ถูกล่วงเกินเกิดความเห็นใจ

3. การขอภัยมีประโยชน์อย่างไร
 - ก. ทำให้เกิดความสามัคคี
 - ข. ทำให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน
 - ค. ทำให้เรื่องเล็กมักกลายเป็นเรื่องใหญ่
 - ง. ทำให้มีการให้อภัยตามมา
4. การให้อภัยตรงกับสำนวนไทยอย่างไร
 - ก. ไม้เป็นโรล้มีเสียเกิด
 - ข. พุดไปสองโพเบื้อ นึ่งเสียคำสิงทอง
 - ค. เวย่อมระงับด้วยการไม้องเวร
 - ง. หันหน้าเข้าวัด
5. ความวิตกกังวล หมายถึงข้อใด
 - ก. ความสับสน
 - ข. ความทุกข์
 - ค. ความคิด
 - ง. การรอคอย

แบบฝึกการฟังที่ 12

ครูเล่า : นกกระจาบฝูงใหญ่อาศัยอยู่ในกลางป่า วันหนึ่งนกกระจาบฝูงนั้นได้ไปหากินที่ท้องนาแห่งหนึ่ง เข้าไปติดตาข่ายที่นายพรานขึงดักเอาไว้ พอตายยับลง ไบมันก็ตกใจบินหนีขึ้นไปพร้อมกับฝูง พวเขาตาข่ายขึ้นไปได้ จึงรอดตาย เมื่อกลับไปยังป่าแล้วต่างก็ตั้งปัญหาถามกันว่า ที่พวกตนพ้นอันตรายมาได้นี้ เพราะใคร.... ต่างก็ถกเถียงกันว่าตนมีกำลังสามารถยกตาข่ายได้ จนเกิดการวิวาทกัน

วันหนึ่งนกกระจาบฝูงนี้ออกไปเที่ยวหากิน และไปติดตาข่ายอีก ครั้งนี้ไม่พร้อมใจกัน ต่างฝ่ายต่างก็เถียงกันอยู่ว่า ใครเคยยกตาข่ายได้ก็ยกขึ้นซิ ต่างตัวต่างก็ถือดีไม่ยอมกัน พอดีนายพรานนกมาพบเข้าจึงรวบตาข่ายเอานกเหล่านั้นไปฆ่าหมด

คำถาม

1. นิทานเรื่องนี้ควรจะตั้งชื่อเรื่องว่าอย่างไร
 - ก. นกกระจาบอวดเก่ง
 - ข. นายพรานเจ้าเล่ห์
 - ค. นายพรานผู้โหดดี
 - ง. นกกระจาบจอมพลัง
2. จากเรื่องพรานนกจับนกไปเพื่ออะไร
 - ก. ขาย
 - ข. เลี้ยง
 - ค. เป็นอาหาร
 - ง. ฆ่าทิ้ง

3. นกกระจาบท้งผู้ต้องตายเพราะสาเหตุใด
 - ก. นกกระจาบทหมดแรง
 - ข. เกิดการวิวาทกัน
 - ค. ออกมาหากินอาหารที่ท้องนา
 - ง. ต่างอวดดีว่ามีกำลังมาก
4. นิทานเรื่องนี้ตรงกับสำนวนใด
 - ก. คนเดียวหัวหาย สองคนเพื่อนตาย
 - ข. สามัคคีคือพลัง
 - ค. มือไม่พาย เอาเท้าราน้ำ
 - ง. หัวเดียวกระเทียมลีบ
5. นกกระจาบทติดตามนายพรานที่ไหน
 - ก. ไร่
 - ข. ป่า
 - ค. ท้องนา
 - ง. บ้านนายพราน

แบบฝึกการฟังที่ 13

อ่าน :	นกเขาเห็นเมดน้อย	ตกน้ำลอยตามสายธาร
	มีจิตคิดสงสาร	อยากให้เห็นชีวิตมัน
	จึงคาบเอาใบหญ้า	ทิ้งลงมาให้เกาะพลัน
	มดพลอครอควัน	เพราะนกนั้นคิดปราณี
	วันหนึ่งมดเห็นพราน	จะสังหารซึ่งชีวิต
	ยกปืนเล็งไปที่	ตัวนกเขาเป็นเข้าหมาย
	จึงก๊กลงตรงเท้า	พรานหยุดเกานกรอดตาย
	"ทำดีไม่สูญหาย	ผลความชอบตอบสนอง"

คำถาม

- จากคำประพันธ์นี้ควรตั้งชื่อว่าอะไร
 - ที่เขาที่เรา
 - เราบ้างเขาบ้าง
 - ผลบุญตอบสนอง
 - ทำดีได้ดี
- ข้อความที่ว่า "อยากให้เห็นชีวิตมัน" หมายความว่าอย่างไร
 - ยอมตายแทน
 - ช่วยชีวิตไว้
 - อุทิศชีวิตให้เป็นทาน
 - ให้สิ่งของช่วยเหลือชีวิต
- การกระทำของมดนั้นตรงกับข้อความใด
 - ช่วยเหลือกัน
 - กตัญญูรู้คุณ
 - ช่วยชีวิตผู้อื่นแอกว่า
 - มีใจเมตตากรุณา
- เหตุการณ์ใดเกิดขึ้นก่อน
 - มดก๊ตเท้านายพราน
 - นายพรานจะยิงนก
 - มดตกน้ำ
 - นกคาบใบหญ้าทิ้งลงน้ำ

แบบฝึกการฟังที่ 14

พูด : เกือบหกเดือนของการบริหารงาน รัฐบาลได้พยายามเช่นบ้านเมืองให้ดำเนินไปอย่างคลอเคลียคั้ง จากวันนั้นจนถึงวันนี้ ถึงแม้จะมีติดขัดบ้างก็เป็นเรื่องของความจำเป็นโดยเฉพาะในปัญหาทาง เศรษฐกิจซึ่ง เมื่อเกิดขึ้นก็จะกระทบโดยตรงต่อประชาชน เสียงสะท้อนต่อปัญหาจึงมาเร็วกว่าเรื่องอื่น หน้าที่ของรัฐบาลคือ ต้องใช้เวลาอันรวดเร็วเท่า ๆ กันชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจก็จะได้รับความร่วมมือมากกว่าที่เป็นอยู่ เมื่อประชาชนไม่เข้าใจแทนที่รัฐบาลจะรับฟัง น่าจะยกกำแพงหรือรั้วกันออกมา แล้วพูดจากันแบบ "จับเข่า" กลับยังได้รับความเข้าใจปัญหามากขึ้นอีก เรื่องจึงซับซ้อนบานปลายหนักเข้าไปใหญ่

คำถาม

1. ข้อความนี้กล่าวถึงปัญหาเรื่องใด
 - ก. เศรษฐกิจ
 - ข. การเมือง
 - ค. การเกษตร
 - ง. การลงทุน
2. ข้อความนี้เสนอแนะให้รัฐบาลทำอะไร
 - ก. เปิดเผยการบริหารงาน
 - ข. ปรับปรุงงานที่กระทำอยู่ให้ดีขึ้น
 - ค. ช่วยเหลือประชาชน
 - ง. ชี้แจงให้ประชาชนเข้าใจโดยเร็วเมื่อเกิดปัญหาขึ้น

3. "กำแพงรั้วกัน" หมายถึงอะไร
- ก. รัฐบาล
 - ข. ประชาชน
 - ค. ความไม่เข้าใจกัน
 - ง. การป้องกัน
4. การพูดแบบ "จับเข้า" หมายถึงการพูดแบบใด
- ก. พูดเท็จ
 - ข. พูดล้อเลียน
 - ค. พูดแบบเปิดเผย
 - ง. พูดอย่าง เป็นกันเอง
5. "บานปลาย" หมายความว่าอย่างไร
- ก. กว้างขวาง
 - ข. เรื่องสำคัญ
 - ค. ได้เนื้อความมาก
 - ง. เรื่องเล็กเป็นเรื่องใหญ่

แบบฝึกการฟังที่ 15

พูด : ในการพูด ส่วนใหญ่ไม่ได้ใช้เสียงพูดเพียงอย่างเดียว เราอาจใช้ท่าทางการแสดง สีสหน้า การเคลื่อนไหวอวัยวะต่าง ๆ ประกอบด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การสื่อสารของเราชัดเจน ขึ้น คนแต่ละชาติแต่ละกลุ่มใช้สิ่งเหล่านี้แตกต่างกันตามข้อตกลงของคนสำหรับคนไทยเรา ใช้พยักหน้าเมื่อเรายอมรับ เราใช้การสั่นศีรษะ เมื่อเราปฏิเสธ เราปรบมือแสดงความ ตีใจ เรายกคิ้วลื้มตาเมื่อเราตกใจ หรือล้อเลียน ฯลฯ

คำถาม

1. การพูดคืออย่างไร
 - ก. เสียงทั่วไป
 - ข. เสียงของสิ่งที่มีชีวิต
 - ค. เสียงที่สื่อความหมายระหว่างมนุษย์
 - ง. เสียงและท่าทางที่ใช้ประกอบการสื่อความหมายระหว่างมนุษย์
2. ข้อใดเป็นการใช้อวัยวะประกอบการพูดจากที่ถูกต้อง
 - ก. นั่งพยักหน้าตลอดเวลา
 - ข. แดงพยักหน้าเมื่อเพื่อนสะกิดให้ลงรถ
 - ค. ขาวพยักหน้าเมื่อดูภาพในหนังสือนิตยสาร
 - ง. วาวพยักหน้าเมื่อเห็นสุนัขกำลังกัดกัน
3. อวัยวะใดที่พูดจะใช้ประกอบการพูดน้อยที่สุด

ก. สีหน้า	ข. ศีรษะ
ค. มือ	ง. ดวงตา
4. ข้อความนี้ผู้เขียนมีความมุ่งหมายอย่างไร

ก. ให้ความรู้	ข. ให้ข้อคิด
ค. ให้ความแนะนำ	ง. ให้เห็นศิลปะความงาม

แบบฝึกการฟังที่ 16

พูด : หนึ่งการที่จะแบ่งทรัพย์สินเก็บไว้เป็นทุนก็ไม่เป็นการยากลำบากอะไรเลย ไม่ต้องการความคิด ต้องการแต่ความร่วมมือกันให้ใช้ที่ควรใช้ และ เก็บที่ควรเก็บเท่านั้น ถ้าได้ลงมือเก็บสักสองสามเดือนแล้วความเคยชินก็จะเกิดขึ้นในตน ภายหลังก็จะเก็บได้โดยสะดวก ไม่ต้องฝ่าฝืนความทะยานอยากมากนัก เพราะฉะนั้นขออย่ามีผู้ที่กล่าวว่า "จะเก็บไม่ได้" เป็นอันขาด สิ่งสำคัญในการเก็บเงินไว้เป็นทุนนั้นก็คือให้ "ลงมือเก็บ" ในทันทีทันใดเท่านั้น ถ้าบุคคลผู้ใดปราศจากความมั่งคั่งได้มาเท่าใดก็ใช้ไปจนหมดสิ้น ผู้นั้นจะไม่ได้กระทำการของดีในทางก่อสร้างกุศล และบำเพ็ญบุญในปัจจุบันชาติโดยเต็ม จะไม่ได้เป็นผู้ที่มีกำลังอุดหนุนเพื่อนมนุษย์ทั่วไป และ เมื่อมีบุตรก็จะไม่สามารถให้วิชาตามสมควร

คำถาม

1. ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

ก. ขอร้อง	ข. แนะนำ
ค. ชี้แจง	ง. สั่งสอน
2. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด

ก. บทสนทนา	ข. คำบรรยาย
ค. บทความ	ง. ปาฐกถา
3. คำว่า "มั่งคั่ง" มีความหมายว่าอย่างไร

ก. ได้มากจ่ายแต่น้อย	ข. มีเท่าไรใช้เท่านั้น
ค. รู้จักใช้รู้จักเก็บ	ง. มีเท่าไรเก็บให้หมด
4. จากข้อความนี้ให้ข้อคิดในเรื่องใด

ก. การรู้จักประมาณตน	ข. การใช้จ่าย
ค. การอดออม	ง. การทำบุญ

แบบทดสอบการฟัง
สำหรับกรรมการคุมสอบ

คำชี้แจง ให้นักเรียนฟัง เนื้อเรื่องจากแถบบันทึกเสียงแล้วตอบคำถามลงในกระดาษคำตอบที่แจก
ให้โดยยี่หัดฟังเพียงครั้งเดียว เมื่อจบคำถามทั้ง 40 ข้อ แล้วให้เก็บกระดาษคำตอบจาก
นักเรียนทันที

ข้อความจากแถบบันทึกเสียง

นักเรียนฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 - 2

" มันจะแต่งไปเอาใครกันนะ ช่างชกย้ายแล้วนะ แต่จะซื้อข้าวกิน ซื้อขนมให้ลูกก็ยังไมพอ
อยู่แล้ว เงินชาก็หาคนเดียว ลูกเค้าไม่ต้องเหลียวแลทะเล "

คำถาม

1. ผู้พูดเป็นคนเช่นไร	2. ผู้พูดกำลังพูดถึงใคร
ก. คนพูดตรงๆ	ก. เมีย
ข. รักลูกรักเมีย	ข. พี่สาว
ค. ชยันท่ามาหากิน	ค. น้องสาว
ง. กระเหม็ดกระแหม่	ง. ลูกสาว

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3 - 4

" คนมาจากบ้านนอกพกน้ำใจไมตรีมาเต็มเปี่ยม ผิดกับคนในเมืองหลวง แต่ละคนพกเอา
ความแห้งแล้งน้ำใจไว้เป็นสมบัติ ผมจึงคิดว่าใครก็ตามจะเป็นคนเต็มคนได้ขึ้นอยู่กับน้ำใจของ
แต่ละคน "

คำถาม

3. จากข้อความนี้คุณค่าของคนขึ้นอยู่กับอะไร
- ความขยันขันแข็ง
 - ความซื่อสัตย์สุจริต
 - ความสุภาพเรียบร้อย
 - ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่
4. ข้อความนี้ตำหนิคนเมืองหลวงเป็นใคร
- เห็นแก่ตัว
 - กลับกลอก
 - ไม่ซื่อสัตย์
 - ชอบเหยียดหยาม

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 5 - 7

" เดินระวังดี ๆ นะ อย่าเผลอเป็นอันขาด.....อ้าว ดูซิ สะดุดก้อนหินจนได้ "

คำถาม

5. เหตุการณ์ไม่น่าจะเกิดขึ้นที่ใด
- ในป่า
 - บนเขา
 - กลางทุ่ง
 - ชายหาด
7. คำอุทานในข้อความนี้คือคำใด
- อ้าว
 - ดูซิ
 - ระวัง
 - อย่าเป็นอันขาด...
6. "อย่าเผลอเป็นอันขาด" มีความหมายอย่างไร
- อย่าประมาท
 - อย่าพลาดพลั้ง
 - อย่าหลงลืม
 - อย่าตกใจ

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 9

ตุน : ลุงบอกว่ากลองเป็นเครื่องดนตรีนะ

ติก : กลองยาวใช้ไหม

ตุน : กลองไทยนะซี มี 3 ใบ ในสมัยก่อนเรียกว่า ย้าพระสุริยศรี อัคคีพินาศ พิฆาตไพรี

ติก : ไหนขอจดบ้างซี

คำถาม

8. บุคคลในเรื่องมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
- ก. พี่กับน้อง
ข. ครูกับศิษย์
ค. ลูกกับหลาน
ง. เพื่อนกับเพื่อน
9. จากเรื่องนี้ ตึก เป็นคนอย่างไร
- ก. กระตือรือร้น
ข. เอาจริง เอาจัง
ค. อยากรู้้อยากเห็น
ง. ชอบจดชอบจำ

ทั้งข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 - 11

" จู๊ จู๊ ... ปรตออย่าให้เสียงของท่าน ทำลายสมาธิผู้อ่านหนังสือ "

คำถาม

10. สถานที่ดังกล่าวควรอยู่ในสภาพใด
- ก. เงียบสงบ
ข. แคร่ง แครียด
ค. อึกทักุ่นวาย
ง. มีเสียงกระซิบเบาๆ
11. ข้อความนี้ผู้พูดมีจุดมุ่งหมายอย่างไร
- ก. ชี้แจง
ข. แนะนำ
ค. สั่งสอน
ง. ขอร้อง

ทั้งข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 12 - 14

" เนื้อสมันตัวหนึ่งถูกนายพรานไล่ตามทำร้าย จนตัวเข้าจะหนีต่อไปไม่รอดจึงบอาคัยพุ่มไม้แห่งหนึ่ง เป็นที่กำบังร่าง และพ้นจากสายตาของนายพรานได้ โดยนายพรานมองไม่เห็น มุ่งตามไปเสียทางอื่น เนื้อสมันเกิดความชะล่าใจคิดว่าพ้นภัยแล้ว จึงตะ แล็มกินใบไม้ที่เป็นพุ่มนั้น จนพุ่มไม้หายทึบมองเห็นตัวได้ทันที พอดีนายพรานย้อนกลับมาทางเก่าจึงมองเห็น และสุดท้ายเนื้อสมันตัวนั้นจะหนีพ้นได้ จึงถูกนายพรานยิงด้วยธนูล้มลงถึงแก่ความตาย "

คำถาม

12. เรื่องนี้ให้คิดอะไร
- ก. โทษของความสะเพร่า
 - ข. โทษของการทำลายสิ่งมีพระคุณ
 - ค. การฆ่าสัตว์เป็นบาป
 - ง. โทษของการเห็นแก่กิน
13. นายพรานมีอาชีพอะไร
- ก. ล่าสัตว์ไปขาย
 - ข. จับสัตว์ไปเป็นอาหาร
 - ค. ฆ่าสัตว์
 - ง. เลี้ยงสัตว์
14. สถานที่ที่ตำมาหากินของนายพรานอยู่ที่ไหน
- ก. ในสวน
 - ข. ในหมู่บ้าน
 - ค. ในเมือง
 - ง. ในป่า

ทั้งข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 15 - 19

" ในรอบสัปดาห์นี้ สุขภาพของคุณไม่ค่อยปกติ อารมณ์ของคุณก็จะพลอยไม่ปกติ ตามร่างกายไปด้วย และมักจะแสดงออกทางวาจา การงานของคุณจึงต้องระมัดระวังด้านโรษฐภัย การใช้สมองพลิกแพลง ในช่วงนี้จะช่วยผลักดันงานให้ก้าวหน้าได้ ทางด้านการเงินยังไม่เดือดร้อน อาจมีโชคดีทางด้านที่อยู่บ้าง แต่ต้องระมัดระวังมิตรสหายจะแยกคุณนี้ห่างจากคนรัก การลงทุนค่อนข้างจะเสี่ยง โดยเฉพาะการร่วมหุ้นกับผู้อ่อนวัยกว่า และไม่ควรเชื่อข่าวลือ "

คำถาม

15. ในสัปดาห์นี้ "คุณ" จะมีอารมณ์อย่างไร
- ก. ดี
 - ข. เศร้า
 - ค. หงุดหงิด
 - ง. อารมณ์ขัน
16. จากข้อความ จะสังเกตอารมณ์ได้จากอะไร
- ก. การพูด
 - ข. การทำงาน
 - ค. ทางสีหน้า
 - ง. การกระทำ

17. คำว่า "โศษรภัย" หมายถึงภัยที่เกิดจากอะไร
- การพูด
 - ความคิด
 - การกระทำ
 - การแสดงออก
18. "คุณ" อาจมีความสำเร็จทางด้านใด
- สุขภาพ
 - การคบมิตร
 - การเงิน
 - การร่วมหุ้น
19. จากข้อความ "คุณ" ต้องระมัดระวังด้านใดมากที่สุด
- สุขภาพ
 - การคบมิตร
 - การเงิน
 - การร่วมหุ้น

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 20 - 22

นั้ม : นั้มชอบอาจารย์พิภพเพราะอาจารย์สอนดีจังเลย อาจารย์มีเรื่องตลกมาเล่าให้ฟังบ่อย ๆ

ต้อย : ต้อยไม่เห็นชอบเลย ตลกก็จริงแต่ชอบพูดนอกเรื่อง

นั้ม : ดีที่ต้อย นั้มชอบ เพราะชั่วโมงนี้นั้มไม่ว่างนอนเลย

ต้อย : แต่ต้อยชอบเรียนชั่วโมงที่จะถึงนี้มากกว่า เพราะอาจารย์สอนได้เนื้อหาดี

คำถาม

20. คู่สนทนากำลังอยู่ในสถานที่ใด
- บ้าน
 - โรงเรียน
 - โรงภาพยนตร์
 - บนรถประจำทาง
21. หลังจากสนทนาแล้ว คู่สนทนาจะทำอะไร
- ไปโรงเรียน
 - ดูภาพยนตร์
 - เรียนหนังสือ
 - เดินทางกลับบ้าน

22. จากบทสนทนาด้วยเป็นคนอย่างไร

- ก. คนตรง
- ข. ไม่มีเหตุผล
- ค. ไม่มีอารมณ์ขัน
- ง. เอาจริงเอาจังในการเรียน

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 23 - 24

" านแถบหมู่บ้านประมงทางด้านอ่างศิลา จังหวัดชลบุรี มีพิธีกรรมอย่างหนึ่งซึ่งสืบทอดกันมาแต่โบราณ นั่นคือ ในทุกวันขึ้น 6 ค่ำ เดือน 6 ของทุกปี จะมีการนำเอาอาหารต่างๆ มาวางไว้ที่ชายทะเล เพื่อเรียกหัววิญญาณของผู้ที่ล่วงลับ หรือญาติพี่น้อง ที่ชาวประมงได้เสียชีวิตไปบนทะเล ขึ้นมารับประทานอาหารดังกล่าว และหลังจากนั้นเมื่อตกเย็น บรรดาผู้ที่นำอาหารเหล่านั้นมาก็เริ่มจับกลุ่มรับประทานอาหารที่เช่นไหว้ ร่วมกัน โดยมีข้อแม้ที่ว่าอาหารทุกชนิดที่เหลือจะนำกลับไปไม่ได้จะต้องทิ้ง เอาไว้บริเวณชายหาดหรือในทะเลแห่งนี้ "

คำถาม

23. เวลาที่ชาวบ้านนำเอาอาหารมา
เช่นไหว้วิญญาณน่าจะ เป็นเวลาใด
- ก. เช้า
 - ข. เย็น
 - ค. ค่ำ
 - ง. กลางคืน

24. ข้อความนี้แสดงให้เห็นถึง เรื่องใด

- ก. อาชีพของชาวบ้าน
- ข. การรับประทานอาหารของชาวบ้าน
- ค. พิธีกรรมที่ชาวบ้านจัดขึ้นเป็นประจำ
- ง. พิธีกรรมของชาวบ้านที่จัดขึ้นนาน ๆ ครั้ง

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 25 - 27

" ก้อย่าเล่นสกรกซิคะ กิ่งจะไปไหนจ๊ะ เอรอกของเขาคืนมา ก้อย่าเอามือไปป้ายดาชิ เดี่ยวตาเจ็บหรือก เก่นนอนกับพี่อย่างนั้นไม่ได้นะคะ ใก่หนึ่งนึ่งๆ ออย่าชน เอ้าทุกคนนึ่งให้เรียบร้อยแล้วฟังทางนี้ อีสักครู่คุณพ่อจะมารับ. ไชโย..แล้วอย่าลืมการบ้านนะคะ. ค่ะ..ครับ"

คำถาม

25. ผู้พูดเป็นใคร

- ก. ครู
- ข. แม่
- ค. แม่บ้าน
- ง. พี่เลี้ยง

27. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

- ก. บ้าน
- ข. หอพัก
- ค. โรงเรียน
- ง. สถานสงเคราะห์

26. จากข้อความที่ได้ฟังนี้ ผู้พูดเป็นคนอย่างไร

- ก. ใจเย็น
- ข. เข้มแข็ง
- ค. เรียบร้อย
- ง. จู้จี้

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 28 - 29

" นี่เธอสาบานได้ไหมว่าจานเหล่านี้ ใส่อาหารที่เธอกินลงไปในห้องแล้วจะทำให้เธอพอม เธอเคยบ่นว่าลงพุงอยากจะลด กินอย่างนี้จะลดได้อย่างไร ทีหลังอย่าบ่นให้ดิ้นน็อกนะ เรียบร้อย แล้วรีบขึ้นไปพบผู้อำนวยการเลยนะ "

คำถาม

28. "ลงพุง" คือลักษณะอย่างไร

- ก. อ้วน
- ข. รูปร่างใหญ่
- ค. มีน้ำหนักมาก
- ง. มีหน้าท้องใหญ่

29. เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นที่ใด

- ก. บ้าน
- ข. โรงแรม
- ค. โรงเรียน
- ง. ธนาคาร

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 30 - 32

" จั๊บลาน้ำแห้งต้องรอบคอบ งูเห่าชอบลงมานอนกินปลาน้ำจืดในปลักอย่างนี้แหละ มันชอบอยู่นั่นแหละ เพราะน้ำแห้งปลาสามารถกินในปลัก เจ้างูก็ฉลาดลงมากอยู่กับปลา กลืนปลาทีละตัว ๆ จนหมดปลักนั่นแหละ ชี้นลงไปจับสุมสุมทำไม่รอบคอบ มือเราก็จะถูกมันงับกัดต่าง เทยื่อ เคยมีเด็กตายมาแล้วนะแก้ว เพราะงูในปลักน้ำแห้งอย่างนี้แหละ "

คำถาม

30. เรื่องนี้ให้ความรู้อะไรแก่เรา ก. วิธีจับปลาน้ำแห้ง ข. สาเหตุที่เด็กถูกงูในปลักกัด ค. อันตรายจากการจับปลาน้ำแห้ง ง. ในปลักน้ำแห้งมีงูอาศัยอยู่กับปลา	32. คำว่า "สุมสุมทำ" เป็นการกระทำอย่างไร ก. ไม่ดูหน้าดูหลัง ข. ทำอย่างรีบร้อน ค. ไม่คิดให้รอบคอบ ง. ขาดความระมัดระวัง
31. ข้อความนี้จัดอยู่ในประเภทใด ก. บทความ ข. บทพรรณนา ค. คำบรรยาย ง. บทสนทนา	

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 33 - 35

" ปีศาจเกิดอุทกภัย มักจะเกิดภาวะข้าวยากหมากแพง ราษฎรต้องประสบกับความทุกข์ยาก ความแร้นแค้นไปตาม ๆ กัน รัฐบาลพยายามจะช่วยเหลือให้ได้ไม่เต็มทีนัก "

คำถาม

33. ข้อความนี้จัดเป็นประเภทใด

- ก. ข่าว
- ข. โอวาท
- ค. ปาฐกถา
- ง. สุนทรพจน์

35. อะไรน่าจะ เกิดเป็นอันดับสุดท้าย

- ก. ความผิดหวัง
- ข. ความยากจน
- ค. ความเสียหาย
- ง. ความโศกเศร้า

34. ข้อความนี้เน้นเรื่องใด

- ก. ภัยธรรมชาติ
- ข. การช่วยเหลือ
- ค. ความเดือดร้อน
- ง. ภาวะทางเศรษฐกิจ

ทั้งข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 36 - 39

" เชื่อหรือยัง อะไรทั้งหลายในโลก ก็ทดแทนความรักความอบอุ่นในครอบครัวที่สมบูรณ์ไม่ได้ ความสมบูรณ์ที่ประกอบด้วย พ่อ แม่ ปู่ ย่า ตา ยาย เพราะนั่นเป็นพื้นฐานของสังคมในครัวเรือน ถ้าพื้นฐานเริ่มแรกมันคง แข็งแรง ประกอบด้วยความรัก ความอบอุ่น เป็นแกนกลางคนที่จะสร้างประเทศต่อไป ก็พร้อมสมบูรณ์ทางจิตใจ "

คำถาม

36. รากฐานที่จะนำไปสู่สังคมที่สงบสุขคืออะไร

- ก. ความรักความอบอุ่น
- ข. ความพร้อมพร้อมสมบูรณ์ทางจิตใจ
- ค. ความรักความอบอุ่นในครอบครัว
- ง. ความรักความเข้าใจระหว่างคนรัก

38. "ความสมบูรณ์ทางจิตใจ" หมายถึง

- อะไร
- ก. ใจแข็งแรง
- ข. ใจแข็ง มั่นคง
- ค. มีจิตใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่

37. ข้อความที่ได้ฟังแสดงว่าผู้พูดเป็นบุคคล
เช่นไร
- ก. พูดจริงทำจริง
ข. มีประสบการณ์มาก
ค. ชอบจินตนาการ
ง. ชอบช่วยเหลือนผู้อื่น
39. จากข้อความนี้ผู้พูดมีจุดประสงค์อะไร
- ก. ชี้แจงเหตุผล
ข. อบรมสั่งสอน
ค. ตักเตือนปลอบโยน
ง. อธิบายความเป็นจริง

ฟังข้อความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 40

แก้ว : พรุ่งนี้สอบวิชาภาษาไทย เธอเตรียมหนังสือหรือยัง

ก้อย : ยังไม่ได้ดูเลย รอให้สอบวิชาอื่นเสร็จก่อนแล้วค่อยดูคืนนี้

คำถาม

40. การกระทำของ "ก้อย" ตรงกับสำนวนใด

- ก. อดมือกินมือ
ข. เก็บเบี้ยใต้ถุนร้าน
ค. ดำข้าวสารกรอกหม้อ
ง. อดเปรี้ยวไว้กินหวาน

แบบสอบถามความสนใจในวิธีสอนทั้ง

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ ต้องการทราบความสนใจของนักเรียนเกี่ยวกับวิธีสอนทั้ง ในวิชาภาษาไทย โดยมีข้อความให้อ่าน เพื่อให้นักเรียนพิจารณาว่าข้อความนั้นตรงกับความคิดเห็นของนักเรียนอย่างไร นักเรียนพยายามตอบให้ตรงกับความคิดเห็นหรือความรู้สึกของนักเรียนให้มากที่สุด
2. คำตอบของนักเรียน จะไม่มีผลกระทบต่อตัวนักเรียน จึงขอให้นักเรียนตอบตามความเป็นจริง ผลจากการสอบถามครั้งนี้จะนำไปใช้เพื่อการวิจัยทางการศึกษาอันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยต่อไป

วิธีตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนอ่านข้อความแต่ละข้อ แล้วขีดเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องความเห็นซึ่งมีอยู่ 4 ระดับ คือ มากที่สุด มาก น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ตอบในช่องที่ตรงความคิดเห็น หรือความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ระดับความสนใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
1. วิธีสอนฟังวิธีนี้ที่นักเรียนคิดว่า เป็นวิธีที่น่าสนใจ				
2. วิธีสอนฟังวิธีนี้ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอน <u>ไม่น่า</u> <u>เบื่อหน่าย</u>				
3. นักเรียนชอบเรียนวิธีสอนฟังวิธีสอนฟังวิธีนี้ เพราะ เป็นวิธี ที่ <u>ฝึก</u> ให้ <u>ใช้</u> ความคิด				
4. กิจกรรมการเรียนการสอนจากวิธีสอนฟังนี้ <u>จำ</u> <u>เจ</u> <u>น่า</u> <u>เบื่อ</u> <u>หน่าย</u>				
5. การสอนฟัง <u>ไม่</u> <u>ควร</u> <u>ใช้</u> <u>คาบ</u> <u>เรียน</u> <u>เพราะ</u> <u>ทำให้</u> <u>เสีย</u> <u>เวลา</u> <u>ใน</u> <u>การ</u> <u>เรียน</u> <u>เนื้อหา</u> <u>วิชา</u>				
6. <u>ไม่</u> <u>จำ</u> <u>เป็น</u> <u>ต้อง</u> <u>สอน</u> <u>ฟัง</u> <u>เพราะ</u> <u>ทุกคน</u> <u>ฟัง</u> <u>เป็น</u> <u>ประ</u> <u>จำ</u> <u>อยู่</u> <u>แล้ว</u>				
7. บรรยากาศในการสอนฟังนั้น <u>ดี</u> <u>เครียด</u>				
8. วิธีสอนฟังนี้เป็นสิ่งสำคัญในการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย				
9. วิธีสอนฟังนี้ทำให้ได้ฝึกทักษะที่ <u>จำ</u> <u>เป็น</u> <u>ต่อ</u> <u>การ</u> <u>ดำรง</u> <u>ชีวิต</u>				
10. นักเรียนสามารถนำแนวคิดจากการเรียนการสอนฟังนี้ไป <u>ใช้</u> <u>ใน</u> <u>ชีวิต</u> <u>ประ</u> <u>จำ</u> <u>วัน</u> <u>ได้</u>				
11. เมื่อนักเรียนได้ฝึกการฟังแล้วทำให้นักเรียนมีความคิดริเริ่ม <u>สร้าง</u> <u>สรรค์</u>				
12. วิธีสอนฟังนี้ช่วยฝึกให้มีการยอมรับฟังความคิดเห็นของ <u>ผู้อื่น</u>				
13. วิธีสอนฟังนี้ช่วยฝึกการใช้เหตุผลเพื่อหาข้อสรุป				
14. เมื่อนักเรียนได้เรียนการฟังแล้วทำให้นักเรียนเห็นความสำคัญ ของการฟังมากขึ้น				

ข้อความ	ระดับความสนใจ			
	มากที่สุด	มาก	น้อย	น้อยที่สุด
15. เมื่อนักเรียนเรียนวิธีการฟังแล้วทำให้ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ได้เข้าใจยิ่งขึ้น				
16. หลังจากที่นักเรียนเรียนการฟังจบแล้วรู้สึกว่าวิธีสอนนี้ <u>ไม่ได้</u> ช่วยให้ทักษะทางการฟังของนักเรียนพัฒนาขึ้นเลย				
17. ทุกครั้งที่มีการสอนฟังนักเรียนยินดีที่จะปฏิบัติตามขั้นตอนที่ครูแนะนำ				
18. นักเรียนต้องการให้มีการสอนฟังเป็นประจำ				
19. นักเรียนคิดว่า <u>ไม่</u> จำเป็นต้องปฏิบัติตามขั้นตอนในการฝึกตามที่แนะนำ				
20. หลังจากที่มีการฝึกฟังแล้วทำให้นักเรียนได้ทราบความก้าวหน้าในด้านการฟังของนักเรียน				
รวม				

ภาคผนวก ข.

- ค่าความยากง่ายแสดงค่าอำนาจจำแนก
ของแบบทดสอบความเข้าใจในการฟัง
- ค่าอำนาจจำแนกรายข้อของแบบสอบถาม
วัดความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทย

ตาราง 6 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดความเข้าใจ
ในการฟังภาษาไทย

ข้อ	p	r	Δ	ข้อ	p	r	Δ
1	.44	.31	13.6	21	.56	.52	12.4
2	.76	.48	10.4	22	.77	.44	10.0
3	.45	.42	13.3	23	.68	.41	11.1
4	.79	.21	9.9	24	.36	.39	14.4
5	.44	.23	13.6	25	.78	.21	9.9
6	.79	.42	9.8	26	.25	.38	15.7
7	.61	.28	11.9	27	.76	.48	10.2
8	.51	.22	12.9	28	.78	.21	9.9
9	.74	.51	10.4	29	.69	.38	11.0
10	.63	.31	11.7	30	.61	.20	11.9
11	.66	.25	11.3	31	.46	.27	13.4
12	.23	.35	16.0	32	.44	.31	13.6
13	.45	.42	13.5	33	.74	.30	10.5
14	.49	.54	13.1	34	.42	.27	13.8
15	.77	.44	10.0	35	.41	.41	13.9
16	.63	.31	11.7	36	.72	.23	10.7
17	.47	.45	13.3	37	.44	.31	13.6
18	.69	.39	11.0	38	.56	.38	12.4
19	.23	.26	16.0	39	.48	.22	13.2
20	.64	.54	11.5	40	.74	.51	10.4

แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟังภาษาไทยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.89

ตาราง 7 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทย

ข้อ	t	ข้อ	t
1	4.95	11	4.31
2	4.08	12	3.33
3	5.43	13	6.85
4	5.46	14	5.86
5	4.65	15	2.04
6	4.58	16	4.70
7	4.18	17	5.56
8	3.67	18	5.32
9	8.27	19	4.18
10	5.03	20	4.18

แบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนฟังภาษาไทยฉบับนี้มีค่าความเชื่อมั่น 0.56

ภาคผนวก ค.

- **แผนการสอนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม**

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 1
เรื่องการฟัง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่ เรียนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญของ เรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ของ เรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้
4. นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามมารยาทในการฟัง

เนื้อหา

1. การสรุปใจความสำคัญของการฟังและมารยาทในการฟัง จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม. 1
2. นิทานสุภาสิตจากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 1 (นิทานอีสป)
2. หนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. หนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง

2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 1 จากแถบชั้นที่กเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 1
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการจับใจความสำคัญของเรื่องที่ได้ฟังและมารยาทในการฟัง
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการสรุปเรื่องที่ได้ฟัง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่มๆ ละ 5 - 6 คน ฟังเรื่องนิทานสุภาษิต แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง แล้วเขียนรายงานส่งครู

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปหลักเกณฑ์มารยาทในการฟังส่งครู

ประเมินผล

สังเกตความสนใจ การรายงาน และการเขียนรายงานส่ง

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 1
เรื่อง การฟัง

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่เรียนได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนจับใจความสำคัญของ เรื่องที่ฟัง ได้
2. นักเรียนเรียงลำดับเหตุการณ์ของ เรื่องที่ฟัง ได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดเห็นจาก เรื่องที่ฟัง ได้
4. นักเรียนปฏิบัติได้ถูกต้องตามมารยาทในการฟัง

เนื้อหา

1. การสรุปใจความสำคัญของการฟังและมารยาทในการฟัง จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม. 1
2. นิทานสุภาษิตจากหนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 1 (นิทานอีสป)
2. หนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. หนังสือชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 1

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 1
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการจับใจความสำคัญของ เรื่องที่ได้ฟังและมารยาทในการฟัง
2. ครูอธิบายเกี่ยวกับหลักการสรุปเรื่องที่ได้ฟัง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็นกลุ่ม ๆ ละ 5 - 6 คน ฟังเรื่องนิทานสุภาษิต แล้วช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่อง แล้วเขียนรายงานส่งครู

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนสรุปหลักเกณฑ์มารยาทในการฟังส่งครู

ประเมินผล

สังเกตความสนใจ การรายงาน และการเขียนรายงานส่ง

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 2
เรื่อง คำนาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะของคำนามได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. ยกตัวอย่างคำนามได้
4. บอกความหมายของคำนามได้

เนื้อหา

1. เรื่อง คำนาม จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
2. เนื้อเพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำนาม

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 2 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำนาม)
2. หนังสือเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. หนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 2 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 2
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายและบอกลักษณะของคำนาม แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำนามแต่ละชนิดตามที่ได้รับมอบหมาย จากหนังสือภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ แล้วออกมารายงาน โดยส่งตัวแทนมากลุ่มละ 1 คน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำนามและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1 ข้อ 1 - 4 หน้า 67 - 68

ประเมินผล

จากการรายงานของนักเรียน และจากการทำแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 2
เรื่องคำนาม

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะของคำนามได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. ยกตัวอย่างคำนามได้
4. บอกความหมายของคำนามได้

เนื้อหา

1. เรื่องคำนาม จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
2. เนื้อเพลงหลักภาษาไทย เรื่องคำนาม

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 2 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่องคำนาม)
2. หนังสือเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. หนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 2
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 2

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายความหมายและบอกลักษณะของคำนาม แล้วแบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม
2. ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันหาคำนามแต่ละชนิดตามที่ได้รับมอบหมาย จากหนังสือภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ แล้วออกมารายงาน โดยส่งตัวแทนมากลุ่มละ 1 คน

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปลักษณะของคำนามและให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดจากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1 ข้อ 1 - 4 หน้า 67 - 68

ประเมินผล

จากการรายงานของนักเรียน และจากการทำแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 3
เรื่องนิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องนิราศสัทธิบทได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. บอกลักษณะที่ตั้งของอำเภอสัทธิบทได้
3. ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

ประวัติอำเภอสัทธิบท

เรื่องนิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 3 (ประวัติอำเภอสัทธิบท)
2. ภาพสถานที่สำคัญจากเรื่องนิราศสัทธิบท
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 3 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 3
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพสถานที่สำคัญจากเรื่อง นิราศสัตหีบ แล้วครูอธิบาย และซักถามถึงความสำคัญของอำเภอสัตหีบ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องแต่ละตอนตามที่ได้รับมอบหมาย
3. นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเรื่องในช่วงที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเป็นรายงานส่งครู

ประเมินผล

สังเกตจากการรายงานหน้าชั้นแล้วเขียนรายงานส่ง และจากการทำกิจกรรมท้ายบท

ข้อ 1 หน้า 79

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 3
เรื่อง นิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่อง นิราศสัทธิบทได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. บอกลักษณะที่ตั้งของอำเภอสัทธิบทได้
3. ลำดับเหตุการณ์ในเรื่องได้

เนื้อเรื่อง

ประวัติอำเภอสัทธิบท

เรื่อง นิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 3 (ประวัติอำเภอสัทธิบท)
2. ภาพสถานที่สำคัญจากเรื่อง นิราศสัทธิบท
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 3
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 3

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพสถานที่สำคัญจากเรื่อง นิราศสัตหีบ แล้วครูอธิบาย และซักถามถึงความสำคัญของอำเภอสัตหีบ
2. แบ่งกลุ่มนักเรียนออกเป็น 8 กลุ่ม แต่ละกลุ่มจะช่วยกันสรุปเนื้อเรื่องแต่ละตอนตามที่ได้รับมอบหมาย
3. นักเรียนตัวแทนแต่ละกลุ่มออกมาสรุปเรื่องในช่วงที่ได้รับมอบหมาย

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มเขียนเป็นรายงานส่งครู

ประเมินผล

สังเกตจากการรายงานหน้าชั้นแล้วเขียนรายงานส่ง และจากการทำกิจกรรมท้ายบท

ข้อ 1 หน้า 79

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 4
เรื่อง นิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

ถอดคำประพันธ์ เรื่อง นิราศสัทธิบท เป็นร้อยแก้วที่สละสลวยได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

นิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 4 (คำประพันธ์จากเรื่อง นิราศสัทธิบท)
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 4 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 4

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ทบทวนคำศัพท์ที่เคยได้เรียนและหาจากหนังสือพจนานุกรมมาแล้ว
2. ให้นักเรียนเลือกบทกลอนที่นักเรียนสนใจคนละ 4 บท
3. ครูแนะนำวิธีเขียนเรียบเรียงถ้อยคำ จากร้อยกรอง เป็นร้อยแก้วที่สละสลวยพร้อมทั้งแนะนำวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นร้อยแก้วที่สละสลวยส่งครู

ประเมินผล

ดูจากผลงานที่นักเรียนถอดคำประพันธ์ส่งครู

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 4
เรื่องนิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

ถอดคำประพันธ์ เรื่องนิราศสัทธิบท เป็นร้อยแก้วที่สละสลวยได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนลำดับเหตุการณ์ได้ถูกต้อง

เนื้อหา

นิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนทักษสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 4 (คำประพันธ์จากเรื่องนิราศสัทธิบท)
2. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษสัมพันธ์ เล่ม

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจ้งจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 4
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 4
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึง

ประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ทบทวนคำศัพท์ที่เคยได้เรียนและหาจากหนังสือพจนานุกรมมาแล้ว
2. ให้นักเรียนเลือกบทกลอนที่นักเรียนสนใจคนละ 4 บท
3. ครูแนะนำวิธีเขียนเรียบเรียงถ้อยคำ จากร้อยกรองเป็นร้อยแก้วที่สละสลวยพร้อมทั้งแนะนำวิธีการเรียงลำดับเหตุการณ์ต่างๆ ให้นักเรียนฟัง

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนถอดคำประพันธ์ที่ได้รับมอบหมายให้เป็นร้อยแก้วที่สละสลวยส่งครู

ประเมินผล

ดูจากผลงานที่นักเรียนถอดคำประพันธ์ส่งครู

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 5
เรื่อง นิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านทำนอง เสนาะ และ บอกข้อคิด เห็นจาก เรื่อง นิราศสัทธิบทได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแปลความตีความและขยายความได้
2. นักเรียนบอกแผนผังบังคับของกลอนสุภาพได้
3. นักเรียนอ่านทำนอง เสนาะ ของกลอนสุภาพได้

เนื้อหา

เรื่อง นิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 5 (คำประพันธ์จากเรื่อง นิราศสัทธิบท)
2. หนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 5 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 5

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องและแผนผังบังคับของกลอนสุภาพ จากเรื่องนิราศสัทธิบท
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงทำนองเสนาะจากเรื่องนิราศสัทธิบทคนละ 4 บท โดยให้คู่ของแต่ละคนเป็นผู้ฟังและวิจารณ์ โดยครูเป็นผู้ควบคุม

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การอ่านที่ถูกต้อง

ประเมินผล

สังเกตจากการอ่านและการวิจารณ์ของเพื่อน

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 5
เรื่องนิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

อ่านทำนอง เสนาะ และ บอกข้อคิดเห็นจากเรื่องนิราศสัทธิบทได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแปลความตีความและขยายความได้
2. นักเรียนบอกแผนผังบังคับของกลอนสุภาพได้
3. นักเรียนอ่านทำนอง เสนาะ ของกลอนสุภาพได้

เนื้อหา

เรื่องนิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 5 (คำประพันธ์จากเรื่องนิราศสัทธิบท)
2. หนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยให้ครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 5
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 5
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึง

ประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุง

แก้ไข

ชั้นสอน

1. ทบทวนเนื้อเรื่องและแผนผังบังคับของกลอนสุภาพ จากเรื่องนิราศสัตหีบ
2. ให้นักเรียนอ่านออกเสียงทำนองเสนาะจากเรื่องนิราศสัตหีบคนละ 4 บท โดยให้คู่ของแต่ละคนเป็นผู้ฟังและวิจารณ์ โดยครูเป็นผู้ควบคุม

ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การอ่านที่ถูกต้อง

ประเมินผล

สังเกตจากการอ่านและการวิจารณ์ของเพื่อน

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 6
เรื่อง นิราศสัททีบ

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องลำดับสถานที่ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนเขียนข้อความสั้นเชิงพรรณนาโวหารได้

เนื้อหา

1. ตัวอย่างการเล่าเรื่องลำดับสถานที่
2. การใช้ถ้อยคำสำนวน
3. โวหารต่างในการเขียนเรียงความ
4. เรื่อง นิราศสัททีบ จากหนังสือแบบเรียนทักษสิมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 6 (ตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่องลำดับสถานที่อย่างถูกต้อง)
2. ภาพสถานที่จากเรื่อง นิราศสัททีบ
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 6 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 6

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ทบทวนลำดับเหตุการณ์ในเรื่องนิราศสัทธิษ
2. ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น หรือน่าประทับใจให้เพื่อนฟัง
3. ครูอธิบายหลักสำคัญในการเล่าเรื่อง ซึ่งต้องใช้โวหารต่างๆ ครูอธิบายถึงลักษณะของโวหารชนิดต่างๆ พร้อมทั้งซักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนประสบการณ์ของตนเอง เป็นเรื่องตามลำดับ ด้วยโวหารที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมกับเรื่องนั้น ๆ

ประเมินผล

ตรวจผลงานที่นักเรียนเขียนส่ง

สังเกตจากการซักถาม

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 6
เรื่อง นิราศสัทธิบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถเขียนเล่าเรื่องลำดับสถานที่ได้ถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนเขียนข้อความสั้นเชิงพรรณนาโวหารได้

เนื้อหา

1. ตัวอย่างการเล่าเรื่องลำดับสถานที่
2. การใช้ถ้อยคำสำนวน
3. โวหารต่างในการเขียนเรียงความ
4. เรื่องนิราศสัทธิบท จากหนังสือแบบเรียนทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 6 (ตัวอย่างการเขียนเล่าเรื่องลำดับสถานที่อย่างถูกต้อง)
2. ภาพสถานที่จากเรื่อง นิราศสัทธิบท

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 6
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 6
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ทบทวนลำดับเหตุการณ์ในเรื่องนิราศสัทธิศ
2. ให้นักเรียนออกมาเล่าประสบการณ์ที่น่าตื่นเต้น หรือน่าประทับใจให้เพื่อนฟัง
3. ครูอธิบายหลักสำคัญในการเล่าเรื่อง ซึ่งต้องใช้โวหารต่างๆ ครูอธิบายถึงลักษณะของโวหารชนิดต่างๆ พร้อมทั้งซักถาม เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนเขียนประสบการณ์ของตนเองเป็นเรื่องตามลำดับ ด้วยโวหารที่นักเรียนคิดว่าเหมาะสมกับเรื่องนั้น ๆ

ประเมินผล

ตรวจผลงานที่นักเรียนเขียนส่ง

สังเกตจากการซักถาม

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 7
เรื่อง คำบุพบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนแต่งประโยคจากคำบุพบทที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนบอกหน้าที่ของคำบุพบทได้
3. อธิบายความหมายของคำบุพบทได้
4. แต่งประโยคจากคำบุพบทที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

เพลงหลักภาษาไทย เรื่องคำบุพบท

เรื่องคำบุพบท จากหนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1 หน้า 79

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 7 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำบุพบท)
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิประโยค
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ม.1
5. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ม.1
6. แถบบันทึกเสียง
7. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 7 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 7
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. สนทนาซักถามนักเรียนเรื่องประโยคและการสื่อสาร
2. ให้นักเรียนดูบัตรคำบุพท
3. ให้นักเรียนอ่านประโยคในแผนภูมิ
4. ครูอธิบายความหมายของคำบุพท และหน้าที่ของคำบุพท
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แข่งขันกันเติมคำบุพทลงในช่องว่าง

ขั้นสรุป

ครูสรุปหน้าที่ของคำบุพท และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทจากหนังสือหลักภาษาไทย ข้อ 1 - 3 หน้า 79

ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงาน และตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 7
เรื่อง คำบุพบท

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนแต่งประโยคจากคำบุพบทที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนบอกหน้าที่ของคำบุพบทได้
3. อธิบายความหมายของคำบุพบทได้
4. แต่งประโยคจากคำบุพบทที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

เพลงหลักภาษาไทย เรื่องคำบุพบท

เรื่องคำบุพบท จากหนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1 หน้า 79

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 7 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำบุพบท)
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิประโยค
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ม.1
5. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชั้น ม.1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 7

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 7
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. สนทนาซักถามนักเรียนเรื่องประโยคและการสื่อสาร
2. ให้นักเรียนดูบัตรคำบุพท
3. ให้นักเรียนอ่านประโยคในแผนภูมิ
4. ครูอธิบายความหมายของคำบุพท และหน้าที่ของคำบุพท
5. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม แข่งขันกันเติมคำบุพทลงในช่องว่าง

ขั้นสรุป

ครูสรุปหน้าที่ของคำบุพท และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทจากหนังสือหลักภาษาไทย ข้อ 1 - 3 หน้า 79

ประเมินผล

สังเกตจากการปฏิบัติงาน และตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 8
เรื่อง คำวิเศษณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนบอกความหมายของคำวิเศษณ์ได้
4. นักเรียนแต่งประโยคจากคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำวิเศษณ์

เรื่องคำวิเศษณ์ จากหนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการการฟังที่ 8 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำวิเศษณ์)
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิประโยค
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์
5. หนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1
6. แถบบันทึกเสียง
7. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนรู้การสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกหัดความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 8 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 8
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำวิเศษณ์
2. ให้นักเรียนคุ้บตรคำวิเศษณ์
3. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคที่มีคำวิเศษณ์ขยายโดยใช้คำจากบัตรคำ
4. ให้นักเรียนอ่านประโยคจากแผนภูมิ
5. ครูอธิบายความหมายของคำวิเศษณ์เพิ่มเติมและบอกหน้าที่และตำแหน่งของคำเมื่ออยู่ในประโยคๆได้
6. ให้นักเรียนหาคำวิเศษณ์จากหนังสือทักษะสัมพันธ์ พร้อมทั้งบอกหน้าที่ว่าขยายอะไร

ขั้นสรุป

ครูสรุปหน้าที่ของคำวิเศษณ์ และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท จากหนังสือหลัก

ภาษาไทย

ประเมินผล

สังเกตจากการให้หาคำวิเศษณ์จากหนังสือ และตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 8
เรื่อง คำวิเศษณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแต่งประโยคจากคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนบอกความหมายของคำวิเศษณ์ได้
4. นักเรียนแต่งประโยคจากคำวิเศษณ์ที่กำหนดให้ได้

เนื้อหา

เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำวิเศษณ์

เรื่องคำวิเศษณ์ จากหนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการการฟังที่ 8 (เพลงหลักภาษาไทย เรื่อง คำวิเศษณ์)
2. บัตรคำ
3. แผนภูมิประโยค
4. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์
5. หนังสือแบบเรียนหลักภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 8

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 8
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญแล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. สนทนาซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายของคำวิเศษณ์
2. ให้นักเรียนดูบัตรคำวิเศษณ์
3. ให้นักเรียนช่วยกันแต่งประโยคที่มีคำวิเศษณ์ขยายโดยใช้คำจากบัตรคำ
4. ให้นักเรียนอ่านประโยคจากแผนภูมิ
5. ครูอธิบายความหมายของคำวิเศษณ์เพิ่มเติมและบอกหน้าที่และตำแหน่งของคำเมื่ออยู่ในประโยคได้
6. ให้นักเรียนหาคำวิเศษณ์จากหนังสือทักษะสัมพันธ์ พร้อมทั้งบอกหน้าที่ว่าขยายอะไร

ขั้นสรุป

ครูสรุปหน้าที่ของคำวิเศษณ์ และให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบท จากหนังสือหลักภาษาไทย

ประเมินผล

สังเกตจากการให้หาคำวิเศษณ์จากหนังสือ และตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 9
เรื่องพระยาไชยบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องพระยาไชยบูรณ์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดเห็นจากเรื่องได้

เนื้อหา

เรื่องพระยาไชยบูรณ์ จากหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 9 (เนื้อหาในเรื่องพระยาไชยบูรณ์)
2. ภาพสถานที่ท่องเที่ยวทางภาคเหนือ
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 9 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 9
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตรวดตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพสถานที่ท่องเที่ยวทางภาคเหนือ
2. ครูอธิบายเน้นเรื่องตอนที่สำคัญๆพร้อมทั้งคำศัพท์ และให้แนวคิดจากเนื้อเรื่อง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุป จากที่ตัวแทนนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนเขียนรายงานส่ง และทำแบบฝึกหัดท้ายบท ข้อ 4 หน้า 66 - 67

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น และเขียนรายงานส่ง
ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 9
เรื่องพระยาไชยบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องพระยาไชยบูรณ์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถสรุปสาระสำคัญของเรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความจากเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกข้อคิดเห็นจากเรื่องได้

เนื้อหา

เรื่องพระยาไชยบูรณ์ จากหนังสือทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 9 (เนื้อหาในเรื่องพระยาไชยบูรณ์)
2. ภาพสถานที่ท่องเที่ยวทางภาคเหนือ
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 9
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 9

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูภาพสถานที่ท่องเที่ยวทางภาคเหนือ
2. ครูอธิบายเน้นเรื่องตอนที่สำคัญๆพร้อมทั้งคำศัพท์ และให้แนวคิดจากเนื้อเรื่อง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม อภิปรายแสดงความคิดเห็นจากเรื่อง แล้วส่งตัวแทนออกมารายงานหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียน ช่วยกันสรุป จากที่ตัวแทนนักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น แล้วให้นักเรียนเขียนรายงานส่ง และทำแบบฝึกหัดท้ายบท ข้อ 4 หน้า 66 - 67

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนออกมารายงานหน้าชั้น และเขียนรายงานส่ง
ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 10
เรื่องพระยาไชยบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกหลักการย่อความ และย่อความเรื่องพระยาไชยบูรณ์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สรุปหรือบอกใจความสำคัญของ เรื่อง ได้
2. เขียนย่อความเป็นสำนวนของตนเอง ได้อย่างสละสลวย

เนื้อหา

หลักเกณฑ์การย่อความ

บทความสั้นๆ ให้นักเรียนฟัง

เรื่องพระยาไชยบูรณ์

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 10 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนภูมิหลักเกณฑ์การย่อความ
3. แบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม.1
4. แบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
5. แถบบันทึกเสียง
6. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจงจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 10 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 10

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. สนทนาซักถาม ทบทวนหลักการย่อความ

2. ให้นักเรียนดูแผนภูมิหลักการย่อความ

3. ครูแนะนำชี้แจง เกี่ยวกับการจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ให้นักเรียนดูตัวอย่างประกอบพร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมถึงการย่อความที่ดี

4. ให้นักเรียนย่อความเรื่องพระยาไชยบุรินทร์ส่ง เป็นรายบุคคล

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การย่อความ

ประเมินผล

ตรวจผลงานที่นักเรียนเขียนย่อความส่ง

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 10
เรื่องพระยาไชยบูรณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกหลักการย่อความ และย่อความเรื่องพระยาไชยบูรณ์ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สรุปหรือบอกใจความสำคัญของ เรื่องได้
2. เขียนย่อความเป็นสำนวนของตนเองได้อย่างสละสลวย

เนื้อหา

หลักเกณฑ์การย่อความ

บทความสั้นๆ ให้นักเรียนฟัง

เรื่องพระยาไชยบูรณ์

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 10 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนภูมิหลักเกณฑ์การย่อความ
3. แบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม.1
4. แบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังแบบฝึกการฟังที่ 10 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 10
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. สนทนาซักถาม ทบทวนหลักการย่อความ
2. ให้นักเรียนดูแผนภูมิหลักการย่อความ
3. ครูแนะนำชี้แจง เกี่ยวกับการจับใจความสำคัญของแต่ละย่อหน้า ให้นักเรียนดูตัวอย่างประกอบพร้อมทั้งอธิบายเพิ่มเติมถึงการย่อความที่ดี
4. ให้นักเรียนย่อความ เรื่องพระยาไชยบูรณ์ส่ง เป็นรายบุคคล

ชั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปหลักเกณฑ์การย่อความ

ประเมินผล

ตรวจผลงานที่นักเรียนเขียนย่อความส่งครู

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 11
เรื่อง ไขภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกใจความสำคัญของ เรื่อง ไขภาษาได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ได้ฟังได้
3. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่อง ไขภาษาได้

เนื้อหา

บทความสั้น ๆ

เรื่อง ไขภาษา จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 11 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนที่ประเทศไทย
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 11 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 11
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนคุณแผนที่ประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงที่ตั้งของอำเภอหลังสวนพร้อมทั้งบอกประวัติ และสถานที่ที่กล่าวในเรื่อง
2. ครูอธิบายประวัติผู้แต่งและบทนำเรื่อง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายพร้อมทั้งสรุปความคิดเห็น

กลุ่ม 1 เรื่องคำข่าวสารกรอกหม้อ

กลุ่ม 2 เรื่องหนีเสือปะจระเข้ ขึ้นต้นไม้ปะรังแตน

กลุ่ม 3 เรื่องเห็นกงจักรเป็นดอกบัว

ให้แต่ละกลุ่มหาสำนวนและความหมายกลุ่มละ 10 สำนวน และให้ย่อความส่งครู

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทข้อที่ 1 หน้า 95

ประเมินผล

ตรวจงานจากการเขียนย่อความ

ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 11
เรื่อง ไซภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกใจความสำคัญของ เรื่อง ไซภาษาได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่อง ได้
2. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับเรื่อง ไซภาษาได้

เนื้อหา

บทความสั้น ๆ

เรื่อง ไซภาษา จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 11 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนที่ประเทศไทย
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจ้งจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 11
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษา

ของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 11

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญ แล้วสรุปให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนดูแผนที่ประเทศไทย เพื่อให้ทราบถึงที่ตั้งของอำเภอหลังสวนพร้อมทั้งบอกประวัติ และสถานที่ที่กล่าวในเรื่อง
2. ครูอธิบายประวัติผู้แต่งและบทนำเรื่อง
3. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่ม อภิปรายพร้อมทั้งสรุปความคิดเห็น

กลุ่ม 1 เรื่องคำข่าวนสารกรอกหม้อ

กลุ่ม 2 เรื่องหนีเสือปะจระเข้ ขึ้นต้นไม้ปะรังแตน

กลุ่ม 3 เรื่อง เห็นกงจักรเป็นดอกบัว

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มหาสำนวนและความหมายกลุ่มละ 10 สำนวน และให้ย่อความส่งครู

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดท้ายบทข้อที่ 1 หน้า 95

ประเมินผล

ตรวจงานจากการเขียนย่อความ

ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 12
เรื่อง ไชภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนอภิปรายข้อเท็จจริงจากเรื่อง ไชภาษาได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. แยกข้อเท็จจริงของเรื่องออกจากข้อคิดเห็นได้
3. ให้ความหมายของสำนวนในเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
5. วิเคราะห์เนื้อเรื่องได้

เนื้อหา

นิทานสุภษิต

เรื่อง ไชภาษาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 12 (นิทานสุภษิต)
2. แผนภูมิคำประพันธ์โคลงกระทู้ และกาพย์ยานี
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง

2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 12 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 12
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์จากแผนภูมิพร้อมกัน
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของคำประพันธ์ที่อ่าน
3. ครูให้ข้อเสนอแนะในการแยกข้อเท็จจริงและการให้ความหมายของสำนวนในเรื่อง
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้นักเรียนอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - สาระสำคัญของเรื่อง
 - ความหมายของสำนวนในเรื่อง
 - วิเคราะห์เรื่องไขภาษา

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่องไขภาษา และทำแบบฝึกหัดท้ายบท

ประเมินผล

สังเกตจากการอภิปราย และสรุปข้อคิด

ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 12
เรื่อง ไชภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนอภิปรายข้อเท็จจริงจากเรื่อง ไชภาษาได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่ฟังได้
2. แยกข้อเท็จจริงของเรื่องออกจากข้อคิดเห็นได้
3. ให้ความหมายของสำนวนในเรื่องได้
4. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
5. วิเคราะห์เนื้อเรื่องได้

เนื้อหา

นิทานสุภาษิต

เรื่อง ไชภาษาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 12 (นิทานสุภาษิต)
2. แผนภูมิคำประพันธ์โคลงกระทู้ และกาพย์ยานี
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 12

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 12
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟังให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ให้นักเรียนอ่านคำประพันธ์จากแผนภูมิพร้อมกัน
2. ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปสาระสำคัญของคำประพันธ์ที่อ่าน
3. ครูให้ข้อเสนอแนะในการแยกข้อเท็จจริงและการให้ความหมายของสำนวนในเรื่อง
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มอภิปรายตามหัวข้อต่อไปนี้
 - สาระสำคัญของเรื่อง
 - ความหมายของสำนวนในเรื่อง
 - วิจารณ์เรื่อง ๒ ภาษา

ขั้นสรุป

ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มสรุปข้อคิดเห็นที่ได้จากเรื่อง ๒ ภาษา และทำแบบฝึกหัดท้ายบท

ประเมินผล

สังเกตจากการอภิปราย และสรุปข้อคิด

ตรวจแบบฝึกหัด

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 13
เรื่อง ไซภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะบังคับของภาพยानी และ โคลงกระทู้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่ฟัง ได้
2. นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์ประเภทภาพยानीได้
3. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังภาพยानी และ โคลงกระทู้ได้
4. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของภาพยानीและ โคลงกระทู้ได้

เนื้อหา

1. เรื่อง ไซภาษาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. เรื่องภาพยानी จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
3. เรื่องข้อบังคับโคลงกระทู้จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 13 (คำประพันธ์ภาพยानी)
2. แผนผังภาพยानीและ โคลงกระทู้
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง

2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 13 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 13
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูแผนผังกายภาพนี้ และโคลงกระทู้ พร้อมกับให้นักเรียนอ่านกายภาพนี้ และโคลงกระทู้ จากแผนภูมิ
2. ครูให้ข้อเสนอแนะในการแต่งกายภาพนี้ และโคลงกระทู้
3. ให้นักเรียนช่วยกันเติมสัมผัส หรือข้อความเป็นวรรค ตามที่ครูกำหนดให้

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการแต่งกายภาพนี้ - โคลงกระทู้ และให้นักเรียนแต่งกายภาพนี้คนละ 2 บท

ประเมินผล

ตรวจจากผลงานของนักเรียน

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 13
เรื่อง ไขภาษา

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนบอกลักษณะบังคับของภาพยानी และ โคลงกระทู้ได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญของ เรื่องที่ฟัง ได้
2. นักเรียนสามารถถอดคำประพันธ์ประเภทภาพยानीได้
3. นักเรียนสามารถเขียนแผนผังภาพยानी และ โคลงกระทู้ได้
4. นักเรียนสามารถอธิบายลักษณะของภาพยानीและ โคลงกระทู้ได้

เนื้อหา

1. เรื่อง ไขภาษาจากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
2. เรื่องภาพยानी จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1
3. เรื่องข้อบังคับโคลงกระทู้จากหนังสือแบบเรียนภาษาไทย ชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 13 (คำประพันธ์ภาพยानी)
2. แผนผังภาพยानीและ โคลงกระทู้
3. หนังสือแบบเรียนภาษาไทยชุดทักษะสัมพันธ์ เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครู เป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 13

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 13

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูแผนผังกายภาพยานี้ และโคลงกระทู้ พร้อมกับให้นักเรียนอ่านกายภาพยานี้ และโคลงกระทู้ จากแผนภูมิ

2. ครูให้ข้อเสนอแนะในการแต่งกายภาพยานี้ และโคลงกระทู้

3. ให้นักเรียนช่วยกันเติมสัมผัส หรือข้อความเบ็ดเสร็จ ตามที่ครูกำหนดให้

ขั้นสรุป

ครู และนักเรียนช่วยกันสรุปหลักการแต่งกายภาพยานี้ - โคลงกระทู้ และให้นักเรียนแต่งกายภาพยานี้นคนละ 2 บท

ประเมินผล

ตรวจจากผลงานของนักเรียน

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 14
เรื่องการเขียนเรียงความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวได้อย่างสละสลวย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถขยายความเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนบอกรูปแบบของเรียงความได้
4. นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะของเรียงความกับบทความได้
5. นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวได้

เนื้อหา

บทความสั้นๆ

หลักการเขียนเรียงความ จากหนังสือหลักและการใช้ภาษา ม.1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 14 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนภูมิแสดงรูปแบบหลักการเขียนเรียงความ
3. ตัวอย่างเรียงความที่ดี
4. แถบบันทึกเสียง
5. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง

2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังแบบฝึกการฟังที่ 14 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 14
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิแบบหลักการ เขียนเรียงความ พร้อมทั้งแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ
2. ครูอ่านเรียงความที่มีสำนวนดีให้นักเรียนฟัง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียงความรู้สึกที่มีต่อครอบครัว
4. ครูสุ่มตัวแทนนักเรียนออกมาอ่านเรียงความที่นักเรียนเขียนเสร็จแล้วให้ฟัง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความ

ประเมินผล

ตรวจผลงานจากการที่นักเรียนเขียนเรียงความ

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 14
เรื่องการเขียนเรียงความ

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวได้อย่างสละสลวย

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถขยายความเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนบอกรูปแบบของเรียงความได้
4. นักเรียนเปรียบเทียบลักษณะของเรียงความกับบทความได้
5. นักเรียนเขียนเรียงความแสดงความรู้สึกต่อครอบครัวได้

เนื้อหา

บทความสั้นๆ

หลักการเขียนเรียงความ จากหนังสือหลักและการใช้ภาษา ม.1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 14 (บทความสั้น ๆ)
2. แผนภูมิแสดงรูปแบบหลักการเขียนเรียงความ
3. ตัวอย่างเรียงความที่ดี

กิจกรรมการเรียนการสอน

ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 14

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียงเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 14
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ชั้นสอน

1. ครูให้นักเรียนดูแผนภูมิแบบหลักการ เขียนเรียงความ พร้อมทั้งแนะนำชี้แจงเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเขียนเรียงความ
2. ครูอ่านเรียงความที่มีสำนวนดีให้นักเรียนฟัง
3. ให้นักเรียนแต่ละคนเขียนเรียงความรู้สึกที่มีต่อครอบครัว
4. ครูลุ่มตัวแทนนักเรียนออกมาอ่านเรียงความที่นักเรียนเขียนเสร็จแล้วให้ฟัง

ขั้นสรุป

ครูและนักเรียนช่วยกันสรุปข้อบกพร่องในการเขียนเรียงความ

ประเมินผล

ตรวจผลงานจากการที่นักเรียนเขียนเรียงความ

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 15
เรื่อง การพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแสดงท่าทางประกอบการพูดได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถตีความ ขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกกริยามารยาทใช้ในการพูดได้
4. นักเรียนสามารถออกมาพูดให้เพื่อนฟังโดยใช้ท่าทางที่ถูกต้องได้

เนื้อหา

เรื่อง การพูด จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 15 (ข้อความสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่อง การพูด)
2. หนังสือแบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟังแบบฝึกการฟังที่ 15 จากแถบบันทึกเสียง
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด

4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 15
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายวิธีการพูดที่ถูกต้อง และการออกเสียงให้ชัดเจน
2. ครูอธิบายพร้อมทั้งสาธิตท่าทางการพูดที่ถูกต้องให้นักเรียนดู
3. ครูแนะนำการวางบุคลิก ท่าทางการพูด
4. ให้นักเรียนออกมาพูดเล่าเรื่องสั้นๆ โดยลุ่มออกมาประมาณ 6 -8 คน

ขั้นสรุป

ครูให้ข้อเสนอแนะหลักการพูดที่ดี และการวางบุคลิกท่าทางการพูด

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 15
เรื่อง การพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถแสดงท่าทางประกอบการพูดได้อย่างถูกต้อง

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถจับใจความสำคัญเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถตีความ ขยายความเรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถบอกกริยามารยาทใช้ในการพูดได้
4. นักเรียนสามารถออกมาพูดให้เพื่อนฟังโดยใช้ท่าทางที่ถูกต้องได้

เนื้อหา

เรื่อง การพูด จากหนังสือหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 15 (ข้อความสั้นๆ เกี่ยวกับเรื่อง การพูด)
2. หนังสือแบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ชั้น ม.1 เล่ม 1

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 15
3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียงเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 15

5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของ เรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูอธิบายวิธีการพูดที่ถูกต้อง และการออกเสียงให้ชัดเจน
2. ครูอธิบายพร้อมทั้งสาธิตท่าทางการพูดที่ถูกต้องให้นักเรียนดู
3. ครูแนะนำการวางบุคลิก ท่าทางการพูด
4. ให้นักเรียนออกมาพูดเล่าเรื่องสั้นๆ โดยลุ่มออกมาประมาณ 6 -8 คน

ขั้นสรุป

ครูให้ข้อเสนอแนะหลักการพูดที่ดี และการวางบุคลิกท่าทางการพูด

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น

กลุ่มทดลอง
แผนการสอนคาบที่ 16
เรื่องการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
4. นักเรียนถ่ายทอดเรื่องราวได้ถูกต้อง
5. นักเรียนเลือกใช้คำพูดได้เหมาะสม กับกาละ เทศะ

เนื้อหา

1. ตัวอย่างข้อความที่ใช้พูดแสดงความคิดเห็น
2. หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 16 (ตัวอย่างข้อความที่ใช้พูดแสดงความคิดเห็น)
2. หนังสือแบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง แบบฝึกการฟังที่ 16 จากแถบบันทึกเสียง

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียบเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้น ๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 16
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุด พร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนถึงวิธีการพูด การออกเสียงที่ชัดเจน
2. ครูให้แนวความคิดเกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็น
3. ครูแนะนำการวางบุคลิก ท่าทางการพูด
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมเรื่องที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว
5. ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟังหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูให้ข้อเสนอแนะหลักการพูดที่ดี และการวางบุคลิก ท่าทางการพูด

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนพูดให้เพื่อนฟังในกลุ่มและตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมาพูดหน้าชั้น

กลุ่มควบคุม
แผนการสอนคาบที่ 16
เรื่องการพูด

จุดประสงค์การเรียนรู้

นักเรียนสามารถพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตครอบครัวได้

จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม

1. นักเรียนสามารถแปลความ ตีความ และขยายความเรื่องที่ฟังได้
2. นักเรียนสามารถลำดับเหตุการณ์เรื่องที่ฟังได้
3. นักเรียนสามารถแยกข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็นได้
4. นักเรียนถ่ายทอดเรื่องราวได้ถูกต้อง
5. นักเรียนเลือกใช้คำพูดได้เหมาะสม กับกาล เทศะ

เนื้อหา

1. ตัวอย่างข้อความที่ใช้พูดแสดงความคิดเห็น
2. หลักการพูดแสดงความคิดเห็น

สื่อการเรียนการสอน

1. แบบฝึกการฟังที่ 16 (ตัวอย่างข้อความที่ใช้พูดแสดงความคิดเห็น)
2. หนังสือแบบเรียนหลักและการใช้ภาษาไทย ม. 1
3. แถบบันทึกเสียง
4. เครื่องบันทึกเสียง

กิจกรรมการเรียนการสอน

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

1. แจกจุดประสงค์ในการฟัง
2. ให้นักเรียนฟังแบบฝึกความเข้าใจในการฟัง โดยครูเป็นผู้อ่านแบบฝึกการฟังที่ 16

3. ให้นักเรียนแต่ละคน เขียนเรียงเรียงประโยคเป็นข้อความสรุปสั้นๆ โดยใช้ภาษาของตนเองลงในสมุด
4. ให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวัดความเข้าใจในการฟังท้ายแบบฝึกที่ 16
5. ครูเฉลยแบบฝึกหัดแล้วสรุปใจความสำคัญของเรื่องที่นักเรียนได้ฟัง ให้นักเรียนสังเกตว่าตรงกับที่นักเรียนเขียนสรุปหรือไม่ ถ้าไม่ตรงจะต้องปรับปรุงแก้ไข โดยครูชี้ให้เห็นถึงประโยคใจความสำคัญ แล้วครูสรุปย่อให้นักเรียนจดลงสมุดพร้อมทั้งแนะนำสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไข

ขั้นสอน

1. ครูทบทวนถึงวิธีการพูด การออกเสียงที่ชัดเจน
2. ครูชี้แนวความคิดเกี่ยวกับการพูดแสดงความคิดเห็น
3. ครูแนะนำการวางบุคลิก ทำท่างานการพูด
4. แบ่งนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม และให้นักเรียนแต่ละคนเตรียมเรื่องที่จะพูดแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับชีวิตครอบครัว
5. ให้นักเรียนพูดแสดงความคิดเห็นให้เพื่อนฟังหน้าชั้น

ขั้นสรุป

ครูให้ข้อเสนอนะหลักการพูดที่ดี และการวางบุคลิก ทำท่างานการพูด

ประเมินผล

สังเกตจากการที่นักเรียนพูดให้เพื่อนฟังในกลุ่มและตัวแทนนักเรียนแต่ละกลุ่มออกมา

พูดหน้าชั้น

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ นายไตรเทพ ชื่อสกุล ให้งัก
 เกิดวันที่ 26 มิถุนายน พุทธศักราช 2499
 สถานที่เกิด อำเภอบางใหญ่ จังหวัดนนทบุรี
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 28 หมู่ 14 ตำบลบางแม่นาง อำเภอบางใหญ่
 จังหวัดนนทบุรี 1 1 1 4 0
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม
 จังหวัดปราจีนบุรี 2 5 1 3 0

ประวัติการศึกษา

- พ.ศ. 2516 มัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม
 พ.ศ. 2518 บ.กศ. จากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ
 พ.ศ. 2520 บ.กศ.สูง (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโท 1 ภาษาอังกฤษ วิชาโท 2
 ศิลปศึกษา) จากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ
 พ.ศ. 2523 กศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทศิลปศึกษา) จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน
 พ.ศ. 2533 กศ.ม. (การมัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย) จากมหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาไทย และความสนใจในวิธีสอนฟัง
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนโดยการใช้แบบฝึกการฟัง
จากแถบบันทึกเสียง และจากการอ่านของครู

บทคัดย่อ

ของ

ไตรเทพ ให้งัก

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการมัธยมศึกษา

กันยายน 2533

การศึกษาค้นคว้านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของวิธีสอนทั้งสองวิธี ที่มีต่อความเข้าใจในการฟัง ความสนใจในวิธีสอนฟัง และพัฒนาการทางการฟังของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยวิธีแบบฝึกการฟังจากแถบบันทึกเสียง และแบบฝึกการฟังจากการอ่านของครู

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนประจันตราษฎร์บำรุง อำเภอประจันตคาม จังหวัดปราจีนบุรี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2533 จำนวน 80 คน โดยสุ่มเป็นกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 40 คน ดำเนินการทดลอง โดยใช้ Randomized Control Group Pretest - Posttest Design กลุ่มทดลองได้รับการสอนฟัง โดยให้ฟังแบบฝึกจากแถบบันทึกเสียง และกลุ่มควบคุม ให้ฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู ใช้เวลาในการทดลองกลุ่มละ 16 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เนื้อหาเดียวกัน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการฟัง และแบบสอบถามวัดความสนใจในวิธีสอนฟัง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การทดสอบค่าสถิติ ที (t -test)

ผลการศึกษาพบว่า

1. นักเรียนที่เรียนโดยการฟังแบบฝึก จากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่เรียนโดยการฟังแบบฝึกจากการอ่านของครู มีความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนโดยการฟังแบบฝึก จากแถบบันทึกเสียง กับนักเรียนที่เรียนโดยการฟังแบบฝึก จากการอ่านของครู มีความสนใจในวิธีสอนฟัง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม มีพัฒนาการทางการฟังสูงขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

A COMPARATIVE STUDY OF MATHAYOM SUKSA I STUDENTS' THAI
LISTENING COMPREHENSION AND INTEREST IN LISTENING
TEACHING METHODS USING TAPE RECORDER AND
TEACHER'S READING EXERCISE

AN ABSTRACT

BY

TRITHEP HOKO

Presented in partial fulfilment of the requirements for the
Master of Education degree in Secondary Education
at Srinakarinwirot University

September 1990

The purpose of this study was to compare the result of two methods of listening technique, understanding and interesting by learning from teacher's reading.

Group sample was the 80 Mathayom Suksa I students in Prachantarathbumrung School, Prachantakam, Prachinburi during the first semester of 1990 academic year. The research design of this experiment was the Randomized Control Group Pretest Posttest Design. Forty students randomly selected as an experimental group were taught by listening from tape record. The other forty students in the control group were taught by listening from teacher's reading. It took 16 periods (1 period = 50 minutes) each to study the same content.

The instruments for collecting data were comprehension and questionnaire for testing an interesting. The critical of testing was statistically analysed by using t - test.

The result of this study indicated that

1. The students in these two groups understood in listening not significantly different.
2. The students in these two groups interested in listening significantly at the .01 level.
3. The students in these two groups were higher development before an experiment statistically at .01 level.